

फक्त कार्यालयीन उप योगाकरिता

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

जालना जिल्हा
२००२-२००३

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय

महाराष्ट्र शासन

मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरीता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन
2002-2003
जिल्हा : जालना

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई,

(1)
जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन वर्ष 2002-03
अनुक्रमणिका

जिल्हा : तालना

अ. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	
1	दृष्टि क्षेत्रात जिल्हा	
	भाग -1	1 ते 4
2	जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	
	भाग -2	1 ते 15
	जिल्हा सांख्यिकी गोपवारा (विविध माहितीचे सांख्यिकीय तक्ते)	
	1) क्षेत्रफळ आणि लोकसंख्या	
1.1	1991 च्या जनगणनेनुसार तहसिलनिहाय क्षेत्रफळ व लोकसंख्या	1
1.2	1951 पासून लोकसंख्येमधील तहसिलनिहाय दशवार्षिक फरक ..	2
1.3	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्येच्या गटानुसार गावाचे तहसिल निहाय वर्गीकरण	3
1.4	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्येच्या गटानुसार शहराची तहसिल निहाय वर्गीकरण .	3
1.5	अ) 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे काम करणारे ,काम न करणारे यांची तहसिल निहाय आकडेवारी	4 ते 5
1.5	ब) 1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः कामकरणा-या व्यक्तीची उद्योगगट क्षेत्रनिहाय विभागणी	5
1.6	अ) 1981 च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण	6
	ब) 1991 च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण	6
1.7	1991 च्या जनगणनेनुसार अनु जाती अनुसूचित जमाती, व नवबौध्द याची आकडेवारी	5
1.8	1991 च्या जनगणनेनुसार भिंती / छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधनसामुग्रीनुसार घराचे वर्गीकरण	7
1.9	1991 च्या जनगणनेनुसार कुटुंबाचा आकार व रहात्या घराच्या मालकांच्या स्थितीनुसार ग्रामीण /नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण.	8
1.10	1991 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर	9
1.11	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - चालू किंमतीनुसार	10
1.12	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - स्थिर (2000-01) किंमतीनुसार	11
	2) हवामान	
2.1	जिल्ह्यातील निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसाची संख्या व एकूण पर्जन्य	12
	3) कृषि	
3.1	जमीनीचा वापर	13 ते 14
3.2	तहसिल निहाय निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	15 ते 16
3.3	जिल्ह्यातील मुख्य पिकाचे हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन .	17
3.4	जिल्ह्यातील विविध साधनानी ओलीताखाली असलेले तहसिल निहाय क्षेत्र	17
3.5	निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे तहसिलवार क्षेत्र	18 ते 19
3.6	अ) तहसिल निहाय सिंचन विहीरी व इतर विहीरी	20
	ब) तहसिल निहाय कुप नलीका, हातपंप व विद्युत पंप	20
3.7	विहीरीखेरीज लघुपाटबंधा-याची कामे	21
3.8	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे	22

पुढे चालू

(2)

अ. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
3.9	1990-91 च्या कृषि गणनेनुसार जिल्ह्यात वहीत धारण, जमीनीची संख्या व तिचे क्षेत्रफळ ओलीताखालील असलेली वहीत धारण जमीन आणि ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र विहीरीच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ क्षेत्रानुसार वहीत धारण जमीनीची संख्या	23
3.10	1997 च्या पशुगणनेनुसार जिल्ह्यातील तहसील निहाय कृषि विषयक अवजारे	24
3.11	जिल्ह्यातील दुष्काळ टंचाई व टंचाईसदृश्य परिस्थितीची माहिती.	24
	4) पशुसंवर्धन, वन व मत्स्यव्यवसाय	
4.1	1997 च्या पशुगणनेनुसार जिल्ह्यातील तहसील निहाय पशुधन	25 ते 26
4.2	जिल्ह्यातील तहसील निहाय पशुवैद्यकीय संस्थांची आकडेवारी	27
4.3	रोगाच्या विविध प्रकारानुसार जिल्ह्यातील पशुंच्या मृत्युची संख्या	28
4.3	अ.विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य.	28
4.4	जिल्ह्यातील मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवध गृहात कत्तल केलेल्या पशुंची तहसील निहाय संख्या	29
4.5	जिल्ह्यातील वन क्षेत्र	29
4.6	जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वन उत्पादने	30
4.7	जिल्ह्यातील भुजल मत्स्यव्यवसाय	30
	5) रोजगार, उद्योग, खनिज व वीज	
5.1	जिल्ह्यातील कारखान्यातील कामगारांची दैनिक संख्या	31
5.2	जिल्ह्यातील चालू कारखान्यातील कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण	32 ते 33
5.3	जिल्ह्यातील कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण	34
5.4	जिल्ह्यातील उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी	35
5.5	जिल्ह्यातील रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी	36
5.6	जिल्हा विभागातील व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम	36
5.7	जिल्ह्यातील 2001 च्या कर्मचारी गणनेनुसार कर्मचा-यांची संख्या	37
5.8	जिल्ह्यातील निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार	37
5.9	जिल्ह्यातील विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व लोकसंख्या	38
5.10	जिल्ह्यातील विजेचा वापर	38
5.11	आर्थिक गणना 1998 प्रमाणे कृषि व बिगरकृषी उद्योग	39
5.12	1998 च्या आर्थिक गणनेतील प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची संख्या कृषि व बिगरकृषी आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या	39
5.13	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार जिल्ह्यातील महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगरकृषी आस्थापनांची संख्या	40
5.14	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार जिल्ह्यातील महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगरकृषी आस्थापनातील कामगारांची संख्या	40
5.15	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार बिगरकृषि सहकारी आस्थापना सर्व उद्योग गट एकत्रीत करून	41
5.16	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार उद्योग गटानुसार सहकारी संस्था व रोजगार यांची संख्या	41
5.17	अ) 1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या उद्योग गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	42

पृष्ठे चालू

अ. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
5.17	ब) 1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	42
5.18	अ) 1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार घाउक व किरकोळ व्यापारी स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	43
	ब) 1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार घाउक व किरकोळ व्यापारी आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	43
5.19	अ) 1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार सामुहीक व व्यक्तीगत सेवा स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	44
	ब) 1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार सामुहीक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	44
5.20	अ) 1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	45
	ब) 1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	45
	6) सहकार	
6.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	46
6.2	जिल्हयातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती.	47
6.3	जिल्हयातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लोखाने,दाणा व वणप्रमाणे वर्गवारी	47
6.4	जिल्हयातील राज्य व आणि जिल्हापातळीवरून सहकारी बँकाचे कार्य	48
6.5	जिल्हयातील प्राथमीक कृषी सहकारी संस्थांचे कार्य.	49
6.6	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य.	50
6.8	जिल्हयातील कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे.	51
6.9	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे.	51
6.11	जिल्हयातील विंगर कृषि पत संस्थांचे कार्य.	52
6.12	जिल्हयातील जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थेचे कार्य.	53
6.13	जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थेचे कार्य.	54
6.14	जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे महत्वाचे कार्य.	55
6.15	जिल्हयातील नियंत्रित बाजार पेठांची माहिती	56 ते 57
6.16	जिल्हयातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे.	57
	7) वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	
7.1	जिल्हयातील सार्वजनिक व अर्थसहायीत संस्थामाफेत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची तालुकावार माहिती.	58
7.2	जिल्हयातील नोंदणी केलेल्या जन्म मृत्युची संख्या	59
7.3	जिल्हयातील विविध कारणानुसार मृत्युची संख्या	59
7.4	जिल्हयातील माताबाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी विषयक आकडेवारी	60
7.5	जिल्हयातील कुटुंबनियोजन केंद्रांची तहसिलनिहाय माहिती.	61

अ. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
	8) शिक्षण	
8.1	जिल्हयातील 2001 जनगणनेनुसार तहसिलनिहाय साक्षरतेची (अस्थयी) आकडेवारी	62
8.2	जिल्हयातील शैक्षणिक संस्था शिक्षकांची व विद्यार्थ्यांची संख्या.	62
8.3	जिल्हयातील पुर्व प्राथमीक प्राथमीक / माध्यमीक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्थानिहाय संख्या व मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी	63
8.4	जिल्हयातील इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था	64
8.5	जिल्हयातील आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत.	64
8.6	जिल्हयातील प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च	65
8.7	जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन कनिष्ठ महाविद्यालये व तांत्रिक शाळा (8 वी ते 12 वी)	65
8.8	जिल्हयातील तहसिलनिहाय पौढ शिक्षण केंद्रे (७)	65
8.9	जिल्हयातील शिक्षकाकरीता प्रशिक्षण संस्था	66
8.10	तालुकावार शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रिडागणे, क्रिडा संस्था आणि क्रिडा शिष्यवृत्तीधारक	66
	9) दळणवळण व वाहतूक	
9.1	अ) जिल्हयातील रेल्वे मार्गाची लांबी	67
9.1	ब) जिल्हयातील रेल्वे स्थानकांची तहसिलनिहाय यादी	67
9.2	जिल्हयातील प्रकारे व पृष्ठभागानुसार रस्त्यांची लांबी	67
9.3	जिल्हयातील चापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या	68
9.4	जिल्हयातील महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाची वाहतूक विषयी आकडेवारी	68
9.5	जिल्हयातील महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना	69 ते 70
9.6	जिल्हयातील पोष्ट तारधरे, दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शन संच यांची आकडेवारी	71
	10) स्थानिक संस्था	
10.1	जिल्हयातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	71
10.2	जिल्हयातील ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च	72
10.3	जिल्हयातील जिल्हा परिषदांचे बाबवार उत्पन्न व खर्च	73
10.4	जिल्हयातील नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च	74
	11) नियोजन	
11.1	जिल्हयातील विविध विकासशिर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च.	75 ते 76
11.2	जिल्हयातील विविध योजनाखालील महत्वाची भौतिक साधने	77 ते 89
11.3	जिल्हयातील रोजगार हमी योजनेबाबतची आकडेवारी	90
11.4	जिल्हयातील रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे व त्यावरील रोजगार आणि खर्च	90
11.5	जिल्हयातील पाण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाययोजना	91
11.6	जिल्हयातील संकरीत व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्याजाती व त्याखालील क्षेत्र	92
11.7	जिल्हयातील रासायनिक खताचे वाटप	92
11.8	जिल्हयातील साखर कारखान्याबाबतची आकडेवारी	93
11.9	जिल्हयातील दुग्ध संस्थांची माहिती	93
11.10	जिल्हयातील अवयव प्रवण क्षेत्रे कार्यक्रमाची आकडेवारी	94
11.11	जिल्हयातील एकात्मिक अदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती, त्यावरील तरतूद आणि खर्च	94
11.12	जिल्हयातील विस कलमी कार्यक्रमाविषयी आकडेवारी	95

(5)

अ. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
11.13	जिल्हयातील विशेष घटक योजनेविषयक आकडेवारी	96
11.14	जिल्हयातील स्थानिक विकास कार्यक्रम विषयक आकडेवारी	
	अ) जिल्हयातील स्थानिक विकास (लोकसभा मतदार संघ)	96
	ब) जिल्हयातील स्थानिक विकास (विधान परिषद मतदार संघ)	97
	क) जिल्हयातील स्थानिक विकास (विधानपरिषद मतदार संघ)	97
	ड) जिल्हयातील स्थानिक विकास कार्यक्रम(राज्यसभा मतदार संघ) @	97
	12) किंमती व निर्देशांक	
12.1	जिल्हयातील निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	98
12.2	जिल्हा मुख्यालयाच्या महत्त्वाच्या सरासरी किरकोळ किंमती	99 ते 101
12.3	जिल्हयातील विविध केंद्रीय कामगारांचे पाहक किंमतीचे निर्देशांक	102
	13) न्याय व प्रशासन	
13.1	जिल्हयातील पोलीस दलांची संख्या	102
13.2	जिल्हयातील गुन्या संबंधिची आकडेवारी	103
13.3	जिल्हा मध्यवर्ती तुरुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगारासंबंधिची माहिती.	103
13.4	तुरुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे बयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण	104
13.5	जिल्हयातील दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकाली काढलेली कामे.	104
	14) वॅकींग व विमा	
14.1	जिल्हयातील बँक कार्यालय वगैरे बँका व त्यांची संख्या ठेवी व कर्ज विषयक माहिती	105
14.2	जिल्हयातील संयुक्त भांडवली संस्था	105
14.3	जिल्हयातील उतरविलेल्या विमापत्राची संख्या व रक्कम	105
	15) संकीर्ण	
15.1	जिल्हयातील चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी	106
15.2	जिल्हयातील गोळा केलेली अल्पबचतीची रक्कम	106
15.3	जिल्हयातील तहसिलनिहाय गोळा केलेला जमिन महसूल	107
15.4	जिल्हयातील छापखाने, वृत्तपत्रे व मासिके या विषयीची माहिती	107
15.5	जिल्हयातील स्वरत धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ गहू व साखर	108
15.6	जिल्हयातील लोकसभा 1999 व विधानसभा 1999 निवडणूकबाबतची आकडेवारी	108
15.7	जिल्हयातील तहसिलनिहाय अधिकारी व प्रवाशांसाठी बांधलेल्या विश्रामगृहांची यादी.	109
15.8	जिल्हयातील निवडक बाबींचे निर्देशांक कल.	110 ते 114

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समन्वयन - 2002-03
दृष्टिक्षेपात जालना जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा जालना	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
एक प्राकृतिक रचना				
अ) भौगोलीक स्थान				
1.	उत्तर अक्षांश	अंश	19.1 ते 20.3	16.4 ते 22.1
2.	पूर्व रेखांश	अंश	75.4 ते 76.4	72.6 ते 80.9
ब) हवामान				
1.	किमान तापमान	डि.से.	11.00	5.60
2.	कमाल तापमान	डि.से.	39.50	45.90
3.	पर्जन्य सरासरी	मि. मि.	873.60	1628.00
क) प्रशासकीय विभाग (2002-03)				
1.	तहसील	संख्या	8	353
2.	पंचायत समित्या	संख्या	8	347
3.	टंचाईग्रस्त तालुके	संख्या	-	उ.ना.
4.	एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प	संख्या	3	उ.ना.
5.	शहरे	संख्या	4	378
6.	गावे (एकूण) 2001प्रमाणे	संख्या	971	43722
अ) निर्जन				
ब) वस्ती असलेली				
7.	क्षेत्रफळ (1991 प्रमाणे)	चौ.कि.मी.	7718	307583
दोन प्रशासकीय संस्था (2002-03)				
1.	पंचायत समित्या	संख्या	8	347
2.	महानगर पालीका	संख्या	-	19
3.	नगर परिषदा	संख्या	4	224
4.	कटक मंडळे	संख्या	-	7
5.	ग्रामपंचायती	संख्या	785	# 27805
6.	पोलीस ठाणे (31.12.2001)	संख्या	16	926
7.	पोलीस आऊट पोस्ट (31.12.2001)	संख्या	8	1769
तीन लोकसंख्या [2001]				
1.	ग्रामिण लोकसंख्या	आकडे 000	1305	55732
2.	नागरी लोकसंख्या	आकडे 000	308	41020
3.	एकूण लोकसंख्या	आकडे 000	1612	96752
4.	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या (1991 प्रमाणे)	आकडे 000	176	8758
5.	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण	टक्केवारी	13.93	11.09
6.	अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या (1991 प्रमाणे)	आकडे 000	28	7318
7.	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण	टक्केवारी	2	9.27
8.	पुरुष (2001)	आकडे 000	826	50334
9.	स्त्रिया (2001)	आकडे 000	786	46418
10.	स्त्री पुरुष प्रमाण [हजार पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण]	संख्या	952	922
11.	घनता [दर चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे लोकसंख्या]	लोकसंख्या	209	314
12.	साक्षरतेचे प्रमाण [2001]			
1.	एकूण	टक्केवारी	64.52	77.30
2.	पुरुष	टक्केवारी	79.17	86.30
3.	स्त्रिया	टक्केवारी	49.25	67.50
4.	राज्या मध्ये जिल्हयाचा क्रमांक (1991)	क्रम संख्या	29	-

पूर्वे चालू.....

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा जालना	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5.
[घार]	कृषि [स्थायी]		1998-99	अस्थायी
	1. भौगोलीक क्षेत्र	"000" हेक्टर	773	30758
	2. जंगल व्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलीक क्षेत्राशी टक्केवारी	"000" हेक्टर	6.5	5244
		टक्केवारी	0.85	16.95
	3. शेतीला उपलब्ध नसलेले जमीन			
	अ) विंगर शती वापराखालीलजमीन	"000" हेक्टर	55.4	1380
	ब) पडोत लागवडी लायक नसलेली जमीन	"000" हेक्टर	15.5	1720
	क) एकूण (अ+ब)		70.9	3100
	4. पडोत जमीनी व्यतीरीकृत लागवड न केलेली इतर जमीन			
	अ) कायम गुरे चरण व चरणाची जागा	"000" हेक्टर	19.4	1249
	ब) झाडे झुडपाखालील जमीन	"000" हेक्टर	2.7	247
	क) लागवडी लायक पण वापरत नसलेली	"000" हेक्टर	8	915
	5. पडोत जमीन			
	अ) चालू पड	"000" हेक्टर	38.9	1255
	ब) इतर पड	"000" हेक्टर	29.5	1200
	6) पिकाखालील क्षेत्र			
	अ) पिकाखालील क्षेत्र निव्वळ क्षेत्र	"000" हेक्टर	596.5	17579
	ब) दुसोटा क्षेत्र	"000" हेक्टर	133.5	4808
	क) एकूण पिकाखालील क्षेत्र	"000" हेक्टर	730	22387
	7. ओलिता खालील			
	अ) निव्वळ ओलीत क्षेत्र	"000" हेक्टर	68.6	2971
	ब) एकूण ओलीत क्षेत्र	"000" हेक्टर	102.6	3668
	8. महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [अन्न धान्य]	"000" हेक्टर	475	12779
	9. वहित धारण जमीन [अंतिम -1990-91]		1990-91	1995-96
	अ) दोन हेक्टर पेक्षा कमी	"000" हेक्टर	1656	7442
	ब) 2 ते 10 हेक्टर	"000" हेक्टर	1077	3095
	क) 10 हेक्टर पेक्षा जास्त	"000" हेक्टर	32	116
	10. जमिन महसूल घसुली [2002-03]	रू.लाखात	194.61	ना.
	11. जिल्हा परिषदेचा उपकर [2002-03]	रू.लाखात	51.88	2368
	12. पंचायत समित्यांचा उपकर [2002-03]	रू.लाखात	8.6	-
पाच	पशुसंवर्धन [पशुगणना - 1997]			
	1. एकूण पशुधन	संख्या 000	935	39638
	2. गाई व बैल	संख्या 000	475	18071
	3. म्हशी व रेडे	संख्या 000	86	6073
	4. मेंढ्या	संख्या 000	51	14802
	5. शेळ्या	संख्या 000	287	
	6. कोवड्या व बदके	संख्या 000	333	35392
सहा	सहकार		2001-02	2002-03
	1. सहकारी संस्था	संख्या	2193	173402
	2. प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था पत संस्था	संख्या	572	20839
	3. प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थाची सभासद संख्या	संख्या 000	303	11436
	4. सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	330	25574
	5. प्राथमिक कृषि पत्र संस्थानी दिलेले कर्ज	रू. कोटीत	26.58	4076
सात	जलसिंचन जून 2003 च्या अखेर पर्यंत पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्या खालिल लाभक्षेत्र			जून -2003
	1. मोठे प्रकल्प	संख्या	-	32
	2. मध्यम प्रकल्प	संख्या	7	178

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
	1 व 2 चे लाभक्षेत्र	000 हेक्टर	58	उ. ना.
	3. लघु प्रकल्प [राज्यक्षेत्र]	000 हेक्टर	28	2182
	लाभक्षेत्र	000 हेक्टर	11	उ. ना.
	4. सिंचन विहिरी खालि भिजणारे क्षेत्र	000 हेक्टर	60	1931
आट	उद्योग		2002	2002
	1. नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	213	34170
	2. नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या [उत्पादन चालू असलेले]	संख्या	135	28707
	3. सहकारी साखर कारखान्यांची संख्या (2002-03)	संख्या	5	201
	4. सहकारी साखर कारखान्यांतील उत्पादन (2002-03)	000 टन	76	6218
	5. सर्वभूत गिरण्यांची संख्या (2002-03)	संख्या	5	230
नऊ	बीज [31-3-200			
	1. बीज पूरवठा केलेली शहरे व खेडे 31.3.98	संख्या	975	39413
	2. विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	971	उ.ना.
	3. बीज पूरवठा केलेले पंप संच 1 मार्च 2003 अखेर पर्यंत	संख्या/000	उ.ना.	2417
	4. चसविण्यात आलेले गोबर गॅस संयंत्रे	संख्या	उ.ना.	उ.ना.
दहा	सार्वजनिक आरोग्य (2001-02)			
	1. रुग्णालये	संख्या	10	964
	2. दवाखाने [PHC म्हणून श्रेणीवाढीमुळे संस्थित घट]	संख्या	12	2081
	3. प्राथमिक आरोग्य केंद्र	संख्या	38	1806
	4. प्राथमिक आरोग्य पथके (अस्थायी)	संख्या	2	174
[अकरा]	प्राथमीक शिक्षण		2001-02	2002-03
	1. एकूण प्राथमीक शाळा	संख्या	1524	67062
	2. प्राथमीक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	256	11837
	3. प्राथमीक शाळेतील शिक्षक	संख्या	5	315
	4. प्रत्येक शिक्षका मागे प्राथमीक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	47	38
[बारा]	माध्यमीक शिक्षण			
	1. दुय्यम शाळा एकूण माध्यमीक शाळा	संख्या	212	16917
	2. शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या	132	9864
	3. शाळेतील शिक्षक	संख्या	3	267
	4. प्रत्येक शिक्षका मागे माध्यमीक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	44	37
[तेरा]	उच्च शिक्षण { 2001-2002 }		2000-01	2002-03
	पेढ्याकरीब व अभियांत्रिकी वगळता)			
	संस्था	संख्या	13	1786
	2. एकूण विद्यार्थी	संख्या	14	1035
[चौदा]	अ. प्रौढ शिक्षण			
	1 प्रौढशिक्षण केंद्रे	संख्या	उ.ना.	उ.ना.
	2. प्रौढांची उपस्थिती [साक्षर]	संख्या	उ.ना.	5410
	ब. तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण			2002-03
	1. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	8	612
	अ) शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	8	347
	ब) अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	0	265
	2. शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या	उ.ना.	93169
	3. पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था	संख्या	उ.ना.	146
	व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	उ.ना.	45232

पूढे चालू....

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा जालना	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
	4. पदवीका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	2	170
		संख्या	190	40185
	5. व्यवसाय प्रशिक्षण संस्था	संख्या	8	उ.ना.
	[माध्यमीक वउच्च माध्यमीक गट] व त्यांची प्रवेश क्षमता	संख्या	240	उ.ना.
[पंथरा]	परिवहन व दळण वळण [मार्च 2003 अखेर]			
	1. एकूण रेल्वे मार्गाची लांबी	कि.मी.	88	5450
	1. रस्त्यांनी जोडलेली गावे.		31.03.2002	31.03.2002
	अ) बारमाही	संख्या	415	37585
	ब) हंगामी	संख्या	296	1927
	2. एकूण रस्त्याची लांबी [पृष्ठांकित] (31 मार्च 2002)	कि.मी.	4092	224940
	3. राष्ट्रीय मह्दा मार्गाची लांबी	कि.मी.	22	3710
	4. राज्या महामार्गाची लांबी	कि.मी.	1140	33705
	5. महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	850	48192
	6. इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	731	44183
	7. ग्रामिण रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	951	95150
सोळा	एकात्मिक ग्रामिण विकास कार्यक्रम			अस्थायी
	1. दारिद्र रेषेखालील कुटुंबे 97-98 च्या सर्वेक्षणानुसार	संख्या	0.70	38.19
	स्वयंज्यंती ग्राम स्वयरोजगार योजना			
	2) स्वयरोजगाराची संख्या (2002 -03)	संख्या	--	55772
सतरा	रोजगार निर्मिती मनुष्य दिवस [2002-03]			
	अ) रोजगार हमी योजना	लाखात	48.65	1545.05
	ब) जवाहर ग्राम समृद्धी योजना	लाखात	9.18	530.68
आठरा	आदिवासी कल्याणकारी योजना			31.03.2003 31.03.2003
	1. आदिवासी करीता आश्रम शाळा	शाळा	संख्या	2 929
		विद्यार्थी	संख्या	405 312907
एकोणीस	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना			
	अ) मागासवर्गीयांसाठी शासकिय वस्तीगृह	संख्या	3	243
	ब) वस्तीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	230	19028
वीस	जिल्हा नियोजन [2002-03]			
	1. वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतुद.	रु. कोटीत	17.98	3086.38
	2. अनुशेष भरून काढण्यासाठी तरतुद.	रु. कोटीत	12.87	422.97
एकवीस	नागरी पुरवठा [2002-03]			
	1. रास्त भावाची दुकाने	संख्या	1277	49921
	2. पुरविलेला एकूण साठा	अ) गहू	000 टन	2429 863
		ब) तांदुळ	000 टन	310 501
	3. शासकिय गोदामे [30-06-2003]	संख्या	20	994
	4. साठवण्याची क्षमता [30-06-2003 अखेर]	000 टन	18	584

टिप :- 1) जिल्हयात मोठे पाटबंधारे प्रकल्प नसून जायकवाडी [औरंगाबाद जिल्हा] प्रकल्पाव्दारे जिल्हयातील सिंचन क्षेत्र दर्शविलेले आहे.

2) उ. ना. = उपलब्ध नाही.

3) * = वस्ती नसलेली गावे धरून

4) # = नगर पंचायतीसह

आधार:- 1) अर्थ व सांख्यिकी रांचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

2) जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, जालना.

भाग - 1

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन
2002-2003

जिल्हा : जालना

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन
जिल्हा : जालना.

पूर्वीच्या औरंगाबाद जिल्हयातील जालना, अंबड, भोकरदन, (14) गांवे वगळून व जाफ्राबाद या चार तहसील व परमणी जिल्हयातील परतूर ही एक तहसील असे एकूण पाच तहसील मिळून नव्याने बनविलेला जालना जिल्हा 01/05/1981 पासून अस्तित्वात आला. पूर्वीच्या भोकरदन तहसीलची पुनर्रचना करण्यात येवून त्यातील 14 गांवे सोयगांव तहसील मध्ये (जिल्हा औरंगाबाद) समाविष्ट करण्यात आली. भोकरदन तहसीलमधील आणखी दोन गावांचा सोयगांव तहसीलमध्ये रामावेश 30/04/1984 ला करण्यात आला. म्हणजे इतर चार तहसीलच्या सीमा पूर्वीप्रमाणेच कायम ठेवण्यात आल्या. त्यानंतर म्हणजे ऑगस्ट 1992 मध्ये पुन्हा तहसीलची पुनर्रचना करण्यात आली. जालना तहसीलचे विभाजन करून जालना व बदनापूर, परतूर तहसीलचे परतूर व मंठा तसेच अंबड तहसीलचे विभाजन करून अंबड व घनसांवगी असे तीन नवीन तहसील स्थापित करण्यात आले. त्यामुळे आता जिल्हयातील तहसीलची संख्या पाच वरून आठ झालेली आहे.

जालना हे मुख्यालयाचे ठिकाण असून हे पुरातन नगर आहे. या शहराचे पौराणीक काळात श्रीराम व सीता येथे रहात असल्याचे दाखले मिळतात त्यावरून या शहराचे नांव जनकपूर पडले होते. कालांतराने एका धार्मिक मुस्लिम व्यापाऱ्याने शहराचे नांव जनकपूर वरून जालना असे बदलले.

भौगोलिक परिस्थिती :-

1. जालना जिल्हा दक्षिण पठाराच्या क्षेत्रात येतो. दक्षिण पठारावरील इतर क्षेत्राप्रमाणेच या जिल्हयात उच्चउत्तार आढळतो. जिल्हयात उत्तर भागात सातमाळा व अजिंठा डोंगर आहेत. जालना जिल्हयातील टेकड्यांच्या रांगा या सातमाळा टेकड्यांच्या उपरांगा असून त्या जिल्हयात पूर्वे पश्चिम पसरलेल्या आहेत. या जिल्हयात अती उंच टेकड्या नाहीत. म्हणजे डोंगरात जालना, अंबड व परतूर तहसीलच्या टेकड्यांचा समावेश होतो. या टेकड्या अरुंद सुळके-वजा असून त्यांच्या पूर्वेकडील पृष्ठभाग हा पसरट आहे. या भागाचे हळूहळू रुपांतर सपाट भागात झाले आहे. त्यामुळे जमीनीचा स्तर दक्षिणेकडे आढळून येतो. जिल्हयाची समुद्र सपाटीपासूनची सरासरी उंची 534 मीटर आहे.

स्थानिक परिस्थिती :-

2. जालना जिल्हा 19.1 अक्षांश ते 20.3 अक्षांश या उत्तर अक्षांश व 75.4 रेखांश ते 76.4 रेखांश या पूर्वे रेखांश मध्ये असलेला आहे. जिल्हयाचे स्थान महाराष्ट्र राज्यात साधारणपणे मध्याभागी आहे. जिल्हयाच्या उत्तर सीमेवर तसेच जिल्हा, पूर्वेस बुलढाणा व परमणी हे जिल्हे, दक्षिणेकडे बीड जिल्हा व पश्चिमेकडे औरंगाबाद जिल्हा पसरलेला आहे.

क्षेत्रफळ व प्रशासकीय विभाग :-

3. 2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयाचे एकूण क्षेत्रफळ 7718 चौ.कि.मी.असून ते महाराष्ट्र राज्याच्या क्षेत्रफळाच्या तुलनेत 2.51% आहे. एकूण क्षेत्रफळाच्या 1.32% म्हणजे 102.0 चौ.कि.मी क्षेत्रफळ नागरी विभागाचे व उरलेले 98.68% म्हणजे 7616.00 चौ.कि.मी. क्षेत्रफळ ग्रामीण विभागाचे आहे. प्रशासकीय सोयीसाठी जिल्हयातील आठ तहसिल करीत दोन उपविभाग असून प्रत्येक उपविभागासाठी स्वतंत्र उपजिल्हाधिकारी कार्यालय जालना व परतूर येथे आहे. जालना उपविभागांतर्गत जालना, बदनापूर भोकरदन व जाफ्राबाद तहसिल असून परतूर विभागात परतूर, अंबड घनसांवगी व मंठा तहसिल येतात. प्रत्येक तहसीलच्या स्तरावर एक तहसील कार्यालय व एक पंचायत समिती कार्यालय आहे. जिल्हास्तरावर जिल्हापरिषद असून त्यांच्या अधिपत्याखाली पंचायत समित्या काम करतात.

4. जनगणना 2001 नुसार जिल्हयात वस्ती असलेले एकूण 958 गांवे व 13 औसाड गावे आहेत. या गावाकरिता 636 स्वतंत्र ग्रामपंचायती व 149 गटग्रामपंचायती आहेत. जिल्हयात जालना, अंबड, परतूर व भोकरदन या चार ठिकाणी नागरी क्षेत्र असून त्यासाठी नगरपरिषदा आहेत. जाफ्राबाद, बदनापूर, मंठा व घनसांवगी या तहसीलच्या ठिकाणी नागरी विभाग नसल्याने नगरपरिषदा नाहीत. जालना येथील नगरपरिषद अ वर्गीय असून इतर तिन्ही ठिकाणी नगरपरिषदा क वर्गीय आहेत. जालना, अंबड, भोकरदन येथे प्रत्येकी एक कृषी उत्पन्न बाजार समिती असून परतूर तहसीलमध्ये परतूर व मंठा येथे प्रत्येकी एक कृषी उत्पन्न बाजार समिती कार्यरत आहे. जालना शहर हे जिल्हयाचे मुख्यालय असल्याने तेथे जिल्हाधिकारी कार्यालय तसेच विविध खात्याची जिल्हापातळीवरील कार्यालय आहेत.

भुविज्ञान:-

5. जिल्हयातील बहुतांशी जमिनी अग्निजन्य काळ्या दंगडापासून तयार झालेल्या असून ती काळी मध्यम काळी, चुनखडीयुक्त व कमी जास्त खोलीची व निरनिराळ्या पोताची आहे. जिल्हयातील भोकरदन, जाफ्राबाद, जालना व बदनापुर मधील जमीन हलकी व मध्यम प्रतीची आढळते. अंबड, घनसांवगी, परतुर व मंठा तहसील मधील गोदावरी नदीलगतची जमीन मारी काळी व सुपीक आहे. ही काळी जमीन कापूस उत्पादनासाठी अतिशय पोषक आहे. ही जमीन ज्वालामुखीपासून तयार झाली असून त्यात वनस्पतीस पोषक अन्नपदार्थ भरपूर प्रमाणात आढळतात. रेगुर नावाची रेंताड जमीन ज्वालामुखीपासून अनेक स्थित्यंतरानंतर तयार झाली आहे. स्थान व खोलीनुसार जमीनीच्या प्रतीत बदल आढळतो. स्थितीनुसार जमीनीचे हलके, मध्यम व मारी असे वर्गीकरण केले जाऊ शकते. नदीच्या किनाऱ्यालगतची जमीन खोल, काळी व सुपीक आढळते. मुशास्त्राप्रमाणे जमीनीचे वर्गीकरण पुढे दर्शिल्याप्रमाणे होऊ शकते. अ) दख्खन भूप्रदेशातील मध्यम भाग ब) गोदावरी नदीच्या गाळाचा सुपीक भाग क) गोदावरी व इतर नद्यांच्या गाळामुळे तयार झालेला स्तर

नवी नाले :-

6. जिल्हयाच्या दक्षिण सिमेलगत अंदाजे 60 कि.मी. लांबीच्या सीमेवरून गोदावरी ही जिल्हयातील मुख्य नदी वाहते. त्यामुळे जिल्हयाचा दक्षिण भाग गोदावरीच्या खोऱ्यात मोडतो. दुधना व गल्हाटी या गोदावरीच्या उपनद्या मध्य भागातून तर उत्तर भागातून पुर्णा, खेळणा व गिरजा या उपनद्या वाहतात. कुंडलिका ही दुधनाची उपनदी जालना शहरातून वाहते.

हवामान व पर्जन्यमान :-

7. जिल्हयाचे हवामान समशितोष्ण आहे. हवामानाच्या दृष्टीने जिल्हयाचे हवामान तीन विभागात मोडते:
अ) जून ते सप्टेंबर हे चार महिने पावसाचे असून हवामान साधारणपणे उष्ण असते. 2001 वर्षात जिल्हयातील किमान व कमाल तापमान 11.0 अंश ते 39.50 अंश सेल्सियस आढळून आले.
ब) ऑक्टोबर ते फेब्रुवारी या कालावधीत थंडी जाणवते. या काळात थंड व कोरडे वारे वाहतात व रात्री हवेत गारठा आढळतो. कधी कधी थंडीची लाट या काळात येते. 2001 या वर्षात या काळात किमान तापमान 11.0 अंश सेल्सियस डिसेंबर महिन्यात आढळले.
क) मार्च ते मे या तीन महिन्यात हवा उष्ण व कोरडी असते. एप्रिल व मे महिन्यात कमालीची उष्णता असते. 2001 या वर्षात, या कालावधीत तापमान सर्वात अधिक 39.50 अंश से. मे या महिन्यात आढळून आले. या महिन्यात दिवसा कमालीची उष्णता असली तरी रात्री मात्र हवामान थंड असते. वर्षाच्या बहुतांशी काळात हवामान अल्हाददायक असते.

8. जालना जिल्हयात, तापमान नोंद केंद्र नाही. नजीकचे तापमान नोंद केंद्र चिकलठाणा आहे. 2001 या वर्षात चिकलठाणा या केंद्रात किमान तापमान 11.0 अंश से. डिसेंबर महिन्यात, तर कमाल तापमान मे महिन्यात 39.50 अंश से. अशी नोंद झाली. मागील वर्षी किमान तापमान 1.0 अंश से. जानेवारी महिन्यात कमाल तापमान 39.50 अंश से. ची मे महिन्यात नोंद झाली होती.

9. जिल्हयात पावसाचे प्रमाण बेताचे आढळते. ब-याच वेळा पाउस पडत नाही. जिल्हयात सरासरी 643 ते 825 मी.मी. पाउस पडतो. जिल्हयात सर्व भागात सारख्या प्रमाणात पाउस पडत नाही. वेळोवेळी काही भागात टंचाईसदृश्य परिस्थिती निर्माण होताना आढळते. जालना, बदनापुर, अंबड तहसीलचा काही भाग व मंठा तहसील विश्वसनीय पावसाचे माग समजले जातात. मात्र अंबड तहसीलच्या काही भागाचा समावेश अवर्षणप्रवण क्षेत्रात मोडतो. जिल्हयातील बहुतांश पाऊस नैऋत्य मॉसमी वा-यापासून पडतो. ऑक्टोबर महिन्यात ईशान्य मॉसमी वा-यापासून तुरळक पाउस पडतो.

10. जिल्हयातील सर्व तहसीलच्या मुख्यालयाच्या ठिकाणी पर्जन्यमापके बसवलेली असून त्यात दररोज पडणा-या पावसाची नोंद केली जाते. 2002 साली सर्वात कमी 643 मी.मी. पावसाची नोंद भोकरदन तहसील मध्ये आढळून येते. तर सर्वात जास्त 1160 मी.मी. पावसाची नोंद मंठा तहसीलमध्ये आढळून येते.

जमीनीचा प्रकार :-

11. जिल्हयातील जमीन सुपीक व काळी असून कापसाच्या पिकासाठी योग्य अशी जमीन आहे. जालना, बदनापूर, भोकरदन व जाफ्राबाद या तहसीलमधील जमीन हलक्या प्रतीची व मूरमाड आहे. या भागात प्रामुख्याने खरीपाची पिके घेतली जातात. जिल्हयाच्या दक्षिण व दक्षिणपूर्व भागातील अंबड, घनसांवगी, परतुर व मंडा या तहसील मध्ये जमीन काळी व सुपीक आहे. या जमीनीत कापूस व रब्बीचे पिके चांगल्या प्रमाणात येतात. जिल्हयाच्या उत्तर भागात विहीरी खोदल्या जाऊ शकत असल्या तरी जमीनीतील पाण्याची पातळी अतिशय खोल असून त्यात पाणी अपु-या प्रमाणात आढळते. नारमाही पिकासाठी अपुरे पडते.

लोकसंख्या :-

12. 2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयाची एकुण लोकसंख्या 16.12 लक्ष इतकी आहे. सन 1991 च्या जनगणनेनुसार ती 13.64 लक्ष होती. यावरून जिल्हयाच्या दशवार्षिक लोकसंख्यावाढीचा दर दरहजारी 248 येतो. 2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयाच्या एकुण लोकसंख्येपैकी 26.80 % जालना, 8.13% बदनापूर, 15.88 % भोकरदन, 8.50 % जाफ्राबाद, 9.00 % परतुर, 8.06% मंडा, 12.84% अंबड, 10.73% घनसांवगी या प्रमाणे तहसीलवार लोकसंख्या आढळते. 1991 च्या जनगणनेच्या तुलनेत 2001 मध्ये एकुण 2.48 लक्षाने जिल्हयातील लोकसंख्येत वाढ झालेली आहे. 2001 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हयात लोकसंख्येची घनता दर चौ.की.मी.मध्ये 209 येते. जिल्हयात एकुण (971) 958 वस्ती असलेली गावे असून दर गावामागे सरासरी लोकसंख्या 1362 येते. 1991च्या जनगणनेतील लोकसंख्यादर लक्षात घेऊन केंद्रीय सांख्यिकी संघटनेने वर्ष 2000 पर्यंतच्या महाराष्ट्राच्या लोकसंख्येची प्रक्षेपित आकडेवारी तयार केली असून त्यावरून अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई यांनी जिल्हावार व तहसीलवार प्रक्षेपित लोकसंख्येची माहिती तयार केलेली आहे. त्यानुसार जालना जिल्हयातील 1 आक्टोबर, रोजीची वर्ष 1991 ते 2000 पर्यंतची तहसीलवार प्रक्षेपित लोकसंख्या पुढीलप्रमाणे आहे.

(आकडे हजारात)

वर्ष		जालना	भोकरदन	जाफ्राबाद	परतुर	अंबड	जिल्हा ज
1981	प्रत्यक्ष	339	164	84	187	256	1030
1991	प्रत्यक्ष	457	219	114	247	327	1364
1991	प्रक्षेपित	464	222	116	250	332	1384
1992	प्रक्षेपित	475	228	118	257	340	1418
1993	प्रक्षेपित	487	233	121	263	349	1453
1994	प्रक्षेपित	499	239	124	269	357	1489
1995	प्रक्षेपित	511	245	127	276	366	1525
1996	प्रक्षेपित	523	251	130	282	375	1561
1997	प्रक्षेपित	535	257	133	289	383	1598
1998	प्रक्षेपित	548	263	136	296	392	1635
1999	प्रक्षेपित	560	269	140	303	401	1673
2000	प्रक्षेपित	573	275	143	310	410	1711

घनता :-

13/- महाराष्ट्र राज्याचे क्षेत्रफळ व लोकसंख्येच्या तुलनेत जिल्हयाचे क्षेत्रफळ 2.51% व लोकसंख्या 1.67% एवढी आहे. 2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयात लोकसंख्येची घनता दर चौरस किमी. मागे 209 येते. ग्रामीण विभागात दर चौरस कि.मी.मध्ये 171 तर नागरी विभागात दर चौ.किमी. मागे 3015 लोकसंख्या आहे. नागरी विभागात सर्वात जास्त घनता 8475 भोकरदन शहरात असून सर्वात कमी घनता 2175 अंबड शहराची आहे. ग्रामीण भागात सर्वात जास्त घनता 199 भोकरदन तहसीलमध्ये तर सर्वात कमी घनता 153 परतुर तहसीलमध्ये आहे. 2001च्या लोकसंख्येनुसार लोकसंख्येची घनता 209 वर पोहचली आहे

ग्रामीण व नागरी लोकसंख्या :-

14. 2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील एकुण लोकसंख्येपैकी 13.05 लक्ष म्हणजे 80.93 % एवढी लोकसंख्या ग्रामीण आहे व उर्वरित 3.08 लक्ष म्हणजे 19.07 % लोकसंख्या नागरी भागात आहे. एकुण नागरी लोकसंख्येपैकी 76.59% म्हणजे 2.36 लक्ष लोकसंख्या जालना शहराची आहे. त्याचे खालोखाल परतुर 0.29 लक्ष (9.21%), अंबड 0.26 लक्ष (8.49%), भोकरदन 0.17लक्ष (5.51%) येते. ग्रामीण लोकसंख्येत सर्वात जास्त म्हणजे 2.39 लक्ष (18.33%) भोकरदन तहसीलची आहे. त्याखालोखाल 1.96 लक्ष (15.04%) जालना, 1.81 लक्ष (13.87%) अंबड तहसीलमध्ये, 1.73 लक्ष (13.26%) घनसावंगी तहसील मध्ये, 1.37 लक्ष (10.52%) जाफ्राबाद तहसील मध्ये, 1.31 (10.07%) बदनापुर तहसीलमध्ये, 1.30 लक्ष (9.98%) मंठा तहसीलमध्ये, व सर्वात कमी ग्रामीण लोकसंख्या. 1.16 लक्ष (8.93%) परतुर तहसीलमध्ये आहे.

स्त्री पुरुष प्रमाण :-

15. जालना जिल्ह्यात 1991 च्या जनगणनेनुसार दर हजार पुरुषामागे 958 स्त्रिया असे प्रमाण होते. तर हेच प्रमाण महाराष्ट्रासाठी दर हजार पुरुषामागे 935 स्त्रिया होते. 2001 च्या जनगणनेनुसार जालना जिल्ह्यात दर हजार पुरुषामागे 952 असे असून राज्यासाठी हे प्रमाण 922 असे आहे. राज्याच्या तुलनेत जिल्ह्यात हे प्रमाण अधिक आहे.

अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती :-

16. जनगणना 1991 नुसार जिल्ह्यात अनुसूचित जातीची एकुण लोकसंख्या 176 हजार इतकी असून हया लोकसंख्येची एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी 12.93 अशी आहे. ही महाराष्ट्र राज्याच्या 11.09 टक्के पेक्षा जास्त आहे.

17. जिल्ह्यातील अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या 1991 मधील जनगणनेप्रमाणे 28 हजार आहे. तीची एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी 2.07% येते. महाराष्ट्र राज्यासाठी ही टक्केवारी 9.27 आहे. जिल्ह्याची टक्केवारी राज्याच्या टक्केवारी पेक्षा फारच कमी आहे. जिल्ह्यात अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या भोकरदन तहसीलमध्ये सर्वात जास्त असून त्याखालोखाल जालना व अंबड तहसीलचा क्रम लागतो.

कामक-यांची संख्या :-

18. 1991 च्या जनगणनेत कामक-यांच्या व्याख्येत काहीही बदल करण्यात आला असून सिमांत कामकरी ही जुनी संज्ञा कायम ठेवण्यात आली आहे. पैशापोटी ज्याला वर्षभर अथवा वर्षातील अधिक काळ काम मिळाले त्याला कामकरी ही संज्ञा वापरण्यात आली. अर्थात स्वयंरोजगार करणारे शेतकरी, कुटीर-उदद्योगात काम करणारे व व्यापारी इत्यादींची गणना कामगारात झाली, याउलट वर्षातील एक अथवा काही दिवस दररोज काही काळ पैशाच्या मोबदल्यात ज्याने काम केले त्याला सिमांत कामकरी असे समजण्यात आले.

19. 1991 च्या जनगणनेत कामक-यांचे खालीलप्रमाणे वर्गीकरण करण्यात आले असून एकुण मुख्यतः कामक-यांशी त्यांची टक्केवारी खालीलप्रमाणे आहे. 1) शेतकरी (46.77) 2) शेतमजुर (35.65), 3) पशुसंवर्धन, जंगलकाम, मच्छीमारी, शिकारी, फळबागा व मळे वगैरे क्षेत्रात काम करणारे (1.21), 4) खाणकाम आणि दगडकाग. काग करणारे (0.12) 5) वस्तुनिर्माण प्रक्रिया सेवा व दुरुस्त्या इत्यादी घरगुती काग करणारे (1.07), 6) घरगुती उद्योगाव्यतिरिक्त इतर उद्योगधंद्यात काम करणारे (3.37), 7) बांधकाम करणारे (1.02), 8) व्यापार आणि वाणीज्य क्षेत्रात काग करणारे (4.40), 9) वाहतुक, साठवण आणि दळणवळण क्षेत्रात काग करणारे (5.13)

20. जिल्ह्यात 1991 च्या जनगणनेनुसार 6.0 लक्ष मुख्यतः कागकरी आहेत. एकुण लोकसंख्येशी मुख्यतः कामक-यांची टक्केवारी 43.96 येते. सिमांत कामकरी 0.51 लक्ष म्हणजेच 3.73 टक्के आहेत. उर्वरित 7.14 लक्ष म्हणजेच 52.31% लोक काम न करणारे आहेत. महाराष्ट्रात मुख्यतः काम करणा-यांची व सिमांत काम करणा-यांची टक्केवारी 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे अनुक्रमे 39.29 व 3.68 आहे. व त्यामुळे राज्याच्या तुलनेत जिल्ह्यातील मुख्यतः कामकरी व सिमांत कामकरी यांची टक्केवारी जास्त आहे.

21. जिल्हयातील शेतकरी व शेतमजुरांची संख्या 4.94 लक्ष असून एकुण मुख्यतः कामक-याशी त्यांची टक्केवारी 82.40 येते. महाराष्ट्रात ही टक्केवारी 59.62 टक्के आहे. इतर जिल्हयांप्रमाणे या जिल्हयातही शेतकरी व शेतमजुरांचे प्रमाणही कामक-यात जास्त आहे. मोठे उद्योगधंदे केवळ जालना शहरात असून इतर नागरी भागात मोठे उद्योगधंदे नाहीत.

वयोगटानुसार लोकसंख्या :-

22. 1991 च्या जनगणनेची अशाप्रकारची आकडेवारी अद्याप उपलब्ध नाही, 1981 च्या जनगणनेनुसारही जालना जिल्हयासाठी अशाप्रकारची स्वतंत्र आकडेवारी उपलब्ध नाही. जुन्या औरंगाबाद जिल्हयाची वयोगटानुसार लोकसंख्येची विभागणी देण्यात आलेली असून त्यांची जिल्हयातील एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी देण्यात आली आहे.

साक्षरतेचे प्रमाण

अ.क्र.	वयोगट	टक्केवारी
1	2	3
1	0 ते 14 वर्ष	40.65
2	15 ते 19 वर्ष	8.81
3	20 ते 24 वर्ष	7.84
4	25 ते 29 वर्ष	7.42
5	30 ते 39 वर्ष	12.81
6	40 ते 49 वर्ष	9.82
7	50 ते 59 वर्ष	6.13
8	60 वर्षांवरील	6.37
9	वय अनिर्दिशित	0.15

23. जनगणना 2001 नुसार जिल्हयात साक्षरतेचे प्रमाण 64.52% आहे. तर महाराष्ट्र राज्य व भारतासाठी हे प्रमाण अनुक्रमे 77.27 व 65.38 % आहे. या तुलनेत जिल्हयाचे प्रमाण फारच कमी आहे. जिल्हयातील साक्षरतेच्या प्रमाणात ग्रामीण व नागरी भागात फारच तफावत दिसते. नागरी भागातील साक्षरतेची टक्केवारी 75.82 आहे. तर ग्रामीण भागातील साक्षरतेची टक्केवारी 61.85 आहे. राज्यासाठी नागरी व ग्रामीण साक्षरतेची टक्केवारी अनुक्रमे 85.76 व 70.84 % आहे. तसेच पुरुषांच्या मानाने स्त्रियांमधील साक्षरतेचे प्रमाण खूप कमी आहे. जिल्हयात पुरुष साक्षरांची टक्केवारी 79.17% असून स्त्री साक्षरांची टक्केवारी 49.25 आढळते. महाराष्ट्रराज्यासाठी पुरुष व स्त्री साक्षरांची टक्केवारी अनुक्रमे 82.17 व 59.12 असून जिल्हयाची टक्केवारी विशेषतः स्त्री साक्षरांची टक्केवारी फारच कमी आहे. 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे अनुसुचित जाती जमातीची साक्षरतेची टक्केवारी उपलब्ध नाही. 1981 च्या जनगणनेनुसार ती अनुक्रमे 17.5% व 15.8%अशी होती.

वापरात असलेली निवासउपयोगी घरे व कुटुंबे :-

24. 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हयात वापरातील निवारी 2.41 लक्ष घरे आहेत. व या घरात एकुण 2.58 लक्ष कुटुंबे आहेत. 1981 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयात उपयोगी 1.85 लक्ष घरे व या घरात एकुण 1.87 लक्ष कुटुंबे राहता होती. 1981 च्या तुलनेत घराच्या व कुटुंबाच्या संख्येत खूप वाढ झालेली आढळते. महाराष्ट्रात 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे 153.44 लक्ष कुटुंबे असून जिल्हयातील कुटुंबांची संख्या राज्याशी तुलना करता 1.68 आहे.

वने :-

25. क्षेत्रफळ:- जिल्हयात वनक्षेत्र फारच कमी व तुरळक असून उत्पादनाच्या दृष्टीने हलक्या दर्जाचे आहे. महसूल खात्याच्या 1998-99 च्या ऋतू व पीके याबाबतच्या अहवालातील आकडेवारीनुसार जिल्हयातील जंगलव्याप्त क्षेत्र 6.5 हजार हेक्टर आहे. जे एकुण भौगोलिक क्षेत्राच्या फक्त 0.84 % येते. महाराष्ट्र राज्यात 5214 हजार हेक्टर जंगलव्याप्त क्षेत्र असून त्याची भौगोलिक क्षेत्राची टक्केवारी 16.95 आहे. राज्यातील बाकी एकुण जंगलव्याप्त क्षेत्राशी जिल्हयाच्या वनक्षेत्राशी तुलना करिता फक्त 0.12 % येते. यावरून जिल्हयातील जंगलव्याप्त क्षेत्र खूपच कमी असल्याचे दिसून येते सामाजिक वनीकरण विभागामार्फत गावातील गायरान जमीनी व रस्त्याच्या कडेने वनीकरण केले जात आहे.

पर्यावरणाचा समतोल राखण्याच्या दृष्टीने जंगलव्याप्त तेत्र साधारणपणे 33% असणे आवश्यक आहे. जिल्ह्यातील वनतेत्र अतिशय कमी असून त्यात वाढ होणे गरजेचे आहे.

26. 2002-2003 साली जिल्ह्यातील वन उत्पादनापासून एकुण रूपये 5.03 लक्षाचे उत्पन्न मिळाले. या उत्पन्नापैकी 87.72 म्हणजेच 4.41 लक्ष रूपये विडीच्या पानापासून तर उरलेले 0.62 लक्ष रूपये उत्पन्न गवत,डिक,इमारतीचे,जळाउ लाकुड व इतर उत्पादनापासून मिळाले.

शेती (जमीनीचा वापर) :-

27. जिल्ह्यातील शेतीविषयक पुर्ण सुधारीत आकडेवारी 1 1997-98 व 1998-99 या वर्षाकरिता उपलब्ध असून 1997-98 वर्षाची तुलनात्मक दृष्टीने सोईचे होईल म्हणून समालोचनासाठी अलीकडील या स्थाई आकडेवारीचा उपयोग करण्यात आला आहे. जिल्ह्याचे भौगोलीक तेत्र 773 हजार हेक्टर असून त्यापैकी जंगलव्याप्त तेत्र 6.5 हजार हेक्टर म्हणजेच 0.84 टक्के आहे. शेतीकरीता उपलब्ध नसलेल्या क्षेत्रामध्ये बिगरशेती वापराखालील जमीन 15.3 हजार हेक्टर म्हणजेच भौगोलीक क्षेत्राच्या 7.2% होती. पडीत व लागवडीलायक नसलेली जमीन 15.5 हजार हेक्टर म्हणजेच 2.01 टक्के होती. अशारीतीने एकुण भौगोलीक क्षेत्रापैकी 10.00 % जमीन लागवडीस उपलब्ध नव्हती. पडीत जमीनीव्यतिरिक्त लागवडीलायक परंतु वापरात नसलेली जमीन 8.1 हजार हेक्टर म्हणजेच 1.05 % होती. कायम गुरे चरण आणि इतर चरणाची जमीन 19.4 हजार हेक्टर म्हणजेच 2.51% होती. कायम गुरे चरण आणि इतर चरणाचे जमीनीचे क्षेत्र जिल्ह्यात असलेल्या एकुण गोजातीय पशुशी प्रती पशुप्रमाणे फारच कमी म्हणजे 0.03 हेक्टर होते. कसलेल्या जमीनीत सगाविष्ट न झालेली झाडेझुडपे खालील जमीन 2.7 हजार हेक्टर म्हणजेच 0.35% टक्के होती. याखेरीज चालू पड 38.9 हजार हेक्टर (5.03%) व इतर पड 29.5 हजार हेक्टर (3.81%) टक्के होती. ही राव वरील प्रकारे उपयोगी नसलेली जमीन वजा जाता निव्वळ करालेले क्षेत्र 596.5 हजार हेक्टर जे लागवडीखालील एकुण क्षेत्राच्या 81.71% होते.

28. जिल्ह्यातील ओलीताचे प्रमाण कमी असल्यामुळे दुसोटापिकाखालील क्षेत्र कमी आहे. पाऊस चांगला झाल्यास काही भागात खरीपाचे पिक काढल्यानंतर रब्बीचे दुसरे पिक कोरडवाहु जमीनीत घेतले जाते. 1998-99 साली एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडीखालील क्षेत्र 131.5 हजार हेक्टर म्हणजेच निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राच्या 22.38% होते.

वहीत धारण केलेली जमीन व वहीती खातेदार :-

29. 1990-91 कृषि गणनेनुसार जिल्ह्यात सिमांतीक (एक हेक्टरपेता कमी) वहीत खातेदार 67229 आहेत एकुण 277 हजार खातेदाराशी या गटातील खातेदाराची टक्केवारी 24.31 येते. 1985-86 च्या कृषिगणनेच्या आकडेवारीची तुलना करीता या गटातील खातेदारांच्या संख्येत 74.99% वाढ झालेली दिसून येते. अल्पमुधारक (एक ते दोन हेक्टर) खातेदार 98 हजार (35.58%) असून त्यांची त्यांनी धारण केलेली जमीन 1.45 लक्ष हेक्टर (22.73%) आहेत.

निम्न मध्यम (2 ते 4 हेक्टर) 71 हजार (25.60%) खातेदार आणि त्यांनी धारण केलेली जमीन 1.93 लक्ष हेक्टर (30.43%) आहे मध्यम (4 ते 10 हेक्टर) 37 हजार (13.35%) खातेदार असून त्यांनी धारण केलेली जमीन 2.14 लक्ष हेक्टर (33.58%) आहे. मोठे (10 हेक्टरपेता जास्त) तीन हजार (1.16%) खातेदार त्यांच्याकडे जमीन 2.00 हजार हेक्टर (6.90%) आहे. या गणनेनुसार खातेदाराने सरासरी धारण केलेली जमीन 2.00 हेक्टर म्हणजे धार कमी आहे.

पिके व पिक पध्दती :-

30. या जिल्ह्यात खरीप व रब्बी या दोन्हीही हंगामात पिके घेण्यात येतात. दोन्ही हंगामात घेतल्या जाणा-या पिकांमध्ये सर्वात जास्त क्षेत्र एकदल धान्याचे त्यानंतर व्दिदल धान्याचे क्षेत्र व त्या खालोखाल तेल वर्गीय पिकाचे क्षेत्र आहे. ज्वारी,बाजरी व गहू ही प्रमुख एकदल धान्य पिके असून तूर,मुग,हरभस ही प्रमुख व्दिदल (दाळ वर्गीय) पिके घेण्यात येतात. 1998-99 मध्ये एकुण लागवडीखालील क्षेत्रापैकी 493 हजार हेक्टर म्हणजे 67.52% जमीन खादयपिकाखाली तर अखादयपिकाखाली 237 हजार हेक्टर क्षेत्र म्हणजे 32.48% जमीन होती. या वर्षात ज्वारी या पिकाखालील क्षेत्रफळ 167 हजार हेक्टर म्हणजेच एकुण पिकाखालील तेत्राच्या 22.81% होते तर बाजरीचे क्षेत्र 80 हजार हेक्टर म्हणजे 10.96% गहूचे क्षेत्रफळ 31 हजार हेक्टर म्हणजे 4.18% होते. एकुण तृणधान्याखालील क्षेत्रफळ 320 हजार म्हणजे 43.81% होते. कडधान्याखालील क्षेत्र 155 हजार हेक्टर 21.25% होते. गळीताच्या धान्यामध्ये प्रामुख्याने करडई,मुईमुग व जवस ही पिके घेतली जातात. करडईचे पिक रब्बीमध्ये कोरडवाहु जमीनीत बहुधा ज्वारीच्या पिकाबरोबरच मिश्र पिक म्हणून घेतले जाते. मुईमुग पिक रब्बी व खरीप हया दोन्ही हंगामात घेतले जाते. 1998-99 साली गळीताच्या धान्याखालील क्षेत्र सुमारे 72 हजार हेक्टर होते. त्याची एकुण पिकाखालील

क्षेत्राशी टक्केवारी 9.88% येते. करडई या पिकाखालील क्षेत्र 33 हजार हेक्टर म्हणजेच 4.53% होते. एकूण गळीत धान्यक्षेत्राशी करडी क्षेत्राची तुलना करता टक्केवारी 45.91% येते. नगदी पिकामध्ये उस आणि कापूस ही महत्वाची पिके आहेत. सिंचनाच्या सोईमुळे व जिल्ह्यातील स्थापन झालेल्या साखर कारखान्यामुळे ऊसा खालील क्षेत्रात वाढ होताना दिसते. कपाशीखालील क्षेत्र 1998-99 साली 162 हजार हेक्टर म्हणजेच एकूण पिकाखालील क्षेत्राच्या 22.19 % होते.

पिकउत्पादन व मुख्य पिक उत्पादनाचे प्रमाण

31. जिल्ह्यातील जमीन सर्वसाधारण चांगली असल्याने पुरेसा व वेळेवर पाऊस गडल्यास पिके चांगली येऊ शकतात. जिल्ह्यात कोरडवाहू जमीनीचे प्रमाण जास्त असल्याने पिके व त्यांचे उत्पादन पावसावरच अवलंबून आहे. 2002-03 या वर्षासाठीच्या अंतिम अंदाजावरून मुख्य पिकांचे पिकवार एकूण उत्पादन व त्याचे दर हेक्टरी उत्पादनाची माहिती खालीलप्रमाणे आहे.

अ. क्र.	बाब	पिके											
		ज्वारी	गहु	बाजरी	तुर	हरबरा	मुग	उस	कापूस	ताग	लाल मिरची	हळद	भुईमुग (शेंगा)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	उत्पादन 00 टनामध्ये	1667	440	839	303	119	318	11220	2000	उ.ना.	8	73	12
2	दर हेक्टरी उत्पादन किलो	973	1593	971	631	759	587	* 69	235	उ.ना.	407	998	923

कापराचे उत्पादन 00 गाठीमध्ये असून एक गाठ = 170 कि.ग्र. रारकी विरहीत. * डेरड केनच्या स्वरूपात.

महाराष्ट्राच्या सरासरी उत्पादनाच्या तुलनेत वरील दर हेक्टरी उत्पादनाचे प्रमाण कमी आढळते. यात वाढ होण्यासाठी संकरीत बियाणांचा व रासायनिक खतांचा वापर जास्त प्रमाणात होणे आवश्यक आहे.

सैद्रीय व रासायनिक खतांचा वापर

32. अलिकडच्या काही वर्षात संकरीत व सुधारीत बियाणांच्या वापराबरोबरच सैद्रीय व रासायनिक खतांचा वापर होताना दिसतो. जिल्हा परिषद व स्थानिक संस्था यांच्यामार्फत खताचे वाटप केले जाते. जिल्ह्यात 2002-03 या वर्षात 132659 मे.टन. रासायनिक खताचे वाटप करण्यात आले. 2002-03 या वर्षात रासायनिक खतांचे नियंत्रित संस्थेकडून 35705 टन तर खाजगी संस्थेकडून 96954 टन वाटप करण्यात आले.

पिक संरक्षण

33. पिक संरक्षणाच्या बाबतीत विशेष करून कापूस या पिकाचे शेतकरी पिक संरक्षणाची उपाय योजना करतात. जिल्हा परिषदेमार्फत पिक संरक्षण रोगप्रतिबंधक औषधांच्या फवारणीच्या मोहीमा हाती घेतल्या जातात व ग्रामपंचायतीमार्फत पिक संरक्षण औषधांचा पुरवठा केला जातो.

कृषि उत्पन्न बाजार समिती

34. जिल्ह्यात जालना,मोकरदन,अंबड,परतूर व मंठा या पांच तिकाणी कृषि उत्पन्न बाजार समित्या आहेत. मुख्यत्वे करून एकदल व द्विदल धान्य शेतकरी कृषि उत्पन्न बाजार समित्यामध्ये विक्रीस आणतात. सन 2002-03 या वर्षात सर्व बाजार समित्या मिळून एकदल धान्य 97029 मे.टन.विक्रीस आणले गेले. त्याची किंमत रु 5345 टन इतकी होती मागील वर्षी एकदल धान्याची आवक 38263 मे.टन होती त्याची किंमत 1878 लक्ष इतकी होती. वखार महामंडळाचे जालना जिल्ह्यामध्ये एकूण धान्य साठवण्याची 24 गोदामे असून त्याची धान्य साठवण्याची तमता 38180 मे.टन आहे. त्यापैकी अंबड तालुक्यातील तिर्थपुरी, वडीगोद्री येथे वखार मंडळाच्या अनुक्रमे एक व दोन गोडाऊन्स प्रत्येकी 1580 टन साठवण तमता असलेली आहे. शिवाय आष्टी ता.परतूर येथे दोन गोदामे असून त्याची साठवण तमता 2000 मे.टन आहे. या वखारीतून कापसाच्या गाठी आन्नधान्ये, तेलबीया आणि सिमेंट वगैरे वस्तु बहुतांश साठविले जातात.

सिंचन ओलीताची साधने

35. जिल्हयात 1998-99 या वर्षात विहीरीच्या सिंचनाखालील एकूण क्षेत्र 60 हजार हेक्टर होते. एकूण निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राशी त्याची टक्केवारी 10.03 येते जिल्हयात मोठे सिंचन प्रकल्प नाहीत औरंगाबाद जिल्हयात पैठण जवळील जायकवाडी या मोठ्या प्रकल्पाची लाम क्षेत्रापैकी 36175 हेक्टर लामक्षेत्र जालना जिल्हयात आहे. त्याखेरीज जून 2003 पर्यंत सत्त मध्यम प्रकल्पाची कामे पूर्ण झाली असून त्याच्याकडून लामक्षेत्र 22197 हेक्टर होते. जिल्हयात 55 लघू पाटबंधारे प्रकल्पाची कामे मार्च 20023 अखेर पूर्ण झाली असून त्यागासून 2002-03 मध्ये 1754 हेक्टर निव्वळ क्षेत्र ओलीत करण्यात आले. 1998-99 साली जिल्हयात 32924 सिंचन विहीरी इत्या तसेच 19616 विद्युत पंप व 1256 डिझेल पंप सिंचनासाठी वापरात होते गेल्याकाही वर्षात टंचाईसदृश्य परिस्थितीमुळे सिंचन प्रकल्पाद्वारे पुरेसे क्षेत्र ओलीत होऊ शकले नाही. 1999-99 साली विविध साधनानी जिल्हयात एकूण 103 हजार हेक्टर क्षेत्र ओलीताखाली होते.सिंचनाखालील एकूण क्षेत्राची लागवडीखालील एकूण क्षेत्राशी टक्केवारी 14.06 येते.

ओलिताची पिके

36. अन्न धान्य पिकापैकी रब्बी हंगामात गहू, ज्वारी, व हरमरा ही ओलीताची मुख्य पिके आहेत. 1998-99 वर्षात गहू व ज्वारी या पिकाखालील एकूण ओलीताचे क्षेत्र अनुक्रमे 22.80% व 15.88% असे होते नगदी पिकापैकी मुख्यत्वे ऊस व कापूस ही पिके घेतली जातात ऊसाचे सिंचनाखालील क्षेत्र एकूण ओलीताच्या क्षेत्राच्या 8.48% तर कापसाचे क्षेत्र 30.78% होते.

मोठे, मध्यम, व लघूसिंचन साधनाचा विकास कार्यक्रम.

37. जिल्हयात एकही मोठाप्रकल्प प्रस्तावीत नाही. औरंगाबाद जिल्हयात पैठणजवळील जायकवाडीच्या मोठ्याप्रकल्पाच्या लामक्षेत्रापैकी जालना जिल्हयात 36175 हेक्टर लामक्षेत्र असून 2002-03 मध्ये 10284 हेक्टर क्षेत्र ओलीताखाली आणले गेले, तराच रात मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पाचे काम पूर्ण होऊन 22197 हेक्टर लामक्षेत्र निर्माण झाले. या प्रकल्पाद्वारे एकूण 1718 हेक्टर क्षेत्र ओलीताखाली आणले गेले. मागील वर्षाचे तुलनेत ओलीताखालील क्षेत्रात घट झाल्याचे आढळते. याखेरीज 55 लघुपाटबंधारेची कामे पूर्ण झालेली आहेत. लघुपाटबंधा-याद्वारे 1754 हेक्टर क्षेत्र ओलीताखाली आणले गेले.

पुर व पुरनियंत्रण

38. गेल्याकाही वर्षात या जिल्हयात पुरेसा पाऊस पडत नसल्याने पुरपरिस्थिती निर्माण झालेली नाही. जिल्हयात जास्त पाऊस पडून पुरपरिस्थिती निर्माण होण्याची शक्यता दिसून आल्यास पुरनियंत्रण कार्यक्रमांतर्गत नदीकाठी पुराचा धोका असलेल्या गावाची दुस-याजागी तालपुरते पुनर्वसन करण्यात येते.

पशुसंवर्धन, पशुवैद्यकीय सेवा. व दुग्धव्यवसाय

39. 1997 च्या पशुगणनेनुसार जिल्हयात 934749 ऐवढे पशुधन होते, तर 1992 च्या पशुगणनेनुसार जिल्हयात 892249 ऐवढे पशुधन होते. सन 1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे जिल्हयात 3 वर्षावरील 124 हजार गायी होत्या. त्यापैकी 55 हजार म्हणजे 44.83% गायी दुध देणा-या होत्या. अडीचवर्षावरील विदेशी गायीची संख्या 14 हजार होती जिल्हा एकात्मिक ग्रामीण विकास यंत्रणामार्फत दुग्धव्यवसाय हा पुरक उद्योग शेतकरी व शेतमजूर यांना मिळावा म्हणून 1981 पासून दुग्धत्यागाईचे वाटप होत आहे. त्यामुळे आता जास्तीचे दुध जिल्हयाबाहेर पाठविले जाते. याच गणनेनुसार जिल्हयात 3 वर्षावरील 216 हजार बैल होते. एकूण म्हशी व रेडयाची संख्या 86 हजार होती. त्यापैकी 3 वर्षावरील 50 हजार म्हशी व 2 हजार रेडे होते. दुध देणा-या म्हशीची संख्या 26 हजार होती जिल्हयात रेडे शेतीकामाला अगर वाहतुकीकामाला वापरण्याची पध्दत नसल्याने रेडयाचे प्रमाण कमी आहे. 1997 या वर्षी 1992 या वर्षाच्या पशु गणनेच्या तुलनेत गाईम्हशीच्या संख्येत 8.10% वाढ दिसून येते.

40. 1997 च्या पशुगणनेनुसार जिल्हयात एकूण 287 हजार शेळ्या 51 हजार मेंढया 331 हजार कोंबडया व बदके होती, कास्तकार दुधासाठी व आहारासाठी शेळ्या पाळतात तसेच अंडी मिळवण्यापुरत्या कोंबडया व बदके पाळतात सुधारीत जातीच्याकोंबडया पाळण्याचे प्रमाण जिल्हयात वाढत असून 1997 साली 1992 च्या पशुगणनेच्या तुलनेत कोंबडयाच्या संख्येत 3.81 % नी वाढ दिसून येते.

पशुउत्पादन

41. जिल्हयात पशुव्यवसाय हा शेती उद्योगाचा पुरक व्यवसाय म्हणून वाढत आहे. जिल्हयात 2002-03 वर्षात एकूण 330 दुग्धसहकारी संस्था व एक दुग्धसंघ असून त्याच्या मार्फत मार्च-2002 अखेर 345.71 लक्ष रु.दुधाची खरेदी करण्यात आली. या संस्थामार्फत संकलीत दुध औरंगाबाद येथील दुध डेअरीला पाठविले जाते.

42. 2002-03 साली जिल्ह्यात 21 नोंदणीकृत पशुवधगृहे होती. त्यात 3817 मोठी जनावरे व 8359 शेळ्या व मेंढ्याची कत्तल केली गेली. या व्यतीरीक्त अनधीकृतपणे जनावरांची कत्तल पुष्कळ प्रमाणात होत असते. जिल्ह्यात मोठ्याप्रमाणावर कुक्कुटपालन व्यवसाय चालत नसला तरी जिल्ह्यात आवश्यक आसलेल्या अंड्यापैकी बरीचशी अंडी स्थानीक रित्या पुरविले जातात. आवश्यकतेनुसार अंडी हैद्राबाद येथून आणली जातात. आवश्यक अंडी स्थानीकरित्या पुरविल्या जाण्याच्या दृष्टीने कुक्कुटपालन केंद्रात वाढ होण्याची आवश्यकता आहे.

पशुउपचार सोयी

43. शासन व जिल्हा परिषदेमार्फत पशुउपचार सोयी उपलब्ध असून जिल्ह्यात 2002-03 साली एक पशुवैद्यकीय निकित्सालय, 31 पशुवैद्यकीय दवाखाने व 26 पशुवैद्यकीय प्रथमोचार केंद्रे कार्यरत होती. त्याशिवाय फिरत्या पशुवैद्यकीय दवाखान्याची सोय जालना तालुक्यात उपलब्ध आहे. 2 विभागीय कृत्रिम रेतनकेंद्र व त्यांच्या अंतर्गत 39 कृत्रिम रेतनकेंद्र कार्यरत होती. याशिवाय एक जिल्हा कृत्रिम रेतनकेंद्रही चालू आहे. वेळोवेळी जिल्ह्यात होणा-या पशुच्या साधीच्या रोगावरील उपचार केला जातो. व रोगप्रतिबंधक लस जनावरांना टोचण्यात येते. सुधारीत जनावरांच्या संख्येत वाढ होण्याच्या दृष्टीने राज्यशासनामार्फत ग्रामीण भागात कृत्रिम गर्भधारण केंद्र उभारण्यात आलेले आहे. या केंद्रातून कृत्रिम गर्भधारणा शिवाय जनावरांवर उपचारही केले जातात.

विकास कार्यक्रम

44. जिल्ह्यात पशुकार्यक्रमांतर्गत वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देण्याकरीता पशुदवाखाने व पशुउपचार केंद्राच्या संख्येत वाढ केली जात आहे. तराच भरपूर प्रमाणात दुध उत्पादन होण्यासाठी राकरीत गाईंच्या पैदाशीचा कार्यक्रम जिल्ह्यात राबविला जातो. त्याचप्रमाणे एकात्मिक ग्रामीण विकास यंत्रणेमार्फत दुसत्या गाई व म्हशीचा पुरवठा होतो. वैरण विकारा कार्यक्रमही चारा पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध व्हावा म्हणून राबविला जातो. दुध रांकलनाराठी नवीन दुध संकलन मार्गात वाढ करण्यात येत आहे.

मत्स्यव्यवसाय

45. जिल्ह्यातील मत्स्यव्यवसाय नदीच्या पाण्यात तराच प्रकल्पाच्या गोड्या पाण्यात प्रामुख्याने केला जातो. मध्यम प्रकल्पात मत्स्यबीज संवर्धन करून मत्स्य उत्पादन केले जाते. जिल्ह्यात 2002-03 अखेर मत्स्यव्यवसायासाठी उपयोगात आणलेले एकूण क्षेत्र 6.134 हेक्टर असून 38 मत्स्यव्यवसाय सहकारी संस्था कार्यरत आहेत. सन 2002-03 वर्षात एकंदर 386 लक्ष रु चे 1933 मे.टन मुजल मासे पकडण्यात आले. 67.81 लक्ष मत्स्यबीज उपयोगात आणले गेले. जिल्ह्यात कटला,रोहा,मिरगळ,सिप्रिनल,वगैरेचे मत्स्यसंवर्धन केले जाते. याशिवाय वाम,मरळ,पदम,व आहंर या स्थानीक जातीचे मासेही आढळतात.

विकास कार्यक्रम

46. जिल्ह्यात मत्स्यव्यवसाय होण्याच्या दृष्टीने रोहा,कटला,मिरगळ,सिप्रिनल या जातीचे मत्स्यबीज संवर्धनासाठी वाटले जाते. मत्स्यव्यवसाय सहकारी संस्था स्थापन करून त्यांना सुधारीत बोटी व नायलॉन जाळी इत्यादी साधने पुरविली जातात.

विद्युत निर्मिती व विद्युत पुरवठा

47. विद्युत निर्मितीचा एकही प्रकल्प या जिल्ह्यात नाही. राज्य विद्युत मंडळामार्फत कोयना,पारस,परळी,वगैरे नजीकच्या प्रकल्पापासून वीज पुरवठा केला जातो. जिल्ह्यात चार नागरी विभाग असून चारही शहराचे विद्युतीकरण पूर्ण झालेले आहे. तसेच ग्रामीण भागात एकूण 971 गावापैकी सर्व गावाची विद्युतीकरण झालेले आहे. जिल्ह्यात 100% विद्युतीकरणामुळे विजेची मागणी वाढत असून या वर्षाच्या अखेर पर्यंत 176915 कनेक्शन देण्यात आले आहे.

विजेचा वापर

48. जिल्ह्यात 2002-03 मध्ये 5758.69 लक्ष कि.वॅट विज वापरण्यात आली त्यापैकी 14.49% विज घरगुती वापरासाठी औद्योगिक कामासाठी 40.77% व्यापार व लघु उद्योगासाठी 3.12% सार्वजनिक दिवाबत्तीसाठी 0.61% शेतीकरीता 39.81 व इतर कामासाठी 1.19% विज वापरण्यात आली. 2001-02 च्या विजवापरण्याच्या तुलनेत 12.27% घट झालेली आढळते. जालना जिल्ह्यासाठी घरगुती विजेचा 2001 च्या लोकसंख्येप्रमाणे दरडोईवापर 51.76 कि.वॅट तास आहे.

खाणी व कारखाने

49. जिल्ह्यात आर्थिकदृष्ट्या महत्वाची खनीजे अत्यल्प प्रमाणात आढळतात. जासपार, आगटा, कोनोली, चकीदाळी, चुनखडी, (पाढरी) मरंड बेसाल्ट व ग्रॅनाईट वगैरे खाणी जिल्ह्यात आहेत. या सर्व खनीजांचा इमारतीचा बांधकामासाठी प्रारब्धाने वापर केला जातो.

कारखाने

50. जिल्ह्यात 2002 अखेर एकूण 213 नोंदणीझालेली कारखाने असून त्यापैकी 78 कारखाने बंद आहेत. या कारखान्यातील कामगार संख्या 7360 इतकी आहे. मागील वर्षाच्या तुलनेत घट झालेली आढळते. 2002 वर्षात दर चालू कारखान्यामागे कारखान्यातील कामगाराची संख्या 55 होती. तर दरलाख लोकसंख्येमागे या कारखान्यातील कामगारांची संख्या 457 होती. जिल्ह्यातील नोंदणीकृत कारखान्यापैकी कृषी आणि पशुपालन विषयक सेवा यांचे उत्पादन करणारे 34 चालू कारखाने असून त्यात 2249 कामगार आहेत. धान्य गिरणी उत्पादनासंबंधी 16 चालू कारखाने असून त्यात 170 कामगार आहेत. इतर खाद्यापदार्थांचे उत्पादन करणारे 6 चालू कारखाने असून त्यात 1820 कामगार आहेत. नैसर्गिक व कृत्रीम धान्यापासून गाठी तयार करणे, कापड तयार करणे व प्रक्रिया करण्याचे 5 चालू कारखाने असून त्यात 585 कामगार आहेत. मुलभूत लोह व पोलादाचे उत्पादन करणारे 22 चालू कारखाने असून त्यात 1152 कामगार आहेत. जिल्ह्यातील चालू कारखान्यातून 2002 वर्षात कामगारानी काम केलेल्या श्रमदिनाची संख्या 6.25 लक्ष आहे. 2001 अखेर 20/ कारखाने व त्यातील कामगार संख्या 19/6 इतकी होती.

विकास कार्यक्रम

51. जालना जिल्हा हा महाराष्ट्रातील औद्योगिकदृष्ट्या मागासलेल्या जिल्ह्यापैकी एक आहे. केंद्र सरकारने हा जिल्हा औद्योगिक दृष्ट्या मागारालेल्या अराल्याचे जाहीर केले आहे. त्यामुळे मागारालेल्या मागाराठी देण्यात येत असलेल्या विशेष सवलती या जिल्ह्यात देण्यात येत आहे. जालना जिल्ह्यात अवजारे, ओतकाम, क्रॉफ्टन, पेपर्स, रोलर्स, बेअरींग, खाद्यतेलावरील प्रक्रिया साखर, बेकर्स व लाइनर लोखंडी सळया, इत्यादी उद्योग स्थापन झालेले आहेत. गॅससिलेडर उत्पादन, सुतंगिरणी वगैरे उद्योगाचे काम प्रगतीपथावर आहे. महाकाळा ता.अंबड व रामनगर, ता.जालना येथे साखर कारखाने कार्यान्वीत आहेत. तसेच परंतूर तालुक्यातील बागेशवरी सहकारी साखर कारखाना सुध्दा सुरु झालेला आहे. जिल्ह्यातील औद्योगिक विकासासाठी महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक व गुंतवणूक महामंडळ, महाराष्ट्र राज्य वित्तीय मंडळ राज्य औद्योगिक विकास महामंडळ व महाराष्ट्र राज्य लघु उद्योग महामंडळ वगैरे संस्था कार्यरत आहेत. ऑक्टो 1982 मध्ये जिल्हा उद्योग केंद्र जालना येथे सुरु करण्यात आले. व केंद्रातर्फे 1998-99 मध्ये 312 लघु उद्योग स्थापन करण्यात आले.

औद्योगिक वसाहत

52. 1982 साली सहकारी औद्योगिक वसाहत जालना येथे स्थापन करण्यात आली. या औद्योगिक वसाहतीचे क्षेत्र महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक विकास महामंडळाच्या जुन्या औद्योगिक क्षेत्रात समाविष्ट करण्यात आले. तिचे क्षेत्रफळ 50.53 हेक्टर आहे. सदर औद्योगिक क्षेत्रात सर्व 81 मुखंड उद्योजकांना वाटप करण्यात आलेले आहेत.

अतिरिक्त औद्योगिक वसाहत

53. अतिरिक्त औद्योगिक वसाहत-ऑगस्ट 1977 मध्ये जालना येथे स्थापन करण्यात आली. ही वसाहत जालना औरंगाबाद रोडवर वसलेली असून तिचे क्षेत्रफळ 158.10 हेक्टर आहे. यापैकी 118.05 हेक्टर क्षेत्रावर औद्योगिक मुखंड विकसीत केलेले आहे. त्यामध्ये एकूण 267 मुखंड तयार केलेले असून सर्व मुखंड उद्योजकांना वाटप करण्यात आलेले आहे. सध्या 180 युनीट मध्ये उत्पादन सुरु आहे. या शिवाय जालना येथे अतिरिक्त औद्योगिक क्षेत्राला लागून नवीन 366 हेक्टर क्षेत्र घेण्याचा प्रस्ताव शासनाकडे सादर केलेला आहे त्यामुळे जालना जिल्ह्याच्या औद्योगिक विकासात झपाटयाने वाढ होईल.

लघुऔद्योगिक क्षेत्र व विकास केंद्रे

54. महाराष्ट्र शासनाच्या धोरणाप्रमाणे प्रत्येक तालुकापातळीवर लघुऔद्योगिक वसाहती विकसीत करण्यासाठी महामंडळाने सुरुवात केली आहे. मोकरदन लघुऔद्योगिक क्षेत्र विकसीत करण्याकरीता महामंडळ 1988 साली 10.69 हेक्टर भूमी संपादन केली असून त्यामध्ये 25 मुखंड तयार केले. सदर सर्व मुखंड उद्योजकांना वाटप करण्यात आले आहेत. त्यापैकी 5 युनीट सुरु झालेले आहेत, परतूर विकास केंद्रासाठी प्रस्तावीत क्षेत्र 100 हेक्टर होते, त्यापैकी महामंडळाने 53.50 हेक्टर भूमीसंपादन केली असून त्यामध्ये लहान मोठे 48 मुखंड तयार केलेले आहेत. जाफाबाद लघुऔद्योगिक क्षेत्राकरीता महामंडळाने 14.07 हेक्टर जमीन संपादन केली असून त्यामध्ये 30

मुखड तयार केलेले आहे. अंबड लघु औद्योगिक क्षेत्राकरीता महामंडळाने 18.77 हेक्टर जमीनीचे संपादन केले आहे. त्यामध्ये 30 मुखड विकसित करण्यांत आले आहेत. शिवाय अंबड येथे गाव क्षेत्रास लागून आणखी 17.0 हेक्टर तेच संपादन करण्याची कार्यवाही सुरु आहे. या चार ही औद्योगिक क्षेत्राचे विकासाच्या दृष्टीने महामंडळाने रस्ते, पाणीपुरवठा व विद्युतपुरवठा इत्यादी कामे सुरु केले आहेत. या चार औद्योगिक क्षेत्राशिवाय बदनापूर औद्योगिक क्षेत्राकरीता 120 हेक्टर क्षेत्र विकसित करण्याचा महामंडळाचा प्रस्ताव आहे.

रस्ते वाहतूक व दळणवळण रेल्वे

55. जिल्हयात फक्त एकच रेल्वे मार्ग असून मनमाड ते काचीगुडा रेल्वेमार्ग जिल्हयातील भागातून जातो. जिल्हयातील त्याची लांबी 88 कि.मी. तर जिल्हयात रेल्वेमार्गाच्या लांबीचे दर 100 कि.मी. भौगोलीक क्षेत्राशी प्रमाण 1.14 कि.मी आहे. तर राज्यासाठी हे प्रमाणे 1.77 कि.मी. असून जिल्हयाचे प्रमाण त्यामानाने खूप कमी आहे. तसेच जिल्हयात सहा लाख लोकसंख्येस लोहमार्गाची लांबी 5.46 कि.मी. असून राज्यासाठी हे प्रमाण 5.63 येते औरंगाबाद ते जालना रेल्वे मार्गाचे ब्रॉडगेज मध्ये रूपांतर मार्च 1993 मध्ये करण्यात आलेले असून जालना ते परभणी या रेल्वेमार्गाचे ब्रॉडगेज मध्ये रूपांतर मे 1994 मध्ये पूर्ण झाले आहे.

रस्ते.
56. जिल्हयात मार्च 2003 अखेर वर्गीकृत रस्त्याची लांबी 4092.08 कि.मी. इतकी आहे. त्यापैकी राज्यमार्ग 1139.89 कि.मी. प्रमुख जिल्हा मार्ग 849.95 व इतर जिल्हा रस्ते 731.10 कि.मी. आहेत. खेडयातील रस्त्याची लांबी 951.4/ कि.मी. आहे, तर नगरपरिषदेच्या हद्दीतील रस्ते 354.37 कि.मी. आहेत. वरील सर्व रस्त्यापैकी 2027.75 कि.मी. रस्त्याचे डांबरीकरण झालेले असून 1599.35 कि.मी. रस्ते खडीचे आहेत. इतर माल वापरून वाहन चालविण्यास योग्य रस्त्याची लांबी 397.22 कि.मी. आहे. एकूण रस्ते विचारात घेता जिल्हयात दर 100 चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे रस्त्याची लांबी 53 कि.मी. येते तराच एकूण रस्ते विचारात घेता जिल्हयात दर लाख लोकसंख्येमागे रस्त्याची लांबी 253.85 कि.मी. येते.

नोंदणीकृत वाहने

57. मार्च 2003 अखेर जिल्हयात 60158 रचयचलीतवाहनाची नोंद करण्यांत आली. मार्च 2002 च्या तुलनेत वाहनाच्या संख्येत 16.25% वाढ झालेली दिसून येते एकूण वाहनापैकी 70.52% वाहने दुचाकी 4.89% मालवाहू मोटारी, 7.15% जिप्स, मोटारी स्टेशन वॅगन 6.38% ट्रॅक्टर्स होती. व उर्वरित वाहने 11.06% होती. मार्च 2003 अखेर जालना जिल्हयासाठी दर लाख लोकसंख्येमागे मोटारवाहनाची संख्या 3731 आहे.

58. जिल्हयात रेल्वेने व मालवाहू मोटारीने मालाची वाहतूक केली जाते. रेल्वे कमी असल्याने बहुतांश वाहतूक मोटारीनेच केली जात होती. औद्योगिक विकास होत असल्याने माल वाहतूकीच्या साधनात वाढ होताना दिसते तसेच वाहतूक करणा-या संस्थांच्या प्रमाणात पण वाढ होत आहे.

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परीवहन

59. महाराष्ट्र राज्य मार्ग परीवहन मंडळाच्या जिल्हयात 2002-03 वर्षात 270 मार्गावरून 231 गाडया धावत होत्या त्या मार्गाची एकूण लांबी 19307 कि.मी. असून मार्गाची सरासरी लांबी 71.49 कि.मी येते. 2001-02 च्या तुलनेत मार्गाच्या संख्येत धट आढळून येते. रस्त्यावरून धावणा-या गाडयाची दैनीक सरासरी 217 असून प्रवाशाची दैनीक सरासरी 80 हजार येते. 2001-02 च्या तुलनेत प्रवाशाच्या दैनीक सरासरीत 5.88% धट आढळते. तर 7.75% उत्पन्नात दिसून येते. या वर्षी वाहतूकीमुळे 3603.41 लक्ष उत्पन्न मिळाले.

टपाल व डाक कार्यालय

60. जिल्हयात 2002-03 साली 193 टपाल कार्यालय, व 13 तार कार्यालय होती. जिल्हयातील सर्व खेडयांना टपाल सेवा उपलब्ध असून काही फिरते टपाल कार्यालय व काही अशकालीन टपाल कार्यालय आहेत जिल्हयातील दर लाख लोकसंख्येमागे टपाल कार्यालयाची संख्या 12 येते तसेच जिल्हयातील दर लाख लोकसंख्येमागे टपालपेटयाची संख्या 58 येते. टेलीफोनची संख्या जिल्हयात 37325 असून ती दरलाख लोकसंख्येमागे 2312 येते.

दुरचित्रवाणी

61. जालना येथे दुरचित्रवाणी प्रक्षेपण केंद्र 1984 पासून कार्यरत असून 2000-2001 अखेर 172 चित्रवाणी सच सार्वजनीक संस्थामधून बसविले आहेत.

कामगार व रोजगार

62. जिल्हयात निरनिराळ्या उद्योगातील 2002 वर्षात 24361 व्यक्ती कामावर होती त्यापैकी 5471 व्यक्ती म्हणजे 22.46% शासकीय सेवेत 11667 व्यक्ती म्हणजे 47.89% निमशासकीय सेवेत तर उर्वरित 7223 म्हणजे 29.65% व्यक्ती खाजगी सेवेत काम करीत होत्या सर्वात जास्त म्हणजे 13676 (56.13%) व्यक्ती सामुहीक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा या उद्योगगटात काम करणा-या आहेत.

सेवायोजन कार्यालये

63. जालना येथील सेवायोजन कार्यालयात 2003 अखेर नौकरी मागणा-याची नोंदवीलेली संख्या 44389 होती मागील वर्षाच्या तुलनेत 6.87% घट झालेली आढळते. सेवायोजन कार्यालया मार्फत या वर्षी नौकरी मिळवून दिलेल्या 73 जनांना नौकरी मिळालेली असून त्यापैकी अनुजाती व जमीतीचे 17 उमेदवार असून बाकी इतर उमेदवार आहेत.

आर्थिक गणना

64. 1990 रत्तर आर्थिक गणना 1998 साली घेण्यात आली 1990 च्या गणनेनुसार जिल्हयात कृषि व बिगर कृषि उद्योग मिळून एकूण 28427 उद्योग आहेत. त्यापैकी 21808 स्वयंकार्यरत उद्योग तर 6619 आस्थापना होत्या. 1998 च्या गणनेनुसार जिल्हयात कृषि व बिगर कृषि उद्योग मिळून एकूण 40477 उद्योग आहेत. त्यापैकी 29830 स्वयंकार्यरत उद्योग तर 10647 आस्थापना आहेत. गालकीच्या प्रकारानुसार उद्योग पाहता सर्वात जास्त म्हणजे 38006 खाजगी 2262 सार्वजनीक व 209 सहकारी उद्योग आहेत. खाजगी उद्योगाची एकूण उद्योगाशी टक्केवारी 93.90 येते. या उद्योगापैकी 28885 (71.36%) ग्रामीण तर 11592 (28.64%) नागरी भागात आहेत. अनुजाती जमातीच्या लोकांची उद्योगाचे मालक म्हणून एकूण संस्थेची टक्केवारी अनुक्रमे 5.39 व 1.74 येते. जागेद्विरहीत कार्यान्वीत अरालेल्या उद्योगाची एकूणशी टक्केवारी 26.12 आहे शक्तीवर चालणा-या उद्योगाची एकूणशी टक्केवारी 17.53 येते. जिल्हयात या गणनेनुसार 97562 कामगार आहेत त्यापैकी 41163 (42.19%) वेतगावर काम करणारे आहेत. प्रती आस्थापना कामगाराची सरासरी संख्या 9 आहे. जिल्हयात दरलाख लोकसंख्येमागे आस्थापनाची संख्या 781 आहे.

तांत्रिक शिक्षण सोयी

65. जिल्हयात एकही अभियांत्रिकी पदवी महाविद्यालय नाही. मात्र 1985 पासून तंत्रनिकेतन जालना येथे सुरु करण्यात आले असून त्यात 461 विद्यार्थ्यांनी 2000-01 वर्षात शिक्षण घेतले आहे. तसेच जालना जिल्हयात 8 औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था आहेत. व त्यात एकूण 658 विद्यार्थ्यांना तांत्रिक शिक्षण देण्यात आले आहे.

रोजगार हमी योजना कार्यक्रम

66. ग्रामीण भागात मागणीनुसार काम देण्याची हमी राज्य शासनाने घेतली आहे. या योजने अंतर्गत ग्रामीण भागात तळी, पाडारतलाव, मुसुधार, वृत्तारोपण, रस्ते, लघू व मध्यम प्रकल्पातील धार दाबण्याचे काम इ. उत्पादक कामे घेतली जातात. या योजनेवर 2002-03 वर्षात 6088.61 लक्ष रु. खर्च झाले असून 48.65 लक्ष मनुष्यदिवस रोजगार निर्माती झाली. रोजगार हमी कार्यक्रमातील खर्चात 2001-02 च्या तुलनेत 0.25% नी घट झाली आहे.

जवाहर रोजगार योजना

67. एप्रिल 1989 पासून राष्ट्रीय रोजगार ग्रामीण कार्यक्रम व ग्रामीण मुमीहीन रोजगार हमी कार्यक्रमाचे एकत्रीकरण करून जवाहर रोजगार योजना कार्यान्वीत करण्यात आली. या योजनेत 2002-03 वर्षात 332.50 लक्ष रु खर्च करण्यात आले. 9.18 लक्ष मनुष्य दिवस रोजगार निर्माण झाला.

सहकार

68. मार्च 2002 अखेर जिल्हयात 2193 सहकारी संस्था असून त्याचे 668 हजार समासद आहेत. या संस्था पैकी 26.08% कृषि पतसंस्था, बिगर शेतीपतसंस्था 7.11% तर उर्वरित 66.81% इतर संस्था आहेत. बिगरकृषि पतसंस्थेत प्रामुख्याने नौकरवर्गाच्या पतसंस्थेचा समावेश होतो. एकूण संस्थापैकी दुग्धउत्पादक संस्था 308 (13.04%), मजूर सहकारी संस्था 311 (14.18%) इतर औद्योगिक संस्था 241 (10.99%) मत्स्यव्यवसाय संस्था 38 (1.73%) ग्राहक भांडार व गृहनिर्माण संस्था 332 (15.34%) या जिल्हयातील प्रमुख सहकारी संस्था आहेत. मागच्या वर्षाच्या तुलनेत जिल्हयात सहकारी संस्था मध्ये वाढ वा घट झालेली अदसुन येत नाही.

69. मार्च 2002 अखेर जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या 72 शाखा असून या बँकांनी शेतीच्या हंगामी कामासाठी दिर्घमुदतीची 2822.56 लक्ष रु.चे कर्ज वाटप केले. मध्यम मुदतीचे वाटलेले कर्ज अनुक्रमे 17.81 लक्ष रु. आहे. वर्षाअखेर एकूण 10466 लक्ष रु.थकबाकी होती शेतक-यांच्या जमीन सुधारणा-यासाठी भुविकास बँकेमार्फत विकासीन कर्ज पुरवठा होतो. जिल्हा भुविकास बँकेच्या 6 शाखा जिल्हयात कार्यरत आहेत. मार्च 2003 अखेर जिल्हयात भुविकास बँकेमार्फत 2609.42 लाख रु. दिर्घमुदतीचे कर्ज वाटप करण्यांत आले. बँकेचे थकलेले कर्ज 1014.79 लक्ष रु. आहे.

बँका.

70. 2002-03 अखेर जिल्हयात एक ग्रामीण बँकेसह 14 वर्गीकृत बँका व त्याच्या 76 शाखा आहेत. वर्गीकृत बँकेच्या ठेवी 41143 लक्ष रु. असून त्यांनी दिलेल्या आगावू रकमा 28977 लक्ष रु आहेत. 2001-02 च्या तुलनेत शाखा कार्यालयाची संख्येत कोणताही बदल झालेला नाही. जिल्हयात सहकारी बँकेच्या 78 शाखा आहेत जालना जिल्हयाकरीता दरलाख लोकसंख्येमागे व्यापारी बँकांची संख्या 4.71 आहे. जिल्हयाकरीता दरलाख लोकसंख्येमागे सहकारी बँकांची संख्या 5.0 येते. जिल्हयात जालना,भोकरदन व अंबड तालुक्यात शाखाचे जाळे चांगले आहे. व्यापारी व सहकारी बँकांच्या एकूण शाखाच्या 50% शाखा या तीन तालुक्यात आहे.

अग्रक्रमे विभागास कर्ज पुरवठा

71. जिल्हयात अग्रणी बँकेमार्फत तसेच अन्य व्यापारी व सहकारी बँकेमार्फत प्राथमीक विभागास कर्ज वाटपासाठी अग्रक्रम दिला जातो. सन 2001-2002 या वर्षात सर्व बँकांनी मिळून 11/15 लक्ष रु.चे कर्ज वाटपाचे उद्दिष्ट होते व प्रत्यतात 31 मार्च 2002 पर्यंत 14357 लक्ष रु.चे कर्ज वाटप करण्यांत आले.

किंमती

घाऊक किंमती

72. जालना जिल्हयातील एप्रिल 2002 ते मार्च 2003 या कालावधीत महत्वाच्या निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती येणे प्रमाणे आहे. सुधारीत गहू 710 रु. गावरान हरभरा 1401 रु. गावरान मुग 1591 रु मुईमुग दोबळा 1068 रु. तीळ पांढरा 2264 रु. जवस 1576 रु.

किरकोळ किंमती.

73. 2001 वर्षाच्या तुलनेत जिल्हा मुख्यालयातील बहुतांश वस्तुच्या सरासरी किंमतींमध्ये 2002 या वर्षी वाढ आढळून येते.

कामगाराचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

74. औरंगाबाद केंद्रातील कामगाराचे ग्राहक किंमतीचे 1982 हे पायाभूत वर्ष धरून 2002-03 वर्षाचा सर्वसाधारण सरासरी निर्देशांक 523 असून एप्रिल व ऑगस्ट-2002 मध्ये सर्वात कमी 518 तर सर्वात जास्त जुलै 2002 व जानेवारी-2003 मध्ये 526 इतका आढळून येतो.

शिक्षणाच्या सोयी

75. जालना जिल्हयात 2001-02 वर्षाअखेर 1524 प्राथमीक, 169 माध्यमीक व 43 उच्च माध्यमीक शाळा होत्या.त्यापैकी बहुतांश प्राथमीक शाळा ग्रामीण भागात आहेत. दरलाख लोकसंख्येमागे 94 प्राथमीक व पुर्वप्राथमीक शाळा तर माध्यमीक व उच्च माध्यमीक शाळा प्रतिलाख लोकसंख्येमागे 13 आहेत. जिल्हयात 13 महाविद्यालये असून त्यातील विद्यार्थ्यांची संख्या 14 हजार आहे. एकूण 401 हजार विद्यार्थ्यांपैकी 1.93% पुर्व प्राथमीक शाळेत 61.83% विद्यार्थ्यांथी प्राथमीक शाळेत, 32.81% विद्यार्थ्यांथी माध्यमीक व उच्च माध्यमीक शाळेत तर उर्वरीत 3.39% विद्यार्थ्यांथी महाविद्यालयात आहेत. पुर्व प्राथमीक , प्राथमीक व माध्यमीक शाळातील एकूण शितकाची प्रशिक्षित शिक्षकांची टक्केवारी 93.28 येते. जिल्हयासाठी प्राथमीक शाळेतील प्रतीशितक विद्यार्थी प्रमाण 47 तसेच जिल्हयासाठी माध्यमीक शाळेतील प्रतीशिक्षक विद्यार्थी प्रमाण 44 असून राज्यासाठी हेच प्रमाण 37 आहे.

वैद्यकीय व आरोग्य सेवा.

76. जिल्हयात वैद्यकीय सेवा राज्यशासन ,स्थानीक संस्था व खाजगी संस्थां मार्फत पुरविण्यात येते 2003 अखेर जिल्हयात 10 रुग्णालये 12 दवाखाने व 38 प्राथमीक आरोग्य केंद्र कार्यरत होती. या सर्व संस्थांमधून 546 खाटांनी सोय उपलब्ध होते त्यात 37 हजार अंतर 479 हजार वाहय रुग्णांनी उपचार करून घेतले. ग्रामीण रुग्णालये ही सामान्य रुग्णालये जालना यांचे अंतर्गत असून 38 प्राथमीक आरोग्यकेंद्र जिल्हा परिषदे मार्फत चालविले जातात 161 हजार लोकसंख्येसाठी एक रुग्णालय तर दर 34 हजार ग्रामीण लोकसंख्येमागे एक प्राथमीक आरोग्य केंद्र व दरलाख लोकसंख्येमागे 34 खाटा असे प्रमाण आढळते.

2002-03 च्या वर्षात 22010 जन्मनांदी व 4660 मृत्यू नांदी नोंदविण्यात आल्या. 2001 मध्ये त्या अनुक्रमे 27024 व 4865 होत्या.

कुटुंब कल्याण कार्यक्रम.

78. जिल्ह्यात सुदूर कार्यक्रम राबविण्यासाठी 2002-03 मध्ये 42 कुटुंब केंद्र कार्यात होती या वर्षी 11756 स्त्रियांच्या व 116 पुरुषांच्या नसबंदी शस्त्रक्रिया करण्यात आल्या. या आधीच्या म्हणजे 2001-02 वर्षात 12019 स्त्रियांच्या व 73 पुरुषांच्या नसबंदी शस्त्रक्रिया करण्यात आल्या होत्या. लूप बसवून घेणारे स्त्रियांची संख्या 2002-03 मध्ये 8618 होती. गर्भप्रतीबंधक उपाय म्हणून तांबी बसवून घेणा-या स्त्रियांच्या संख्येत वाढ होत आहे. साधीच्या रोगाचा प्रादुर्भाव दुरकरणेसाठी वेळोवेळी रोगप्रतीबंधक लस टोचण्याचा कार्यक्रम आवश्यकतेनुसार घेण्यात येतो. हिवताप निर्मूलन पथकही जिल्ह्यात कार्यरत आहे.

दुर्बल घटक

79. जिल्हा वार्षिक योजनेत दुर्बलघटकावरील स्वतंत्र कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे. अनुजाती व जमातीच्या लोकांकरीता जिल्हाग्रामीण विकास यंत्रणा जिल्हापरिषद तसेच तहसील इ.यंत्रणेमार्फत स्वतंत्ररित्या राबविला जातो. दुर्बल घटकांना विहीरी खोदून देणे, विद्यार्थ्यांसाठी वस्तीगृहे, फि माफी शिष्यवृत्ती, गणवेश वाटप पुस्तक पेढ्या स्थापन करणे घरबांधणीकरीता कर्ज अनुदाने देणे जमीन सुधारणेसाठी, दुर्गतीजनावरे घेण्यासाठी, लघुउद्योग सुरु करणे साठी, कर्ज व अनुदान वाटप करणे या साठी कार्यक्रम राबविले जातात. शासकीय व निमशासकीय कार्यालयातून या घटकातील व्यक्तींच्या नेमणुका ही वेळोवेळी केल्या जातात. स्वर्ण जयंती प्राग स्वयरोजगार योजना या कार्यक्रमांतर्गत 2002-03 मध्ये 569 नवीन लाभधारकांना आर्थिकसहाय्य व अनुदाने देण्यात आले. तसेच महात्माफुले मागासवर्गीय विकारा मंहासंडळी मार्फत अनुजाती/ नवबौद्ध या रामाजातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील कुटुंबांना रवत चा उद्योग सुरु करण्याच्यादृष्टीने निरनिराळ्या व्यवसायासाठी विशेष घटक योजना बिजमाडवल योजना, प्रशिक्षण योजना, राफाईकामगार मुक्तीपुर्नवरान योजना इत्यादी अर्थराहाय्य योजना राबविण्यात येतात.

संकीर्ण स्थानीक संस्था.

81. मार्च 2003 अखेर जिल्ह्यात 785 ग्रामपंचायती होत्या. त्यात 621 स्वतंत्र 164 गटग्रामपंचायतीचा समावेश आहे. 2002-03 मध्ये ग्रामपंचायतीचे एकूण उत्पन्न 1016.80 लक्ष होते. तर खर्च 133.68 लक्ष होता जिल्ह्यात चार नगरपालीका कार्यरत होत्या. त्यांचे 2002-03 मधील उत्पन्न 2941.82 लक्ष व खर्च 2685.04 लक्ष होता. जिल्हापरिषदेचे 2002-03 चे उत्पन्न 27047.39 लक्ष व खर्च रु. 24834.13 लक्ष रु. होता. 2001-2002 च्या तुलनेत ग्रामपंचायतीच्या उत्पन्नात वाढ व खर्चात घट आढळते. नगरपालीका व जिल्हापरिषद यांच्या उत्पन्नात वाढ झाल्याचे आढळते.

घरबांधणी

82. जिल्ह्यात ग्रामीण भूमीहीन बेघर मजुरासाठी महसूल खात्यामार्फत 1987-88 साली 658 घरकुले तर 1990-91 व 1991-92 मध्ये प्रत्येकी 73 घरे बांधण्यात आली. 99-00 व 2000-01 मध्ये इंदिरा आवास योजने अंतर्गत अनुक्रमे 292 व 1061 घरे बांधण्यात आली.

वार्षिक योजना

83. अ) 2002-03 वर्षात जिल्हा वार्षिक योजनेच्या विविध विकास कामांवर एकूण खर्च रु. 1717.90 लक्ष झाला. मुख्यविकास शिर्ष निहाय खर्चाची टक्केवारी येणे प्रमाणे आहे. 1) कृषि व सलमन सेवा (10.93) ग्रामीण विकास (28.89) पाटबंधारे व पुरनियंत्रण (5.22) 4) विद्युत विकास (5.44) 5) उद्योग व खाणकाम (0.68) 6) वाहतूक व दळणवळण (4.13) 7) सामान्य व आर्थिक सेवा (0.19) 8) सामाजिक व सामुहीक सेवा (44.53) मागील वर्षाच्या तुलनेत खर्चात घट झालेली आढळते. ब) 2002-03 वर्षात वीस कलमी कार्यक्रमांतर्गत इंदिरा आवास योजनेतर्गत 551 घरकुले बांधली गेली या वर्षात 1006 पंपसंचाचे विद्युतीकरण करण्यात आले. तसेच बायोगॅस संच 200 बसविण्यात आले. विशेष घटक योजनेअंतर्गत 2002-03 मध्ये 562.81 लक्ष रु. खर्च पडले. मागील वर्षाचे तुलनेत खर्चात घट दिसून येते.

करमणूक

84. जिल्ह्यात 2002-03 अखेर 9 कायमस्वरूपी चित्रपटगृहे असून 15 फिरती चित्रपटगृहे होती. कायमस्वरूपीच्या चित्रपटगृहाची प्रत्येक खेळाराठी आरालेली आरान क्षमता 5288 इतकी तर फिरत्या चित्रपटगृहाची 2250 होती सरकारमान्य व्हेडीओ केंद्राची संख्या 48 असून प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसन तंमता 1440 होती. या वर्षात 69.95 लक्ष रु. करमणूक कर वसूल करण्यात आला. जालना, शहरात फुलब्रीकर नाटयगृह, नगरपरिषदेने बांधला असून त्यात निरनिराळ्या करमणूकीचे व सांस्कृतिक कार्यक्रम होतात.

अल्पबचत.

85. जिल्हयात सन 2002-03 या वर्षात अल्पबचत गुंतवणूकीसाठी 40.72 कोटी रुपयाचे उद्दिष्ट देण्यात आले होते त्या तुलनेत या वर्षी गोळा केलेली निव्वळ रक्कम रु 16.43 कोटी आहे.

इतर

86. जिल्हयात मार्च 2003 अखेर 12 मुद्रणालये असून 12 मराठी दैनिके त्याचप्रमाणे 5 मराठी साप्ताहिके प्रकाशित होतात. बहुतांश प्रकाशन जालना येथूनच छापून प्रकाशित करण्यात येते. जी दैनिके व साप्ताहिके नियमित प्रकाशित होत नाहीत तसेच शासकिय जाहिराती नियमित छापत नाहीत अशा दैनिके व साप्ताहिकांची मान्यता शासनाने रद्द केल्यामुळे त्यांची संख्या कमी झाली आहे.

पर्यटन

87. जालना जिल्हयात महत्वाची व प्रसिध्द पर्यटन केंद्र नाहीत परंतु काही धार्मिक प्रेतणीय स्थळे आहेत. त्यात जालना शहराची ममादेवी, आनंदस्वामी, दुर्गामाता मंदीरे प्रसिध्द असून अंबड येथे मत्स्योदरी देवी, राजूर येथे गणपती मंदीर जांब येथील सगर्थ रागदास स्वामीचे मंदीर ही धार्मिक स्थळे आहेत. शिवाय रौनापराडा ता.अंबड येथे प्रसिध्द दर्गा असून तेथे दरवर्षी मोठा उरुस भरतो.

88. जिल्हास्तरावरील उत्पन्नाचे अचूक अंदाज करण्यासाठी प्रदेशाला संचयित हांणरे उत्पन्न ही संकल्पना वापरणे योग्य अराले तरी जिल्हास्तरावरील आर्थिक उलाढालीचा परिणाम जिल्हयापुरताच मर्यादित राहत नसल्याने संबंधित जिल्हयाला बाहेरून प्राप्त होणारे व संबंधित जिल्हयाला बाहेरून प्राप्त होणारे व संबंधित जिल्हयातून बाहेर जाणाऱ्या उत्पन्नाचे मोजमाप करणे शक्य नसल्याने रादर पध्दतीचा वापर करता येत नाही. त्यामुळे उत्पन्न रत्रोत पध्दती (Income Originating Approach) या संकल्पनेचा अवलंब करून जिल्हास्तरावरील उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्यात आलेले आहेत.

जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्याकरिता लागणारी मुलभूत माहिती अजूनही सामाधान्ये उपलब्ध नाही. प्राथमिक क्षेत्राकरिता बहुतांश आकडेवारी उपलब्ध आहे. मात्र इतर क्षेत्राकरिता आकडेवारी विशेष अल्पशा प्रमाणात उपलब्ध आहे.

ज्या क्षेत्राकरिता जिल्हास्तरावरील आकडेवारी उपलब्ध नाही, त्या क्षेत्राकरिता जिल्हावार अनुरूप असे निर्देशांक वापरून त्या आधारे राज्यस्तरावरील उत्पन्नाची जिल्हयामध्ये विभागणी करण्यात आलेली आहे.

आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव, अनुरूप निर्देशांकाचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंगभूत उणीया या सर्षामुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने, हे अंदाज ढोबळ मानाने जिल्हयातील उत्पन्नाची पातळी आजमाविण्याकरिता वापरावेत. या प्रकाशनात प्रकाशित केलेले जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज वापरताना वरील मर्यादा लक्षात घ्याव्यात.

00000
0000
000
0

भाग-2

जिल्हा सांख्यिकी गोषवारा
विविध माहितीचे सांख्यिकी तक्ते
वर्ष : 2002-03
जिल्हा : जालना.

तक्ता क्र.क-1.1

1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे, व लोकसंख्या

जिल्हा:-जालना

(लोकसंख्या 2001 नुसार)

अ.	तहसील	दाव	क्षेत्र घा. कि.मी.	घर घा.कि. मध्ये लोकसंख्या	गावे संख्या		शहरे संख्या	वापरातील निवासगृहे (संख्या हजारात) #	कुटुंबे संख्या (हजारात) #	लोकसंख्या		
					वस्ती असलेले	ओसाड				एकूण	पुरुष	स्त्रिया
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	सोकरदन	एकूण	1205	213	157	3	1	37	38	256167	121172	124995
		ग्रामीण	1203	199	157	3	0	35	35	239217	119269	116948
		नागरी	2	8475	0	0	1	2	3	16950	8903	8047
2	जाफ्रावाद	एकूण	737	186	101	1	0	20	21	137313	69969	67344
		ग्रामीण	737	186	101	1	0	20	21	137313	69969	67344
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	एकूण	1221	354	146	3	1	80	86	431752	222394	209358
		ग्रामीण	1139	172	146	3	0	50	54	196223	100666	95557
		नागरी	82	2872	0	0	1	30	33	235529	121728	113801
4	बदनापूर	एकूण	790	166	92	0	0	0	0	131382	67317	64065
		ग्रामीण	790	166	92	0	0	0	0	131382	67317	64065
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अंबड	एकूण	1107	187	137	0	1	59	65	207092	106205	100887
		ग्रामीण	1095	165	137	0	0	56	61	180996	92479	88517
		नागरी	12	2175	0	0	1	3	3	26096	13726	12370
6	घनसावंगी	एकूण	1122	154	116	1	0	0	0	173062	88443	84619
		ग्रामीण	1122	154	116	1	0	0	0	173062	88443	84619
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
परतूर	एकूण	767	190	95	2	1	44	47	145410	74020	71390	
	ग्रामीण	761	153	95	2	0	40	43	116469	59094	57375	
	नागरी	6	4824	0	0	1	4	4	28941	14926	14015	
मंठा	एकूण	778	167	114	0	0	0	0	130179	66457	63722	
	ग्रामीण	778	167	114	0	0	0	0	130179	66457	63722	
	नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
जिल्हा एकूण	एकूण	7718	209	958	13	4	241	257	1612357	825977	786380	
	ग्रामीण	7616	171	958	13	0	202	214	1304841	664394	638147	
	नागरी	102	3015	0	0	4	39	43	307516	159283	148233	

टिप :- 1) आकडे पुर्णकात केल्याने वेरजा कदाचित जुळणार नाहीत. 2) स्तंभ क्रमांक 4 मधील क्षेत्रफळाची माहिती 1991 च्या ग्रामनिर्देशिकेवरून घेण्यात आली आहे (तहसीलचे क्षेत्रफळ एकूणशी जुळणार नाही). 3) 2001 ची लोकसंख्या अस्थायी आहे. 4) स्तंभ 8,9,10 चे आकडे 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे असून ते हजारात आहेत. 5) # या चिन्हाने दर्शविलेल्या स्तंभामध्ये नवनिर्मित तहसीलची माहिती जुन्या तहसीलमध्ये समाविष्ट आहे. (जालना तहसीलमध्ये बदनापूर,परतूरमध्ये मंठा व अंबड मध्ये घनसावंगी तहसील समाविष्ट आहे.)

आधार :- 2001 ची जनगणना. (अस्थायी)

1951 पासूनच्या लोकसंख्यातील दशवार्षिक फरक

जिल्हा:- जालना

(लोकसंख्येचे आ.उ. हजारत)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया			दर चौ. कि.मि. मधील लोकसंख्या	दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	दशवार्षिक फरकाची टक्केवारी		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी			एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	भोकरदन	2001	256	239	17	131	122	9	125	117	8	213	953	16.84	16.51	21.78
		1991	219	205	14	112	105	7	107	101	7	183	957	36.22	32.99	43.77
		1981	164	154	10	83	78	5	81	76	5	136	970	19.39	18.46	36.68
		1971	137	130	7	70	67	4	67	64	3	117	959	20.53	19.97	32.64
		1961	120	115	5	61	58	3	59	56	2	93	961	39.06	40.03	20.95
		1951	186	82	4	44	41	2	43	40	2	68	977	0.00	0.00	0.00
2	जाफनाबाद	2001	137	137	0	70	70	0	67	67	0	186	962	20.56	20.56	0.00
		1991	114	114	0	58	58	0	56	56	0	157	975	35.32	35.32	0.00
		1981	84	84	0	42	42	0	42	42	0	116	982	17.54	17.54	0.00
		1971	72	72	0	36	36	0	35	35	0	104	974	21.63	21.65	0.00
		1961	59	59	0	30	30	0	29	29	0	71	981	28.85	28.85	0.00
		1951	46	46	0	23	23	0	23	23	0	55	1000	0.00	0.00	0.00
3	जालना	2001	432	196	236	223	101	122	210	96	114	354	34.6	23.20	16.13	34.60
		1991	457	282	175	235	144	91	222	138	84	239	947	34.87	30.22	43.11
		1981	339	217	122	173	110	63	166	107	59	177	960	19.15	12.04	34.22
		1971	284	193	91	146	99	48	138	95	44	153	945	25.88	21.75	35.65
		1961	226	159	67	115	80	35	110	78	32	113	960	24.62	29.27	14.84
		1951	181	123	58	92	62	30	89	61	28	91	967	0.00	0.00	0.00
4	बदनापूर	2001	131	131	0	67	67	0	64	64	0	166	952	0.00	0.00	0.00
5	अंबड	2001	207	181	26	106	92	14	101	89	12	187	950	16.14	14.47	44.92
		1991	327	309	18	166	157	9	161	152	9	146	969	27.72	36.21	60.78
		1981	256	245	11	130	124	6	127	121	5	114	977	8.70	8.18	21.45
		1971	236	227	9	120	115	5	116	112	4	112	968	24.45	23.90	39.43
		1961	189	183	7	96	92	3	94	91	3	84	971	22.85	22.47	29.86
		1951	154	149	5	78	75	3	77	74	3	68	987	0.00	0.00	14.45
6	घनसावंगी	2001	173	173	0	88	88	0	85	85	0	154	957	0.00	0.00	0.00
7	परतूर	2001	145	116	29	74	59	15	71	57	14	190	964	11.63	10.58	21.51
		1991	247	223	24	126	114	12	121	109	12	162	958	32.18	30.95	44.93
		1981	187	170	16	95	86	8	92	84	8	123	974	11.31	10.58	19.56
		1971	168	154	14	85	78	7	83	76	7	110	967	25.06	24.68	25.45
		1961	134	124	11	68	62	6	66	61	5	91	974	24.94	26.12	12.66
		1951	107	98	9	54	49	5	53	49	5	71	981	0.00	0.00	30.62
8	मंटा	2001	130	130	0	66	66	0	64	64	0	167	959	0.00	0.00	0.00
एकूण जिल्हा		2001	1612	1305	307	826	667	159	786	638	148	209	952	18.17	15.10	33.28
		1991	1364	1134	231	697	577	120	668	556	111	179	958	32.45	30.22	45.57
		1981	1030	871	160	523	441	82	507	430	78	133	970	15.84	12.20	31.72
		1971	897	776	121	458	395	63	439	381	58	122	960	24.13	22.61	35.02
		1961	728	639	90	370	323	47	359	316	43	106	967	26.71	28.39	15.91
		1951	575	498	77	291	251	40	284	247	37	77	976	-	-	-

टिप:- 1] आकडे पुर्णकांत केल्याने बेरजा कदाचीत जुळणार नाहीत.

2] स्तंभ क्रमांक 4 ते 12 व 14 मध्ये 1961 व 1951 तसेच स्तंभ क्र. 13 व 15 ते 17 मध्ये 1971, 1961 व 1951 करीता दाखविलेले तहसील पुर्नरचनेपुर्वीच्या स्थितीनुसार आहेत.

3] 1981 नुसार क्षेत्रफळाचे आकडे घेउन स्तंभ 13 मध्ये 1991 चे दर चौ.मी. लोकसंख्या काढलेली आहे.

आधार :- 1951,1961,1971,1981,1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक :- 1.3

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा :- जालना

(लोकसंख्या शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	वस्ती असलेली गावे							
		200 पेक्षा कमी		200 ते 499		500 ते 999		1000 ते 1999	
		संख्या	लो.संख्या	संख्या	लो.संख्या	संख्या	लो.संख्या	संख्या	लो.संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	भाकरदन	7	8	17	69	46	332	61	817
2	जाफ्रावाद	2	2	18	70	43	316	28	261
3	जालना	7	12	32	119	83	626	95	1395
4	अंबड	9	14	34	131	83	605	95	1291
5	परतूर	15	18	33	123	83	618	62	848
एकूण जिल्हा		40	53	134	512	338	2497	341	4712

तक्ता क्रमांक :- 1.3 पुढे चालू ....

अ. क्र.	तहसील	वस्ती असलेली गावे								ओसाड गावे संख्या
		2000 ते 4999		5000 ते 9999		10000 व अधिक		एकूण		
		संख्या	लो.संख्या	संख्या	लो.संख्या	संख्या	लो.संख्या	संख्या	लो.संख्या	
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	भाकरदन	22	627	3	201	0	0	156	2053	1
2	जाफ्रावाद	8	213	2	177	0	0	101	1139	1
3	जालना	20	532	2	137	0	0	239	2821	2
4	अंबड	26	806	4	247	0	0	251	3093	1
5	परतूर	13	337	1	56	2	230	209	2231	1
एकूण जिल्हा		89	2515	12	814	2	230	956	1337	1

टिप:- आकडे पूर्णाकात केल्याने बेरजा जुळत नाहीत.

आधार: 1991, ची जनगणना

तक्ता क्रमांक :- 1.4

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा :- जालना

(लोकसंख्या शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	लोकसंख्ये प्रमाणे शहरांची संख्या														
		5000 पेक्षा कमी		5000 ते 9999		10000 ते 19999		20000 ते 49999		50000 ते 99999		100000 व अधिक		एकूण शहरे		
		संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1	भाकरदन	0	0	0	0	1	14	0	0	0	0	0	0	0	1	14
2	जाफ्रावाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	175	1	175	
4	अंबड	0	0	0	0	1	18	1	0	0	0	0	0	0	1	18
5	परतूर	0	0	0	0	0	0	0	24	0	0	0	0	0	1	24
एकूण		0	0	0	0	2	32	1	24	0	0	1	175	4	231	

आधार :- 1991ची जनगणना.

1991 च्या जलगणने मुत्सरा काम करणारे व काम न करणारे पांजी संख्या

जिल्हा :- जालना

(अन्वये पांजीसंख्या)

अ. क्र.	तहसील	बाब	काम करणा-यांचा वर्ग							
			शेतकरी	शेतमजूर	पशुसंवर्धन जंगलकाम मच्छीमारी शिकारी, फळबाग, मळे, इ.	खाणकाम दगड व खाणकाम करणारे	बरतू निर्माण प्रक्रिया सेवा व दुरुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	घरगुती उद्योगा- व्यतिरिक्त इतर उद्योग	बांधकाम करणारे	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	भोकरदन	ग्रामीण	568	285	5	1	10	11	3	
		नागरी	7	13	1	X	X	3	2	
		एकूण	574	297	6	1	10	14	5	
2	जाफ्राबाद	ग्रामीण	313	175	3	1	5	5	2	
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	
		एकूण	313	175	3	1	5	5	2	
3	जालना	ग्रामीण	6869	503	16	2	15	25	8	
		नागरी	18	23	20	2	11	105	30	
		एकूण	707	525	36	4	25	131	38	
4	अंबड	ग्रामीण	732	615	17	1	13	27	7	
		नागरी	8	11	2	X	1	4	2	
		एकूण	740	626	19	1	14	32	8	
5	परतूर	ग्रामीण	460	499	7	1	9	14	6	
		नागरी	11	15	1	X	1	7	3	
		एकूण	471	514	9	1	10	21	8	
जिल्हा एकूण		ग्रामीण	2761	2076	49	4	52	83	25	
		नागरी	44	62	24	3	12	119	36	
		एकूण	2805	2138	73	7	64	202	61	

जिल्हा :- जालना

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	बाब	काम करणा-यांचा वर्ग						
			व्यापार आणि वाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	वाहतूक साठवण आणि वळण वळण	इतर काम करणारे	एकूण मुख्यतः काम करणारे ची बेरीज	सिमांतिक काम करणारे	एकूण काम न करणारे	एकूण लोकसंख्या (14 ते 15 ची बेरीज)
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	भोकरदन	ग्रामीण	16	3	28	928 [45.20]	151	974 [47.45]	2053
		नागरी	7	1	8	41 [29.72]	3	95 [68.42]	139
		एकूण	23	4	35	969 [44.21]	154	1069 [48.78]	2192
2	जाफ्राबाद	ग्रामीण	12	2	19	537 [47.17]	51	550 [48.32]	1139
		नागरी	0	0	0	- [-]	-	- [-]	-
		एकूण	12	2	19	537 [47.17]	51	550 [48.32]	1139
3	जालना	ग्रामीण	29	7	39	1332 [47.22]	132	1357 [48.09]	2821
		नागरी	123	48	118	498 [28.45]	10	1242 [70.95]	1750
		एकूण	152	55	157	1830 [40.04]	143	2598 [56.84]	4571
4	अंबड	ग्रामीण	29	5	43	1490 [48.16]	91	1512 [48.89]	3093
		नागरी	10	2	10	50 [27.53]	2	129 [71.60]	130
		एकूण	39	7	53	1539 [47.02]	93	1641 [50.13]	3277
5	परतूर	ग्रामीण	25	4	31	1055 [47.30]	63	1112 [49.85]	2231
		नागरी	14	4	12	67 [28.21]	5	166 [69.89]	238
		एकूण	39	8	43	1122 [45.46]	68	1279 [52.75]	2469
जिल्हा एकूण		ग्रामीण	110	21	160	5342 [47.12]	490	5505 [48.55]	11337
		नागरी	154	55	148	656 [58.43]	19	1632 [70.74]	2307
		एकूण	264	76	308	5998 [43.96]	509	7137 [52.31]	13644

टिप:- 1) आकडे शेकड्यात दिल्याने बेरजा जुळणार नाहीत. 2) X=आकडे दिलेल्या परिमाताच्या निर्यापेक्षा कमी आहेत
आधार:- 1991 जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक :- 1.5 (ब)

1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तींची उद्योग गट क्षेत्रनिहाय विभागणी
जिल्हा :- जालना (लोकसंख्या हजारात)

बाब	प्राथमिक क्षेत्र			द्वितीय क्षेत्र			तृतीय क्षेत्र			एकूण		
	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ग्रामीण	263	226	439	14	2	16	26	3	29	303	231	534
	[87]	[98]	[92]	[5]	[1]	[3]	[9]	[1]	[5]	[100]	[100]	[100]
नागरी	9	4	13	14	3	17	32	3	36	55	10	66
	[17]	[38]	[20]	[25]	[29]	[26]	[58]	[33]	[54]	[100]	[100]	[100]
एकूण	272	230	502	28	5	33	59	6	65	359	241	600
	[76]	[95]	[84]	[8]	[2]	[5]	[16]	[3]	[11]	[100]	[100]	[100]

टिप:- 1) कंसातील आकडे काम करणा-या एकूण व्यक्तींची (पुरुष/स्त्रिया/ एकूण) टक्केवारी दर्शविताने.

2) आकडे पूर्णांकात केल्यामुळे बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार:- 1991 जनगणना.

जिल्हा :- जालना

(आकडे शंभरात)

बाब	सर्व वयोगट	0-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
एकूण	1364425	402558	147826	100778	107179	105949	94862	84613	70723
ग्रामीण	1133697	336638	120810	79697	86055	86261	78227	70292	60000
नागरी	230728	65920	27016	21081	21124	19688	16635	14321	10723

तक्ता क्रमांक :- 1.6 (अ) पुढे चालू

बाब	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80	वय अनिर्दिष्ट
1	11	12	13	14	15	16	17	18	19
एकूण	70723	51053	34795	38957	22355	17787	7163	10960	6730
ग्रामीण	60000	43968	29963	33826	19730	15477	6303	9500	5680
नागरी	10723	7085	4832	5131	2625	2310	860	1460	1050

टिप:- आकडे पूर्णांकात आसल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

आधार:- 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक :- 1.6 (ब)
लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा :- जालना

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	बाब	सर्व धर्म	बौद्ध	ख्रिश्चन	हिंदू	जैन	मुस्लीम	शीख	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	एकूण	13644	1202	112	10551	66	1683	6	25
	ग्रामीण	11337	1063	51	9124	30	1049	1	20
	नागरी	2307	139	61	1428	36	634	5	5

टिप:- आकडे पूर्णांकात केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार :- 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक :- 1.7

जालना जिल्ह्यातील तहसिल तिहाय 1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती

जिल्हा :- जालना

(आकडे हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा/ तहसिल	एकूण ग्रामीण नागरी	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			एकूण		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	भोकरदन	एकूण	27	14	13	8	4	4	35	18	17
		ग्रामीण	25	13	12	8	4	4	33	17	16
		नागरी	2	1	1	X	X	X	2	1	1
2	जाफ्रावाद	एकूण	18	9	9	2	1	1	21	10	10
		ग्रामीण	18	9	9	2	1	1	21	10	10
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	एकूण	60	31	29	7	3	3	67	34	32
		ग्रामीण	41	21	20	4	2	2	45	23	22
		नागरी	19	10	9	2	1	1	23	11	10
4	अंबड	एकूण	42	22	21	6	3	3	48	25	24
		ग्रामीण	41	21	20	6	3	3	47	24	23
		नागरी	2	1	1	X	X	X	2	1	1
5	परतूर	एकूण	29	15	14	5	3	3	34	17	17
		ग्रामीण	27	14	13	5	2	2	31	16	15
		नागरी	2	1	1	X	X	X	3	1	1
	एकूण	एकूण	176	90	86	28	14	14	205	104	100
		ग्रामीण	152	77	74	25	13	12	177	90	87
		नागरी	25	13	12	3	2	2	28	14	14

टिप:- 1) आकडे दिलेल्या प्रमाणाच्या अध्येक्षा कमी आहेत. 2) आकडे पूर्णांकात केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

आधार :- 1991 जनगणना प्रकाशन.

शिविती/छपरे यासाठी वापरलेल्या साधन सामग्रीद्वारे वर्गीकरण

जिल्हा :- जासना.

(1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ. क्र.	वाव	एकूण संख्या	ग्रामीण संख्या	नगरी संख्या
1	2	3	4	5
	एकूण जनगणना घरे	304855	253810	51045
	एकःशिवितीची सामग्री :			
1	गवत, पाने, वेळू व बांबू	13200	12175	1025
2	माती	111040	106640	4400
3	कच्च्या विटा	48040	41625	6415
4	लाकूड	2760	1570	1190
5	पक्क्या विटा	83120	52115	31005
6	गोंवानाईज्ड लोखंडी किंवा इतर धातूचे पत्रे	950	415	535
7	दगड	35660	34270	1390
8	सिमेंट कोंक्रीट	6120	2205	3915
9	एकरा	75	65	10
10	वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामग्री	3890	2730	1160
	दोन : छपरासाठी वापरलेली सामग्री			
1	गवत, पाने, वेळू, माती, कच्च्या विटा किंवा बांबू	60060	58553	1505
2	कौले, तक्ती दगड, कंकर	29275	26505	2770
3	पन्हाळीचे लोखंडी पत्रे, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रे	185710	150820	34890
4	अॅसबेसटॉस सिमेंटचे पत्रे	6345	3770	2575
5	विटा व चूना	4035	2765	1270
6	दगड	1785	1535	250
7	प्रचलित सिमेंट कोंक्रीट	8680	2355	6325
8	इतर वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामग्री	8965	7505	1460

संथार :- 1991 ची जनगणना.

आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण
जिल्हा :- जालना. (1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण संख्या	नागरी संख्या	एकूण संख्या
1	2	3	4	5
1	एक) एकूण कुटुंबे	204830	37520	242350
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतः ची घरे असलेली	194215	23470	217685
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	6895	12960	19855
	क) बेघर कुटुंबे	0	0	0
	ड) इतर	3720	1090	4810
2	एक ते दोन व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
	एक) एकूण कुटुंबे	22385	4260	26645
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतः ची घरे असलेली	20060	1995	22055
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	1490	2100	3590
	क) बेघर कुटुंबे	0	0	0
	ड) इतर	835	165	1000
3	तीन ते पाच व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
	एक) एकूण कुटुंबे	92100	16570	108670
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतः ची घरे असलेली	86475	8985	95460
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	3730	7060	10790
	क) बेघर कुटुंबे	0	0	0
	ड) इतर	1895	525	2420
4	सहा ते आठ व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
	एक) एकूण कुटुंबे	66870	10955	77825
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतः ची घरे असलेली	64615	7670	72285
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	1405	2950	4355
	क) बेघर कुटुंबे	0	0	0
	ड) इतर	850	335	1185
5	नऊ व अधिक व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
	एक) एकूण कुटुंबे	23475	5735	29210
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतः ची घरे असलेली	23065	4820	27885
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	275	850	1125
	क) बेघर कुटुंबे	0	0	0
	ड) इतर	140	65	195

टिप:- एकूण कुटुंबांच्या संख्येत बेघर कुटुंबांचा समावेश आहे.

आधार:- 1991 जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक :- 1.10

1991 च्या जनगणनेनुसार जनगणना घरे आणि त्याचा वापर

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	एकूण ग्रामीण नागरी	एकूण जनगणना घरे	जनगणनेच्या सुरवातीला रिकामी असलेली घरे	जनगणना घरांचा वापर				
				राहणे.	दुकान आणि राहणे.	यंत्रशाळा (कुटीर उद्योगासह) राहणे	निवासासह वापरा साठी	हॉटेल, पर्यटनघरे धर्मशाळा इत्यादी
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	जिल्हा: जालना							
	एकूण	304855	23560	232790	2900	5120	1430	720
	ग्रामीण	253810	17905	197005	2335	4135	1245	345
	नागरी	51045	5655	35785	565	985	185	375
2	जालना शहर (न.पा.)							
	नागरी	38975	4290	27460	455	900	155	265

तक्ता क्रमांक :- 1.10 पुढे चालू.....

अ. क्र.	एकूण ग्रामीण नागरी नागरी	जनगणना घरांचा वापर						
		उपहारगृहे सोडून दुकाने	व्यवसायाची घरे आणि कार्यालये	कारखाने यंत्रशाळा कार्यशाळा छपरे इ.	रेस्टॉरंट मिठाईची दुकाने उपहारगृहे	करमणूक पंचायती घरे संस्कृतीक केंद्र इ. पुजा स्थाने सोडून	पुजास्थाने देवळे, चर्च मशिद, गुरुद्वारे वगैरे	इतर अनिवासी घरे
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1	जिल्हा: जालना							
	एकूण	5915	1885	4450	465	640	2920	22060
	ग्रामीण	3375	1020	2965	305	530	2590	20055
	नागरी	2540	865	1485	160	110	330	2005
2	जालना शहर (न.पा.)							
	नागरी	1885	670	1105	70	75	205	1440

आधार:- 1991 जनगणना प्रकाशन.

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न-चातू किंमतीनुसार

जिल्हा - जालना

(रूपये हजारात)

अ क	क्षेत्र	वर्ष -2000-2001		वर्ष -2001-2002	
		स्थुल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थुल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	6340232	6027176	7872600	7483943
2	वन संवर्धन आणि ओंडके पाडणे	423521	416279	479084	470892
3	मासेमारी	66222	58392	50725	44727
4	खाण व दगड खाणकाम	17875	13857	17883	13863
	एकूण -प्राथमिक क्षेत्र(अ)	6847850	6515704	8420358	8013426
5	नांदणीकृत उद्योग	1496411	1196825	1571027	1256503
6	अनांदणीकृत उद्योग	996061	820142	1290436	1062527
7	बांधकाम	923627	883139	1027696	982646
8	बीज, वायू, व पाणी पुरवठा.(गॅस)	212902	139306	399786	261588
	एकूण -द्वितीय क्षेत्र(ब)	3629001	3039412	4288946	3563264
9	रेल्वे	39318	30794	42015	32884
10	परिवहन, साठवणुक व गोदामे	640890	493955	703186	541969
11	दळणवळन	339744	274865	360256	291459
12	व्यापार हॉटेल्स व उपहारगृह	3308126	3209373	3814301	3700439
13	बँका, व विमा उद्योग	1943606	1839359	2207314	2084218
14	स्थावर मालमत्ता, राहत्या घराची मालकी व व्यवसाय सेवा	1699241	1448240	1703668	1452014
15	सार्वजनिक प्रशासन	1330359	1180685	1412214	125333
16	इतर सेवा	1607861	1539013	2138417	2046881
	एकूण तृतीय क्षेत्र	10909144	10016283	12381377	11403164
	एकूण -जिल्हा उत्पन्न (अ+ब+क)	21385996	19571399	25090677	22979854
	दरडोई जिल्हा उत्पन्न (रूपये)	13338	12207	15433	14138
	एकूण-राज्य उत्पन्न	2388751747	1218362900	2714061839	2418770839
	दरडोई राज्य उत्पन्न (रूपये)	24879	22179	27755	24736
	एकूण -जिल्हा उत्पन्नाची एकूण-राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी	0.895	1.606	0.924	0.95

टिप- *अस्थाई @-प्रारंभिक

2) आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव अनुरूप निर्देशकांचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंगभूत उणीवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज वांछण्यामर्यादांमध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज ढोवळ मानाने जिल्यातील उत्पन्नाची पातळी अजमाविण्याकरिता वापराचेत

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न-स्थिर किंमतीनुसार

जिल्हा - जालना

(रूपये हजारात)

अ क	क्षेत्र	वर्ष -2000-2001		वर्ष -2001-2002	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	5	6	7	8
1	कृषी	4613285	4399447	5981504	5704244
2	वन संवर्धन आणि ऑडके पाडणे	162588	159876	165453	162694
3	मासेमारी	43817	38904	35872	31850
4	खाण व दगड खाणकाम	11549	8837	11936	9134
	एकूण -प्राथमिक क्षेत्र(अ)	4831239	4607064	6194765	5907922
5	नोंदणीकृत उद्योग	1044520	810292	1076382	835009
6	अनोंदणीकृत उद्योग	813037	694041	837742	715132
7	बांधकाम	565825	533692	628374	592689
8	वीज, वायू, व पाणी पुरवठा.(गॅस)	189992	126114	234013	155334
	एकूण -द्वितीय क्षेत्र(ब)	2613374	2164139	2776511	2298164
9	रेल्वे	34666	28591	36687	30526
10	परिवहन, साठवणुक व गोदामे	380387	281746	400445	296603
11	दळणवळण	288347	245378	324133	275831
12	व्यापार हॉटेल्स व उपहारगृह	2135751	2061143	2324333	2243137
13	बँका, व विमा उद्योग	1253039	1176878	1338092	1254055
14	स्थावर मालमत्ता, राहत्या घराची मालकी व व्यवसाय सेवा	896179	743526	814410	679607
15	सार्वजनिक प्रशासन	744525	659584	773592	685255
16	इतर सेवा	927673	881337	1183478	1124840
	एकूण -तृतीय क्षेत्र(ब)	6660567	6078183	7200620	6588465
	एकूण -जिल्हा उत्पन्न (अ+ब+क)	14105180	12849386	16171896	14794551
	दरडोई जिल्हा उत्पन्न (रूपये)	8797	8014	9947	9100
	एकूण-राज्य उत्पन्न	1558751531	1376899631	1665156788	1473586188
	दरडोई राज्य उत्पन्न (रूपये)	16228	14335	17029	15070
	एकूण -जिल्हा उत्पन्नाची	0.905	0.933	0.971	1.004
	एकूण-राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी				

टिप- 1) *असाई @-प्रारंभिक

आधार:-अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

जिल्हा:- जालना

वर्ष - 2002

(पर्जन्य मि.मि.)

क्र.सं.	केंद्राचे नाव	बाब	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	4	5	6	4	5	6
1	भोकरदन	सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	6.67	1.65	7.32	4.37	1.10	0.0	0.0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	11.0	5.0	11.0	6.0	1.0	0.0	0.0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	200.0	51.0	227.0	131.0	34.0	0.0	0.0
2	जाफ्राबाद	सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	7.48	1.85	8.05	4.86	1.32	0.0	0.0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	9.0	3.0	16.0	7.0	1.0	0.0	0.0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	224.3	57.4	249.5	145.8	41.0	0.0	0.0
3	जालना	सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	7.93	3.94	7.13	3.97	1.35	0.0	0.0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	9.0	4.0	11.0	6.0	1.0	0.0	0.0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	238.0	122.0	221.0	119.0	42.0	0.0	0.0
4	बदनापूर	सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	7.18	1.35	10.07	2.30	2.15	0.0	0.0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	10.0	2.0	12.0	8.0	1.0	0.0	0.0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	215.5	42.0	312.3	69.0	66.5	0.0	0.0
5	अंबड	सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	7.27	1.10	11.25	5.28	1.77	0.0	0.0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	7.0	5.0	11.0	9.0	1.0	0.0	0.0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	218.0	34.0	348.6	158.4	55.0	0.0	0.0
6	घनसांवणी	सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	11.77	1.10	15.39	4.83	1.71	0.0	0.0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	10.0	5.0	13.0	8.0	2.0	0.0	0.0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	353.1	34.0	477.0	145.0	53.0	0.0	0.0
7	रसूर	सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	9.63	1.13	10.74	4.03	1.68	0.0	0.0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	9.0	4.0	11.0	6.0	1.0	0.0	0.0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	289.0	35.0	333.0	121.0	52.0	0.0	0.0
8	सेळा	सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	13.13	1.61	11.72	6.69	4.90	0.0	0.0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	12.0	4.0	18.0	9.0	2.0	0.0	0.0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	394.0	50.0	363.2	200.8	152.0	0.0	0.0
जिल्हा एकूण		सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	71.06	13.72	81.66	36.33	15.98	0	0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	12.0	5.0	18.0	9.0	2.0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	2131.9	425.4	2531.6	1090.0	495.5	0	0

टिप- माहिती बरोबर असल्याबाबतची खात्री केली आहे.

आधार:- जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

जमिनीचा वापर (1997-98 व 1998-99 या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना.

(क्षेत्र "C" हेक्टर)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण भौगोलिक क्षेत्र (5+8+12+15+16)	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमिनी व्यतिरिक्त लागवड न झालेली एकूण जमिन			
					विंगर शेती वापरा-जालील जमिन	पडित लागवडी लायक नसलेली जमिन	एकूण (5+7)	लागवडी लायक पण वापरात नसलेली	कायम गुरेचरण व चरणाची जागा	कसलेल्या जमिनीत समाविष्ट नसलेली झाडे, मुडपे, फळबाग यांजालील जमीन	एकूण (9+10+11)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	भोकरदन	1997-98	1308	16	79	26	105	10	36	5	51
		1998-99	1308	16	79	26	105	10	36	5	51
2	जाफनाबाद	1997-98	727	2	22	20	42	24	18	2	44
		1998-99	727	2	22	20	42	24	18	2	44
3	जालना	1997-98	1147	17	159	15	174	2	22	7	31
		1998-99	1147	17	159	15	174	2	22	7	31
4	बदनापूर	1997-98	769	8	32	6	38	21	21	6	48
		1998-99	769	8	32	6	38	21	21	6	48
5	भंबड	1997-98	1157	14	50	11	61	3	45	3	51
		1998-99	1157	14	50	11	61	4	45	3	52
6	घनसावर्गी	1997-98	1088	6	48	21	69	5	35	2	42
		1998-99	1088	6	48	22	70	5	35	2	42
7	परतूर	1997-98	754	1	87	21	108	6	11	1	18
		1998-99	754	1	87	21	108	6	11	1	18
8	मंठा	1997-98	777	1	77	35	112	9	7	1	17
		1998-99	777	1	77	35	112	9	7	1	17
जिल्हा एकूण		1997-98	7727	65	553	154	707	80	194	28	302
		1998-99	7727	65	553	155	708	81	194	27	302

तक्ता क्रमांक :- 3.1 पुढे चालू...

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	पडीत जमीन			लागवडी खालील क्षेत्र			
			चालू पड	इतर पड	एकूण पड	निव्वळ कसलेले क्षेत्र	एकपेक्षा अधिक	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	लागवडी लागू क्षेत्र (9+11+15+16)
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19
1	भोकरदन	1997-98	85	61	146	988	157	1145	1186
		1998-99	48	27	75	1060	152	1212	1150
2	जाफानाद	1997-98	39	114	153	487	223	710	640
		1998-99	22	27	49	591	336	927	666
3	जालना	1997-98	75	32	107	819	200	1020	935
		1998-99	186	125	311	615	86	701	935
4	बदनापूर	1997-98	38	45	83	592	108	700	702
		1998-99	21	33	54	621	125	747	702
5	अंबड	1997-98	32	96	128	903	168	1071	1037
		1998-99	26	25	51	976	69	1045	1034
6	घनसाकंभी	1997-98	29	54	83	887	192	1079	977
		1998-99	28	15	43	927	180	1107	977
7	परतूर	1997-98	37	59	96	531	274	805	634
		1998-99	19	19	38	590	277	867	635
8	मंळ	1997-98	59	111	170	477	189	666	657
		1998-99	39	23	62	585	109	694	657
जिल्हा एकूण		1997-98	396	572	968	5685	1511	7196	7401
		1998-99	389	295	684	5965	1335	7300	6757

टीप:- 1) आकडे दिलेल्या परिमाणाच्या निम्न्यापेक्षा कमी आहेत.

2) आकडे (00) मध्ये असल्यामुळे एकूण ही वान असणा-या स्तंभातील बेरजा काही ठिकाणी न जुळण्याची शक्यता आहे.

3) 1997-98 व 1998-99 या वर्षांची आकडेवारी स्थायी आहे.

आधार:- 1) अधिशक भूमी अभिलेख जालना.

2) कृषी आयुक्तालय, पुणे.

सक्ता क्रमांक :- 3.2

सहस्रकालीन निरन्तरित्वया पिकांबाबतील क्षेत्र वर्ष : 1998-99

15

जिल्हा :- जालना.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	सहस्रकाल	वर्ष	सांठुळ	गवू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	राज गिदा	राळा	इतर तुणधान्य	एकूण तुणधान्य	हरभरा
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	भोकरदन	1997-98	440	3000	11410	2050	13460	20750	15375	0	0	25	53050	1280
		1998-99	544	3825	14170	1890	16060	21710	16905	20	0	248	59312	4945
2	जाफावाट	1997-98	32	3000	6072	3110	9182	19231	10343	0	0	35	32823	1209
		1998-99	35	4844	8119	4609	12728	12597	13612	0	0	0	43816	1261
3	जालना	1997-98	105	3800	3000	24500	27500	10750	1395	0	0	25	43575	1120
		1998-99	95	4635	2715	17500	20215	450	2340	20	0	20	27775	1226
4	बदनापूर	1997-98	35	600	1725	17143	18868	17905	3212	0	0	0	40620	1820
		1998-99	12	1829	1720	16155	17875	17914	5635	15	0	0	43280	1825
5	अंबड	1997-98	16	3000	16	30563	30579	9458	160	0	0	0	43213	3467
		1998-99	17	4351	20	30513	30533	11366	568	0	0	0	46835	3517
6	घनसाखी	1997-98	0	4392	483	35408	35891	15000	300	0	0	0	55583	3000
		1998-99	63	4249	462	24390	24652	8811	976	0	0	5	38956	1099
7	परतूर	1997-98	78	800	4816	26370	31186	3060	261	0	0	90	35475	805
		1998-99	61	3651	4632	26050	30682	3480	667	20	0	127	38688	836
8	मंठा	1997-98	1295	0	2983	9262	12245	3456	150	0	0	0	17146	800
		1998-99	273	3116	4162	9393	13555	3672	497	25	0	0	21138	991
जिल्हा एकूण		1997-98	2001	18592	30505	148406	178911	90610	31196	0	0	175	321485	13501
		1998-99	1100	30500	36000	130500	166500	80000	41200	0	0	400	319800	15700

सक्ता क्रमांक :- 3.2 पुढे पान...

अ. क्र.	सहस्रकाल	वर्ष	गवू	मूग	उडीव	मसूर	कुळीथ	मटकी	इतर कडधान्य	एकूण कडधान्य (15 ते 22)	एकूण जराधान्य (14+23)	ऊस	मिन्को	इतर	एकूण
1	2	3	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
1	भोकरदन	1997-98	2450	6125	1510	50	1810	850	11085	25160	78210	1640	910	13	82
		1998-99	3515	6625	1510	78	350	5166	2637	24826	84138	950	946	51	9
2	जाफावाट	1997-98	3143	3642	4069	0	501	223	142	12929	45752	1809	231	245	476
		1998-99	4311	3642	4072	0	4952	227	146	18611	62427	790	235	53	288
3	जालना	1997-98	5975	12270	2250	5	1250	220	1755	24845	68420	1755	460	56	516
		1998-99	5935	2630	2086	0	0	0	2	11879	39654	975	250	65	315
4	बदनापूर	1997-98	3895	2570	809	0	319	535	10	9958	50578	1238	150	79	229
		1998-99	4130	2539	1705	0	0	522	11	10732	54012	230	130	30	160
5	अंबड	1997-98	6157	7844	103	0	1978	762	0	20311	63524	3260	147	228	375
		1998-99	7182	6202	98	0	988	201	0	18188	65023	3376	147	65	212
6	घनसाखी	1997-98	7054	23	390	0	1800	294	0	12561	68144	300	250	0	250
		1998-99	7929	13514	358	0	1012	183	6456	30551	69507	1745	230	151	381
7	परतूर	1997-98	5110	3010	2030	0	120	211	11	11297	46772	1232	196	20	216
		1998-99	6900	5720	2092	0	151	429	142	16270	54958	414	198	62	260
8	मंठा	1997-98	5225	12417	4142	25	1517	280	9	24415	41561	175	162	20	182
		1998-99	6698	11728	4079	22	447	72	6	24043	45181	220	164	23	187
जिल्हा एकूण		1997-98	39009	47901	15303	80	9295	3375	13012	141476	462961	11409	2506	661	3167
		1998-99	46600	52600	16000	100	7900	6800	9400	155100	474900	8700	2300	500	2800

सक्ता क्रमांक :- 3.2 पुढे पान...

जिल्हा :- जालना.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण फळे व भाजीपाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके (24+30)	कापूस	इतर तंतु पिके	एकूण तंतु पिके (31+32)	गुरेमुग	करबई	जवस	तीस	सूर्यफूल
1	2	3	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	मोकरवन	1997-98	295	0	81607	24350	205	24565	1310	2555	0	700	1960
		1998-99	957	0	87042	24956	5	24961	322	1865	185	1900	1713
2	जाफनाबाव	1997-98	180	0	48636	14439	66	14505	503	1323	0	1220	3319
		1998-99	375	0	63880	15989	66	16055	665	1125	132	1250	7721
3	जालना	1997-98	320	0	71686	19260	280	19540	870	4840	0	550	2790
		1998-99	673	0	41617	20769	4	20773	824	3850	540	15	1929
4	बदनापूर	1997-98	237	0	52838	13367	180	13547	415	767	0	127	744
		1998-99	492	0	54894	14568	174	14742	472	760	755	114	2170
5	अंबड	1997-98	271	0	69300	21374	111	21485	263	12552	0	393	2147
		1998-99	1448	0	70059	21559	42	21601	297	9533	765	114	1550
6	घनसावंगी	1997-98	256	0	70451	26000	224	26224	613	7556	0	255	1208
		1998-99	1388	0	73021	26155	90	26245	653	6543	480	200	1922
7	परतूर	1997-98	380	0	49247	18900	20	18923	235	9079	0	51	1624
		1998-99	581	0	56213	20152	8	20160	345	7079	24	37	1400
8	मंठा	1997-98	189	0	42722	17119	12	17131	27	3116		150	1132
		1998-99	586	0	46174	17852	11	17863	122	2345	219	120	1645
जिल्हा एकूण		1997-98	2128	0	486407	154812	1098	155910	4236	41808	0	3489	14912
		1998-99	6500	0	492906	162000	400	162400	3700	33100	3100	3800	20000

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	सोया-बीन	इतर गळीत घान्ये	एकूण गळीत घान्ये (35+40)	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	च-याची पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके (34+42+44 ते 48)	लागवडी स्थालीत एकूण क्षेत्र	एकूण अखिल लागवडी स्थालीत क्षेत्र	लागवडी स्थालीत निव्वळ क्षेत्र
1	2	3	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
1	मोकरवन	1997-98	985	0	7595	0	0	210	0	32852	114459	15094	98765
		1998-99	1975	335	8295	0	0	250	700	34206	121248	15238	106010
2	जाफनाबाव	1997-98	632	0	6926	0	0	194	0	22397	71033	22310	48723
		1998-99	1107	251	12251	0	0	484	0	28790	92670	33602	59068
3	जालना	1997-98	210	0	9260	0	0	350	0	30300	101986	20000	81926
		1998-99	410	132	7700	0	0	0	0	28473	70090	8559	61531
4	बदनापूर	1997-98	291	0	2754	0	0	60	0	17206	70044	10821	59223
		1998-99	581	164	4966	0	0	65	0	19773	74667	12538	62129
5	अंबड	1997-98	75	0	15677	0	0	77	0	37769	107066	16804	50265
		1998-99	54	478	12791	0	0	66	0	34458	104517	6934	97583
6	घनसावंगी	1997-98	1006	0	10801	0	0	0	0	37457	107908	10158	88750
		1998-99	210	1399	11407	0	0	0	0	37652	110673	18011	92662
7	परतूर	1997-98	25	0	11059	0	0	175	0	31324	80571	27356	53145
		1998-99	10	619	9564	0	0	196	600	30520	86733	27747	58986
8	मंठा	1997-98	75	600	5620	0	0	215	0	23914	66636	18925	47711
		1998-99	153	522	5126	0	0	239	0	23228	69402	10871	58531
जिल्हा एकूण		1997-98	3198	600	69792	0	0	1281	0	233219	719706	151128	568508
		1998-99	4600	3900	72100	0	0	1300	1300	237100	730000	133500	598500

टिप:- 1997-98 व 1998-99 ची आकडेवारी पूर्ण सुधारीत स्वरूपाची आहे.

आधार:- 1) अधिकक नुमी अभिलेख, जालना. 2) कृषी आयुक्तालय, पुणे.

मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन

जिल्हा :- जालना

वर्ष :- 2002-03

1) दर हेक्टरी उत्पादन - किलोमध्ये.

2) एकूण उत्पादन - "00" मी. टनात.

अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन	अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन
1	2	3	4	1	2	3	4
1	तांदुळ	215	1	17	करळे	257	3
2	गहू	1593	440	18	भुईमूग	923	12
3	ज्वारी	973	1667	19	मोहरी	175	1
4	वाजरी	971	839	20	तिळ	310	13
5	बाली	0	0	21	गरडी	250	1
6	मका	2133	1233	22	ऊस	69	11220
7	रागी	0	0	23	तारळ	0	0
8	इतर धान्य	333	1	24	कापूस	235	2000
9	एकूण धान्ये	1215	4181	25	शंदाडी	213	4
10	हरभरा	759	119	26	मूट	270	18
11	तूर	631	303	27	लगावू	0	0
12	उडीद	877	167	28	सूट	912	34
13	मुग	587	318	29	धिरची	407	8
14	मसूर	0	0	30	हळद	998	73
15	इतर कडधान्ये	172	15	31	वटाटा	3630	334
16	एकूण कडधान्ये	633	922	32	इतर	0	0

टिप: 1) ऊसाचे उत्पादन ड्रॉट फॅलच्या स्वरूपात आहे. 2) मूट या पिकाचे उत्पादन गासडयामध्ये आहे. (1 गासडी= 180 किलो)

3) कापूस या पिकाचे उत्पादन गासडयामध्ये आहे. (1 गासडी= 170 किलो)

4) आले, वटाटा, व हळद यांच्या उत्पादनाचे आकडे टनामध्ये आहेत.

आधार:- कृषी आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक :- 3.4

विविध साधनांचे ओलिता, खालील क्षेत्र वर्ष :- 1998-99

जिल्हा :- जालना

(क्षेत्र- हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	ओलिताखालील क्षेत्र		ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र	ओलिता खालील एकूण क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील क्षेत्र	ओलिताखालील एकूण क्षेत्राची लागवडीखालील क्षेत्राशी टक्केवारी
			पुष्ट भागीय	विहिरी				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	भाकरदन	1997-98	0	9320	9320	12139	114459	10.61
		1998-99	0	11828	11828	15881	121248	13.10
2	जाफ्राबाद	1997-98	542	8550	9092	11000	71033	15.49
		1998-99	0	7976	7976	11712	92670	12.64
3	जालना	1997-98	779	9730	10509	18467	101986	13.11
		1998-99	1365	5215	6580	17280	70090	24.65
4	बचनापूर	1997-98	0	6835	6835	10016	70044	14.30
		1998-99	732	14500	15332	13387	74667	21.63
5	अंबड	1997-98	8684	7263	16047	21876	107069	20.43
		1998-99	2947	5636	8583	14097	104517	13.49
6	घनसावंगी	1997-98	1510	8583	10093	14506	107908	13.44
		1998-99	2617	3778	6395	3885	110673	5.78
7	परतूर	1997-98	1720	5360	7080	12005	80571	16.02
		1998-99	1137	5630	6767	13853	86733	15.97
8	मंठा	1996-97	0	3321	3321	5797	66636	8.68
		1998-99	0	2527	2527	5040	69402	7.26
जिल्हा एकूण		1996-97	13235	59512	72747	106706	719706	14.83
		1997-98	8312	54978	63290	102646	730000	14.06

टिप:- 1997-98 व 1998-99 ची आकडेवारी पूर्ण सुवातीत स्वरापाची आहे.

आधार:- 1) अधिक्षक भुमी अभिलेख, जालना. 2) कृषी आयुक्तालय, पुणे.

निरनिराळ्या पिकांखातील ओलीताचे क्षेत्र वर्ष: 1998-99

जिल्हा :- जालना

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	तांदुळ	गहू	खरीप ज्वारी	रबी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	नाचणी	इतर तृणधान्ये	एकूण तृणधान्ये
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	भोकरदन	1997-98	107	2610	0	410	410	0	0	0	0	3127
		1998-99	102	3645	0	1489	1489	0	0	0	0	5236
2	जाफ्राबाद	1997-98	16	3859	0	450	450	0	38	0	0	4363
		1998-99	18	4258	0	825	825	150	60	0	0	5311
3	जालना	1997-98	85	3960	0	4700	4700	0	0	0	0	8745
		1998-99	88	4255	0	4194	4194	250	0	0	0	8787
4	बदनापूर	1997-98	5	1107	0	1925	1925	0	131	0	0	3168
		1998-99	15	4532	0	3196	3196	350	135	0	0	8228
5	अंबड	1997-98	0	4200	16	5522	5538	0	17	0	0	9755
		1998-99	0	2071	60	2454	2514	150	30	0	0	4765
6	घनसातंगी	1997-98	97	2439	26	1506	1532	0	142	0	0	4210
		1998-99	87	839	27	818	845	75	145	0	0	1991
7	परतूर	1997-98	5	2275	95	1925	2020	0	55	0	0	4355
		1998-99	12	2469	213	2324	2537	125	80	0	0	5223
8	गंठा	1997-98	185	1550	0	725	725	0	17	0	0	2477
		1998-99	178	1331	0	700	700	0	50	0	0	2259
जिल्हा एकूण		1997-98	500	22000	137	17163	17300	0	400	0	0	40200
		1998-99	500	23400	300	16000	16300	1100	500	0	0	41800

तक्ता क्रमांक :-3.5 पुढे चालू...

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	हरभरा	तूर	वाटाणा	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये	ऊस	मसाल्याचे पदार्थ	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला
1	2	3	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	भोकरदन	1997-98	915	0	0	0	915	4042	1450	933	551	223
		1998-99	1520	0	0	0	1520	6756	1774	908	341	448
2	जाफ्राबाद	1997-98	488	0	0	0	488	4851	850	257	558	79
		1998-99	613	0	0	0	613	5924	720	232	212	204
3	जालना	1997-98	975	0	0	0	975	9720	1885	510	675	249
		1998-99	990	0	0	0	990	9777	805	460	307	410
4	बदनापूर	1997-98	102	0	0	0	102	3270	422	185	616	198
		1998-99	1602	0	0	0	1602	9830	1037	250	847	748
5	अंबड	1997-98	1039	0	0	0	1039	10794	3260	351	1989	216
		1998-99	934	0	0	0	934	5699	2000	163	800	152
6	घनसातंगी	1997-98	2899	0	0	0	2899	7109	2266	333	1446	671
		1998-99	709	0	0	0	709	2700	1221	156	278	220
7	परतूर	1997-98	367	0	0	0	367	4722	851	267	674	309
		1998-99	482	0	0	0	482	5705	762	332	649	465
8	गंठा	1997-98	215	0	0	0	215	2692	416	264	591	155
		1998-99	250	0	0	0	250	2509	381	199	266	153
जिल्हा एकूण		1997-98	7000	0	0	0	7000	47200	11400	3100	7100	2100
		1998-99	7100	0	0	0	7100	48900	8700	2700	3700	2800

तक्ता क्रमांक :-3.5 पुढे चालू...

जिल्हा :- जालना

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	संकिण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतू-पिके	एकूण तंतू पिके	गुडूमूग	जवस सूर्य-फूल	कर-डई	इतर गळीताची पिके
1	2	3	24	25	26	27	28	29	30	31	32
1	शोकरदन	1997-98	0	7199	4350	0	4350	0	350	0	0
		1998-99	0	10227	4915	0	4915	0	549	0	0
2	जाफ्राबाद	1997-98	0	6595	3741	0	3741	200	77	0	0
		1998-99	0	7292	3716	0	3716	250	102	0	0
3	जालना	1997-98	0	13039	4771	100	4871	480	30	0	0
		1998-99	0	11759	4671	100	4771	680	45	0	0
4	बदनापूर	1997-98	0	4691	4925	0	4925	200	130	0	0
		1998-99	0	12712	5075	0	5075	300	255	0	0
5	अंबड	1997-98	0	16610	4583	0	4583	170	312	0	0
		1998-99	0	8814	4648	0	4648	205	337	0	0
6	घनसावंगी	1997-98	0	11825	2192	0	2192	250	239	0	0
		1998-99	0	4575	1487	0	1487	265	68	0	0
7	परतूर	1997-98	0	6823	5815	0	5815	0	41	0	0
		1998-99	0	7913	5690	0	5690	0	56	0	0
8	मंठा	1997-98	0	4118	1523	0	1523	0	21	0	0
		1998-99	0	3508	1398	0	1398	0	34	0	0
जिल्हा एकूण		1997-98	0	70500	31900	100	32000	1300	1200	0	0
		1998-99	0	65600	31600	100	31700	1700	1446	0	0

तक्या इमांक 3.5 पुढे चालू...

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण अखायताची पिके	स-ता-प	इतर औषधी पिके	एकूण औषधी पिके	चा-या-ची पिके	संकिण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके (28+33+36 ते 38)	ओलिता-खालील एकूण क्षेत्र
1	2	3	33	34	35	36	37	38	39	40
1	शोकरदन	1997-98	0	0	0	350	240	0	4940	12139
		1998-99	549	0	0	0	190	0	5654	15881
2	जाफ्राबाद	1997-98	0	0	0	277	387	0	4405	11000
		1998-99	352	0	0	0	352	0	4420	11712
3	जालना	1997-98	0	0	7	517	40	0	5428	18467
		1998-99	725	0	0	0	25	0	5521	17280
4	बदनापूर	1997-98	0	0	0	330	70	0	5325	10016
		1998-99	555	0	0	0	45	0	5675	18387
5	अंबड	1997-98	0	0	93	575	108	0	5266	21876
		1998-99	542	0	0	0	93	0	5283	14097
6	घनसावंगी	1997-98	0	0	0	489	0	0	2681	14508
		1998-99	333	0	0	0	0	0	1820	6395
7	परतूर	1997-98	0	0	0	41	230	0	6086	12909
		1998-99	56	0	0	0	125	0	5941	13854
8	मंठा	1997-98	0	0	0	21	125	0	1669	5787
		1998-99	34	0	0	0	100	0	1532	5040
जिल्हा एकूण		1997-98	0	0	100	2600	1200	0	35800	106700
		1998-99	3146	0	0	0	1000	0	35846	102646

टिप:- सन 1997-98 व 1998-99 चा संदर्भ पत्राची माहिती त्याच स्वरूपाची आहे.

आधार:- 1) अधिकांक शुभी अभिलेख, जालना 2) रूमी आर्क्युवालय, पुणे.

तालुकावार सिंचन विहिरी आणि इतर विहिरी

जिल्हा :- जालना

वर्ष :- 1998-99

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	सिंचन विहिरींची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरीवर बसविलेले		वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरी संख्या	इतर विहिरींची संख्या
				डिझेल पंप	विजेचे पंप		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	भोकरदन	1997-98	3560	175	3000	0	20
		1998-99	3560	175	3000	0	20
2	जाफ्राबाद	1997-98	2407	310	2507	0	10
		1998-99	2412	310	2512	0	10
3	जालना	1997-98	9864	450	3930	0	0
		1998-99	9904	450	3935	0	0
4	बदनापूर	1997-98	2983	223	1340	0	0
		1998-99	2979	225	1340	0	0
5	अंबड	1997-98	5885	49	2997	679	3718
		1998-99	5885	49	2993	679	3720
6	घनसावगी	1997-98	3140	48	3339	177	0
		1998-99	3140	47	3342	176	336
7	परतूर	1997-98	4226	0	1850	480	0
		1998-99	4233	0	1850	480	0
8	मठा	1997-98	807	0	645	187	0
		1998-99	811	0	644	189	0
जिल्हा एकूण		1997-98	32872	1255	19608	1523	3748
		1998-99	32924	1256	19616	1524	4086

टिप:- सन 1997-98 व 1998-99 ची माहिती पूर्ण सुधारित आहे.

आधार:- कृषी आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक :- 3.6 (ब)

तालुकावार कुपनलिका, हातपंप चालू असलेल्या हातपंप व विद्युत पंपाची संख्या

जिल्हा :- जालना.

वर्ष :- 2002-2003

अ. क्र.	तहसील	यशस्वी कुपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपाची संख्या	बसविलेल्या विद्युत पंपाची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपाची संख्या	चालू असलेल्या विद्युत पंपाची संख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	भोकरदन	533	505	28	504	24
2	जाफ्राबाद	289	281	8	277	8
3	जालना	773	734	39	724	38
4	बदनापूर	440	415	25	412	25
5	अंबड	807	770	37	744	35
6	घनसावगी	678	638	40	619	38
7	परतूर	616	569	47	548	45
8	मठा	519	497	22	495	21
जिल्हा एकूण		4655	4409	246	4323	234

टिप:- बसविलेल्या एकूण विद्युतपंपांची संख्या वर्ष 2001-02 मध्ये 252 होती परंतु पाणी पातळी खोल गेल्यामुळे

6 विद्युतपंप काढून टाकण्यात आल्यामुळे वर्ष 2002-03 बसविलेल्या एकूण विद्युतपंपाची संख्या 246 आहे.

आधार- 1. उपअधिवंता (यांत्रिकी) मुजल सर्वेक्षण आणि निकास यंत्रणा, जिल्हा परिवहन, जालना.

लघु पाटबंधा-यांची काम विहिरी खेरीज लघु पाटबंधा-यांची कामे

जिल्हा :- जालना.

वर्ष :- 2002-03

अ. क्र.	तहसील	पूर्ण झालेली कामे (संख्या)				उपयोगात असलेली कामे (संख्या)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकार	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	भोकरदन	8	3	0	11	8	3	0	11
2	जाफ्रबाद	3	4	0	7	3	4	0	7
3	जालना	2	4	0	6	2	4	0	6
4	बदनापूर	0	1	0	1	0	1	0	1
5	अंबड	3	7	0	10	3	7	0	10
6	घनसांवगी	1	5	0	6	1	5	0	6
7	परतूर	0	4	0	4	0	4	0	4
8	मंठा	2	8	0	10	2	8	0	10
जिल्हा एकूण		19	36	0	55	19	36	0	55

तक्ता क्रमांक :- 3.7 पुढे चालू.....

अ. क्र.	तहसील	वापरातील कामाचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)				ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र (हेक्टर)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकार	एकूण
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	भोकरदन	641	696	0	1337	0	0	0	0
2	जाफ्रबाद	244	1935	0	2179	0	220	0	220
3	जालना	168	1497	0	1665	0	420	0	420
4	बदनापूर	0	389	0	389	0	3	0	3
5	अंबड	260	3712	0	3972	0	252	0	252
6	घनसांवगी	100	3523	0	3623	0	75	0	75
7	परतूर	0	2242	0	2242	0	14	0	14
8	मंठा	176	3032	0	3208	0	770	0	770
जिल्हा एकूण		1589	17026	0	18615	0	1754	0	1754

टिप :- वर्ष 2001-02 मध्ये राज्यस्तरीय लघुपाटबंधा-यांच्या माहितीत मध्यम प्रकल्पांचीही माहिती

समाविष्ट करण्यात आली होती त्यात यावर्षी दुरुस्ती केल्यामुळे सदर माहितीत तफावत दिसून येते.

आधार:- 1) कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे विभाग, जालना.

2) कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे विभाग, जि.प. जालना.

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकलामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा :- जालना.

30 जुन 2003 अखेर

क्र. सं.	बाब	मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प						
			जायकवाडी	जुई	अप्पर दुधना	गल्हाटी	जीवरेखां	कल्याण गिरिजा	धामणा
1	प्रकल्पाचे नाव								
2	प्रकल्पाचे स्थान	पैठण	दानापूर	सोमठाणा	शहापूर	अकोला	सा.तलाण	सेलुंद	सोमनाथ
		औरंगाबाद	भोकरदन	बदनापूर	अंबड	जाफ्राबाद	जालना	भोकरदन	जालना
3	अ)काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1976	1960	1965	1966	1966	1972	1974	1987
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	-	-	-	-	-	-	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	72617.81	36.05	81.18	83.33	41.61	66.66	70.98	770.00
4	धरण								
	अ) मंजूर झालेली उंची (मी)	37.73	14.95	17.65	13.10	15.46	14.50	13.07	16.50
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मी)	37.73	14.95	17.65	13.10	15.46	14.50	13.07	16.50
5	कालवा								
	अ) एकूण लांबी (कि.मी.) जालना	82	16.65	8.00	16.00	17.6	10.00	16.30	10.00
	ब) पूर्ण लांबी (कि.मी.) जालना	82	16.65	8.00	16.00	17.6	10.00	16.30	10.00
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	2909	6.03	12.37	16.39	6.88	10.15	10.72	15.36
7	31-03-2003 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	68.49	0.75	0.00	0.00	1.44	4.16	0.76	5.08
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर) जालना	36175	3296	5708	2200	3200	1772	2429	3597
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर) जालना	46980	2206	3401	2812	2589	1996	1780	1920
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर.) - जालना	36580	2206	3401	2200	1299	1996	1780	1920
11	सध्या 2002-03 मध्ये ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर.)	10284	220	13	92	335	334	263	461
	वारमाही	1964	12	0	8	6	24	17	40
	हंगामी	8320	208	13	84	329	310	246	421

आधार : 1) अधीक्षक अभियंता व प्रशासक लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, औरंगाबाद.

2) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारेविभाग जालना.

जालना जिल्ह्यातील 1990-91 च्या कृषि गणनेनुसार वहीत धारण जमिनीची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ, ओलिताखालील वहीत धारण जमिनी आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहीताच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ अंशानुसार वहीत धारण जमिनीची संख्या

जिल्हा- जालना.

(क्षेत्रफळ - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	वैयक्तिक धारण		संयुक्त धारण		एकूण धारण		पूर्ण ओलिताखालील		पूर्ण जिरायती	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	0.02 पेक्षा कमी	770	9	2	0	772	9	0	0	422	5
2	0.02 ते 0.05	22243	6839	58	17	22301	6856	1569	476	19819	6048
3	0.5 ते 1.0	44062	33408	94	75	44156	33483	2081	1542	40220	3005
	सिमांतिक	67075	40256	154	92	67229	40348	3650	2018	60461	3005
	1.0 ते 2.0	98211	144247	183	270	98394	144517	3002	4220	87411	1250
	अल्प	98211	144247	183	270	98394	144517	3002	4220	87411	1250
5	2.0 ते 3.0	47519	113263	94	220	47613	113483	1380	3055	40851	5722
6	3.0 ते 4.0	23138	79862	34	118	23172	79980	794	2516	8813	6023
	अल्प मध्यम	70657	193125	128	338	70785	193463	2174	5571	86664	15025
7	4.0 ते 5.0	14481	64283	35	159	14516	64442	363	1543	1525	60722
8	5.0 ते 7.5	16942	102816	32	179	16974	102995	207	1153	12838	72912
9	7.5 ते 10.00	5431	45991	9	75	5440	46066	46	387	3901	30482
	मध्यम	36854	213090	76	413	36930	213503	616	3083	28264	152116
10	10.00 ते 20.00	3029	37771	11	131	3040	37902	8	20	2143	23830
11	20.00 ते पेक्षा जास्त	163	5862	2	76	165	5938	0	0	79	2670
	माठे	3192	43633	13	207	3205	43840	8	20	2222	26500
	एकूण श्रेणी	275989	634351	554	1320	276543	635671	9450	14912	238022	495915

तक्ता क्रमांक : 3.9 पुढे चालू...

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	अंशतः ओलिताखालील			संपुर्ण मालकीचे		पुर्णपणे भाडेपट्टीने		पूर्णतः इतर पध्दतीने		अंशतः मालकीचे		भाडे-पट्टीचे क्षेत्रफळ	अंशतः इतर पध्दतीचे क्षेत्रफळ
		संख्या	एकूण क्षेत्रफळ	ओलिता खालील	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	मालकीचे क्षेत्रफळ		
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	0.02 पेक्षा कमी	0	0	0	772	9	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0.02 ते 0.05	389	148	79	22288	6852	6	2	0	0	7	11	1	0
3	0.5 ते 1.0	1527	1164	547	44134	33469	5	4	0	0	17	6	0	4
	सिमांतिक	1916	1312	626	67194	40330	11	6	0	0	24	17	1	4
4	1.0 ते 2.0	7130	10562	4034	98336	144425	11	18	16	24	31	30	10	10
	अल्प	7130	10562	4034	98336	144425	11	18	16	24	31	30	10	10
5	2.0 ते 3.0	5013	11931	4160	47567	113370	0	0	26	61	26	29	1	1
6	3.0 ते 4.0	3445	11519	3770	23127	79827	0	0	24	79	31	31	1	1
	अल्प मध्यम	8458	23450	7930	70694	193197	0	0	50	140	60	60	1	1
7	4.0 ते 5.0	2594	11034	3524	14468	64217	21	97	19	93	21	0	0	0
8	5.0 ते 7.5	3856	22140	6347	16955	102893	6	31	4	22	31	6	0	0
9	7.5 ते 10.00	1498	11802	3002	5388	45597	8	65	0	0	256	92	0	0
	मध्यम	7948	44976	12873	36811	212707	35	193	23	115	308	83	0	0
10	10.00 ते 20.00	880	9819	2224	3010	30531	0	0	0	0	132	18	221	221
11	20.00 ते पेक्षा जास्त	81	2078	488	165	5938	0	0	0	0	0	0	0	0
	माठे	961	11897	2712	3175	36469	0	0	0	0	30	132	18	221
	एकूण श्रेणी	26413	92197	28175	276210	627128	57	217	89	275	143	547	120	390

टिप: संख्यांची माहिती वैयक्तिक आख्यात समाविष्ट केली आहे.

आधार:- 1) कृषि गणना 1990-91 (कृषि विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.)

2) कृषि आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक :- 3.10

page-24

कृषि विषयक आंजारे - पशुगणना 1997

जिल्हा :- जालना.

वर्ष :1997

अ. क्र.	तहसील	तांगराची संख्या		वैल गाड्या संख्या	ऊसाचे चरक		ओलीतासाठी		ट्रॅक्टर संख्या	तेलघाणी	
		लाकडी	लोखंडी		शक्तीवर चालणारे	वैल मदतीने चालणारे	तेलावर चालणारे पंप	विद्युत पंप		विद्युत चालणारे	इतर शक्तीवर चालणारे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	भोकरदन	96	1074	7347	2	0	327	10776	230	2	0
2	जाफ्रबाद	0	0	5741	0	0	225	6394	155	0	0
3	जालना	966	3960	6910	47	0	39	5995	877	22	0
4	बदनापूर	780	789	3652	41	0	65	2930	355	11	0
5	अंबड	734	1761	3446	0	0	453	2681	233	0	0
6	घनसांवगी	512	2279	3483	21	0	149	2866	266	5	0
7	परतूर	2762	325	2353	0	0	455	1588	105	5	0
8	मंठा	2617	217	2130	0	0	13	1606	157	0	0
जिल्हा एकूण		8467	10405	35062	111	0	1726	34836	2378	45	0

टिप:- आकडे अस्थायी आहेत.

आधार:- 1997 पशुगणना (जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, जालना.)

तक्ता क्रमांक :- 3.11

दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सदृश परिस्थितीची माहिती

जिल्हा :- जालना.

वर्ष :2002-2003

अ. क्र.	तहसील	बाब										
		(अ) दुष्काळ व तिव्र टंचाई			(ब) अर्धघण सदृश परिस्थिती				(क) पुर परिस्थिती			
		एकूण गावे संख्या	ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त कुटुंबे संख्या हजारात	जमीन महसूल पूर्ण सुट वा निलंबन दिलेली गावे संख्या	अंदाजित हानी पिक न येणे (रुपये लाखात)	पशुधन मालमत्ता इ.ची हानी (रुपये लाखात)	मदतीची हाती घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	केलेल्या रकमे (रु. लाखात)	शेत जमिन अधिनियम खाली दिलेली तगाई रुपये	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	भोकरदन	157	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	जाफ्रबाद	102	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	151	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	बदनापूर	92	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अंबड	136	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	घनसांवगी	117	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	परतूर	98	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	मंठा	117	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		970	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

आधार:- जिल्हाधिकारी कार्यालय, महसूल विभाग, जालना.

तक्ता क्रमांक 4.1

तहसीलवार परतून (1997 च्या प्रथम गणनेप्रमाणे)

जिल्हा : जालना

अ. क्र.	तहसील	विदेशी / संकरीत गाई व बैल										
		अडीच वर्षांचील बैल					अडीच वर्षांवरील गाई					
		केवळ पेंदाशी कपिता केवळले वळू	पेंदाशी व कामा-करिता उपयोजित झाललेले बैल	केवळ कामा-करिता उपयोजित झाललेले बैल	पेंदाशीसाठी कामासाठी उपयोजित न आणलेले बैल	एकूण (2 ते 3)	दुभत्या	एकदाही न वाटलेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण गाई (9 ते 10)	विदेशी/संकरीत अडीच वर्षांपर्यंत	एकूण विदेशी संकरीत गाई व बैल
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	भोकरदन	61	183	2689	47	2980	2123	2006	10	4139	3824	10943
2	जाफाबाद	18	19	627	0	664	692	616	0	1308	1349	3321
3	जालना	45	110	354	39	548	1293	1090	0	2388	1327	4253
4	बदनापूर	11	93	494	71	669	857	740	0	1597	709	2976
5	अंबड	5	15	477	3	500	1449	1237	2	2688	2172	5360
6	घनसांवगी	53	18	154	2	227	436	274	8	718	876	1421
7	परतूर	0	4	130	0	134	239	266	0	505	659	1296
8	मंठा	2	6	472	17	497	340	300	0	640	716	1853
जिल्हा एकूण		195	448	5397	179	6219	7434	6529	20	13983	1232	31434

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू.....

जिल्हा : जालना

अ. क्र.	तहसील	देशी / गाई व बैल										
		तीन वर्षांचील बैल					तीन वर्षांवरील गाई					
		केवळ पेंदाशी साठी वापरलेले वळू	पेंदाशी व कामा-करिता उपयोजित झाललेले	केवळ कामा-करिता उपयोजित झाललेले	एकूण देशी बैल	एकूण 3 वर्षांवरील बैल (14+15+16+17)	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न वाटलेल्या गाई	इतर	एकूण गाई	तीन वर्षा व त्याखालील देशी वासरे	एकूण देशी गाई व बैल (18+22+23)
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24		
1	भोकरदन	92	1031	38770	225	40118	9331	8520	38	17889	16754	74761
2	जाफाबाद	3	220	22081	38	22342	5961	11516	0	17577	11187	51106
3	जालना	145	600	33678	1262	34585	8081	13392	0	21473	15163	71221
4	बदनापूर	76	232	20270	1067	21715	4651	8107	0	12758	10041	44599
5	अंबड	296	1451	25318	1317	28382	7228	7018	42	14288	5298	57277
6	घनसांवगी	131	1606	25805	772	33115	7349	7173	62	14584	3299	53111
7	परतूर	16	760	17917	1	18754	6550	6003	0	12553	599	42151
8	मंठा	132	1011	20792	17	21052	6245	6193	0	12445	7356	49801
जिल्हा एकूण		891	6961	203621	488	216653	55396	68027	142	123565	8077	418777

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू.....

जिल्हा :- जालना

क्र.	तहसील	एकूण विदेशी / संकरित व वेशी गार्ड व बैल (13+24)	म्हशी व रेडे								
			तीन वर्षावरील रेडे					तीन वर्षावरील म्हशी			
			केवळ पैवाशी साठी ठेवलेले ठेवलेले	पैवाशी साठी व कामासाठी साठी ठेवलेले ठेवलेले	केवळ कामा साठी ठेवलेले ठेवलेले	इतर	एकूण रेडे	बुभत्या	आटलेल्या व न ब्यालेल्या	इतर	एकूण म्हशी
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34		
1	भोकरदन	85704	46	173	311	6	536	4036	3677	9	7722
2	जाफ्राबाद	54427	19	79	97	0	195	2149	2318	0	4467
3	जालना	75584	206	100	102	23	431	6330	5900	0	12230
4	बदनापूर	47489	51	32	122	34	239	1757	2334	0	4091
5	अंबड	63328	89	66	49	6	210	2890	2385	45	5320
6	घनसांवगी	57619	73	43	33	2	151	3182	2996	43	6221
7	परतूर	44150	66	44	8	2	120	2971	2907	0	5878
8	मंठा	47038	35	4	9	1	49	2516	2021	0	4537
जिल्हा एकूण		475339	585	541	731	74	1931	25831	24538	97	50466

तथ्यता क्रमांक 4.1 पुढे चालू...

जिल्हा :- जालना

क्र.	तहसील	म्हशी व रेडे			मेंढया	वक-या	घोडे व शिंंगरी	इतर पशुधन	एकूण पशुधन (37 ते 41)	एकूण कोंबड्या	एकूण कुक्कुट पक्षी
		रेडके 3 वर्षे व त्याखालील	एकूण म्हशी व रेडके	एकूण गोजातीय (25+36)							
1	2	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
1	भोकरदन	5406	13664	99368	15354	53384	1352	3286	172744	62413	62972
2	जाफ्राबाद	4150	8806	63233	11556	29775	302	1498	106364	42309	42642
3	जालना	5504	18165	93749	3628	41213	564	16387	155541	40166	40481
4	बदनापूर	2847	7177	54666	9363	26045	579	1069	91722	33943	34082
5	अंबड	3737	9267	72595	4948	47843	224	1011	126621	57221	57382
6	घनसांवगी	4343	10715	68334	738	29078	197	1701	100048	23087	23194
7	परतूर	4057	10055	54205	4087	29524	472	1411	89699	40933	41296
8	मंठा	3260	7846	54884	1064	29856	358	5848	92010	31414	31414
जिल्हा एकूण		33304	85695	561034	50738	296718	4043	32211	934749	331486	333463

आधार:- जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना. (16 वी पशुगणना)

तक्ता क्रमांक 4.2

page-27

जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या: 2002-2003

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार									
		पशु वैद्यकीय सर्व. चिकित्सालये	पशु वैद्यकीय दवाखाने		पशु वैद्यकीय प्रथमो-चार केंद्रे	पशुरोग अन्वेषण केंद्र/प्रयोग शाळा		फिरते पशुरोग नियंत्रण पथके	फिरते पशुवैद्यकीय दवाखाने	दक्षता पथक	कृत्रिम रेतन प्रशिक्षण केंद्र
			राज्य	स्थानिक स्तर		राज्य	विभाग				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	भोकरदन	0	0	5	4	0	0	0	0	0	0
2	जाफ्राबाद	0	0	4	4	0	0	0	0	0	0
3	जालना	1	0	4	4	0	0	0	0	0	0
4	बदनापूर	0	0	3	1	0	0	0	1	0	0
5	अंबड	0	0	4	6	0	0	0	0	0	0
6	घनसांवगी	0	0	4	3	0	0	0	0	0	0
7	परतूर	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0
8	मंठा	0	0	4	1	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1	0	31	26	0	0	0	1	0	0

तक्ता क्रमांक 4.2 पुढे चालू....

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार									
		विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्र	जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्र	आधार भूत ग्राम केंद्रे	कृत्रिम रेतन केंद्रे			पशु पैदास केंद्र	सधन कुक्कुट विकास गट	मेष पैदास केंद्र	शेळी पैदास केंद्र
					जिल्हा परिषदा-कडील	आधार भूत ग्राम केंद्रा खालील	विभागीय केंद्रा खालील				
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	भोकरदन	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0
2	जाफ्राबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	1	1	0	0	0	9	0	0	0	0
4	बदनापूर	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0
5	अंबड	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0
6	घनसांवगी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	परतूर	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
8	मंठा	1	0	0	0	0	10	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		2	1	0	0	0	39	0	0	0	0

टिप:- वर्ष 2001-02 मध्ये विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्र नजरचुकीने परतूर तालुक्यात दाखविण्यात आले होते सदर

विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्र मंठा तालुक्यात असल्याने यावर्षी मंठा तालुक्यात दाखविले आहे.

आधार:- 1) जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, जालना.

तक्ता क्रमांक :-4.3

रोगाच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या वर्ष (2002-2003)

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	संसर्गजन्य व बांडगुळजन्य रोग	लागण	मृत्यू
1	2	3	4
1	एकूण पशुधनाची मृत्यू संख्या (गाई, म्हशी, बैल)		
	अ) घटसर्प	0	0
	ब) लाळ्या (पायलाग)	20	0
	क) फ-या	2	2
	ड) फार्सी	0	0
	इ) सरा	0	0
	फ) देवी	0	0
	ग) इतर	0	0
	एकूण	22	2
2	मेंढ्या व बक-या		
	अ) फ-या	0	0
	ब) न्युमानिया	0	0
	क)लाळ्या (पायलाग)	0	0
	ड) देवी	6	0
	इ) इतर	0	0
	ई) अन्नविषार	0	0
	एकूण	6	0
3	काबड्या		
	अ) राणीखेत (मानमाडी)	0	0
	ब) देवी	0	0
	क)बुळकाडी	0	0
	ड) इतर	0	0
	इ) रक्ती हगवण	0	0
	एकूण	0	0

टिप :- लागण या शिर्षाखाली रोगाची लागण झालेल्या जनावरांची संख्या देण्यात आली आहे.

आधार:- पशुसंवर्धन उपसंचालक, जालना.

तक्ता क्रमांक 4.3(अ)

विोवेध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य वर्ष (2002-2003)

जिल्हा :- जालना

अ.क्र.	तहसील	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खर्चीकरण केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारण केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारण अंतर्गत जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या		लस टोचलेल्या जनावरांची संख्या
					एकूण वासरे	स्तंभ 6 पैकी संकरित वासरांची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	भोकरदन	34608	5025	7320	2585	2122	119621
2	जाफ्राबाद	20268	2387	2559	846	647	66246
3	जालना	38890	4118	5458	1963	1359	115992
4	षदनापूर	25432	3580	3893	1360	1066	70107
5	अंबड	27882	3630	3217	890	674	100779
6	घनसाविगी	13064	1837	1197	222	149	40020
7	परतूर	17359	2439	1800	609	365	55048
8	मंठा	19052	2811	2236	753	458	96442
	जिल्हा एकूण	196555	25827	27680	9228	6840	664255

आधार:-जिल्हा पशुसंवर्धन उप संचालक, जालना.

प्रतिप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुची संख्या
वर्ष 2002-03

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	पशुवध गृहाची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे (संख्या)						
			गायी व बैल	म्हशी व रेडे	मेंढया	शेळ्या/ बक-या	डुकरे	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	भोकरदन	4	57	0	0	881	0	0	938
2	जाफनाद	2	154	0	0	64	0	0	218
3	जालना	4	2398	265	810	7239	0	0	10712
4	बदनापूर	2	290	0	0	26	0	0	316
5	अंबड	2	140	1	0	70	0	0	211
6	घनसावगी	3	370	0	0	74	0	0	444
7	परतूर	3	118	8	0	97	0	0	223
8	मंठा	1	15	1	0	98	0	0	114
	जिल्हा	21	3542	275	810	8549	0	0	13176

आधार :- जिल्हा पशुवधन उप संचालक, जालना.

तक्ता क्रमांक:-4.5

जिल्हातील वनक्षेत्र दर्प: 2002-03

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	विभाग	राखीत	संरक्षित	अज्ञात	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	महसूल विभाग	0	0	0	0
2	वन विभाग	79	2	18	99
	जिल्हा एकूण	79	2	18	99

आधार:- मुख्य वनसंरक्षक, महाराष्ट्र शासन, नागपूर

तक्ता क्रमांक:-4.6
जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वन उत्पादने वर्ष (2002-03)

page-39

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	वन उत्पादने	संदर्भ वर्षातील एकूण उत्पादने	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्री केलेले उत्पादने	वर्षातील एकूण विक्रीचे मुख्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून (रु.हजारात)
1	2	3	4	5
1	इमारत लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
2	जळाऊ लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
3	चंदन लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) बांबू (सख्या)	0	0	0
	ब) गवत इत्यादी (मे.टन)	32.12	32.12	21.55
	क) विडी पाने (स्ट.बग)	875.3	875.3	441.09
	ड) टिक(क्विटल)	20	20	17
5	इतर			
	1. आपटा पाने	0	0	0
	2. मोहाची फुले (क्विट.)	0	0	0
	3. जागी व खनिजे	0	0	0
	4. हिरडा (क्विट.)	0	0	0
	5. आंघा	0	0	0
	6. रोशा	0	0	0
	7. चियाणे (मे.टन)	0.28	0.28	11.75
	8. इतर रोपे(नग)	5047	5047	11.45
6	एकूण गौण उत्पादने(4+5)	-	-	502.85
	जिल्हा एकूण किंमत (1+2+3+6)	-	-	502.85

आधार:- 1) वनक्षेत्र अधिकारी, जालना. 2) सहायक वनरक्षक, वनसंशोधन केंद्र जालना

तक्ता क्रमांक 4.7
जिल्ह्यातील भूजल मत्स्यव्यवसाय वर्ष (2002-03)

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	नदीची लांबी (कि.मी.)	नदीची लांबी (कि.मी.)	मत्स्यव्यवसाय-साठी अनुकूल क्षेत्र(तळी, सरोवरे, व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र) (हेक्टर)	मत्स्यव्यवसायाखाली आगलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादक (मे.टन)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (रु.लाखात)	मत्स्य-व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज (लाखात)
1	2	3	3	4	5	6	7	8
1	भोहरदन	45	45	1303	1303	421	84.20	10.00
2	जाणवत	80	80	517	517	609	121.80	14.00
3	जालना	70	70	1373	1373	507	101.40	17.50
4	बदनापूर	40	40	537	537	90	18.00	4.69
5	अंनड	90	90	700	700	135	27.00	8.00
6	घनसांवणी	50	50	527	527	35	7.00	3.08
7	पंजूर	50	50	562	562	90	18.00	5.20
8	मंठा	40	40	615	615	46	9.20	5.34
	जिल्हा एकूण	465	465	6134	6134	1933	260	67.82

आधार:- जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

कारखाने तालिका क्रमांक 2002

जिल्हा :- जालना

क्र. सं.	उद्योग	स. क्र. ता. क्र.	कारखाने संख्या			संम 6 मधील कारखान्यातील कामगार			काम केलेल्या श्रम दिनांची संख्या	प्रपत्र न पाठविणारे पालू कारखाने	संम 11 मधील कारखान्यातील कामगार
			नोदणी राहिले	बंद	प्रपत्रे पाठविणारे कारखाने	एकूण	पुरुष	स्त्रिया			
1	गुपी व्यापार	114	0	0	1	1	8	311	130107	21	
2	मास, मासे, पाले, चव्या, तेल इत्यादी पदार्थांचे उत्पादन व प्रक्रिया व परिवहन	151	10	5	1	14	12	2	3360	4	
3	गुळ जात पदार्थांचे उत्पादन	152	1	0	1	15	15	0	5475	0	
4	प्राथमिक गिरणी उत्पादन	153	20	4	0	0	0	0	0	16	
5	इतर काढय पदार्थांचे उत्पादन	154	6	0	1	654	654	0	196854	5	
6	पय पदार्थांचे उत्पादन	155	1	1	0	0	0	0	0	0	
7	तंबाकूच्या पत्रांविषे उत्पादन	160	3	0	0	0	0	0	0	3	16
8	नैसर्गिक व कृत्रीम धातूयामुन गाठी तयार करणे, कापड तयार करणे व प्रक्रिया करणे	171	5	0	2	305	287	18	102389	3	280
9	पादत्राणाचे उत्पादन	192	1	1	0	0	0	0	0	0	0
10	लाकडी पातुन फळ्या उरविणे (प्लायवूड वगळून)	201	24	7	6	15	15	0	4510	11	24
11	लाकडी वस्तुचे उत्पादन	202	1	1	0	0	0	0	0	0	0
12	कागद कामगार वस्तुचे उत्पादन	210	2	1	1	9	9	0	2700	0	0
13	गुळक प्रकाशन, छपाई व तावम उद्योग	221	1	0	1	24	24	0	8661	0	0
14	गुळ पेढी, विविध पदार्थांची निर्मिती	232	1	0	0	0	0	0	0	1	20
15	उत्पादनासाठी लागणाऱ्या गुणवत्ता रासायनाचे / इतरांचे उत्पादन	241	9	5	1	41	41	0	0	3	50
16	उत्पादनासाठी जो लो. गरि इतर रासायनिक द्रव्याचे उत्पादन	242	1	1	0	0	0	0	0	0	0
17	रबरी वस्तुचे उत्पादन	251	1	0	0	0	0	0	0	1	10
18	पॉलिथिन वस्तुचे उत्पादन	252	4	1	0	0	0	0	0	3	50
19	इतर अधोत्पन्न पदार्थ वस्तु व पदार्थांचे उत्पादन	269	3	2	0	0	0	0	0	1	10
20	गोड वस्तु व पदार्थांचे उत्पादन	271	32	10	1	42	42	0	9763	21	1110
21	पदार्थांचे वस्तु व पदार्थांचे उत्पादन	272	1	0	0	0	0	0	0	1	40
22	पदार्थांचे वस्तु व पदार्थांचे उत्पादन	273	1	0	1	10	10	0	2589	0	0
23	इतर साधन वस्तु व पदार्थांचे उत्पादन	289	3	2	0	0	0	0	0	1	20
24	इतर साधन वस्तु व पदार्थांचे उत्पादन	291	3	2	1	444	444	0	136437	0	0
25	इतर साधन वस्तु व पदार्थांचे उत्पादन	292	2	0	1	5	5	0	1591	1	0
26	सर्व प्रकारच्या वापरासाठी भेसवी निर्मिती व वायुजलाईधन यांचा पुरवठा	402	1	0	0	0	0	0	0	1	20
27	जल शुद्धीकरण व पाणी पुरवठा	410	1	0	0	0	0	0	0	1	8
28	मोठार गावठेल, स्कूल इत्यादी वस्तु	502	7	1	1	27	26	1	9747	5	321
29	मात महतुची संघी सहायक सेवा व वार्मा वाड्युका सेवा	620	1	1	0	0	0	0	0	0	0
एकूण			213	75	25	2124	1792	332	624900	109	5236

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 2002

जिल्हा:- जालना

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	चालू कार- खाने	10 कामगारा- पेक्षा कमी		10 ते 19 कामगार		20 ते 49 कामगार		50 ते 99 कामगार		100 ते 499 कामगार	
			अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
			3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	01 कृषि व पशुविषयक सेवा	34	0	0	0	0	15	543	15	1211	4	495
2	15 खाद्यपदार्था पेयाचे उत्पादन	28	4	23	19	199	1	20	0	0	3	1150
3	16 तंबाखूच्या पदार्थाचे उत्पादन	3	0	0	0	0	2	80	1	80	0	0
4	17 कापड उत्पादन	5	0	0	0	0	0	0	1	80	4	505
5	20 लाकूड व लाकडी वस्तूचे उत्पादन (फर्निचर वगळून)	17	17	39	0	0	0	0	0	0	0	0
6	21 कागद व कागदापासुन वस्तूची निर्माती	1	1	9	0	0	0	0	0	0	0	0
7	22 पुस्तक प्रकाशने, छपाईचे व तत्सम उद्योग	1	0	0	0	0	1	24	0	0	0	0
8	23 प्राथमिक स्वरूपातील कोळसा, पेट्रोलियम पदार्थ व नैसर्गिक वायूचे उत्पादन	1	0	0	0	0	1	20	0	0	0	0
9	24 रसायने व रासायनिक वस्तूचे उत्पादने	4	0	0	1	10	3	81	0	0	0	0
10	25 रबर व प्लास्टिक, उत्पादन	4	0	0	2	20	2	40	0	0	0	0
11	26 अघोषू खनिज पदार्थाचे उत्पादन	1	0	0	1	10	0	0	0	0	0	0
12	27 मूलभूत धातूचे उत्पादन	24	0	0	1	10	10	402	11	0	0	2
13	28 संविरचित धातूच्या वस्तूचे उत्पादन (यंत्र सामुग्री वगळून)	1	0	0	0	0	1	20	0	0	0	0
14	29 यंत्र व यंत्रसामुग्रीचे उत्पादन	3	1	5	0	0	1	20	0	0	1	444
15	40 विज, गॅस, वाफ आणि गरम पाण्याचा पुरवठा	1	0	0	0	0	1	20	0	0	0	0
16	41 पाणी साठवणुक शुध्दीकरण व वितरण	1	1	8	0	0	0	0	0	0	0	0
17	50 वाहनांची विक्री व दुस्स्ती, देखभाल आणि वाहनांसाठी लागणाऱ्या इंधनाची विक्री.	6	0	0	0	0	1	27	5	321	0	0
एकूण		135	24	84	24	249	39	1297	33	2282	14	2794

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्याचे संकेतांक	चालू कार-खाने	500 ते 999		1000 ते 4999		5000 ते 9999		एकूण कामगार
			कामगार		कामगार		कामगार		
			अ	ब	अ	ब	अ	ब	
1	2	3	14	15	16	17	18	19	20
1	01 कृषि व पशुविषयक सेवा	34	0	0	0	0	0	0	2249
2	15 खाद्यपदार्था पेयाचे उत्पादन	28	1	654	0	0	0	0	2046
3	16 तंबाखूच्या पदार्थाचे उत्पादन	3	0	0	0	0	0	0	160
4	17 कापड उत्पादन	5	0	0	0	0	0	0	585
5	20 लाकूड व लाकडी वस्तूचे उत्पादन (फर्निचर वगळून)	17	0	0	0	0	0	0	39
6	21 कागद व कागदापासुन वस्तूंची निर्मिती	1	0	0	0	0	0	0	9
7	22 पुस्तक प्रकाशने, छपाईचे व तत्सम उद्योग	1	0	0	0	0	0	0	24
8	23 प्राथमिक स्वरूपातील कोळसा, पेट्रोलियम पदार्थ व नैसर्गिक वायूचे उत्पादन	1	0	0	0	0	0	0	20
9	24 रसायने व रासायनिक वस्तूचे उत्पादने	4	0	0	0	0	0	0	91
10	25 रबर व प्लास्टिक, उत्पादन	4	0	0	0	0	0	0	60
11	26 अधातू खनिज पदार्थाचे उत्पादन	1	0	0	0	0	0	0	10
12	27 मूलभूत धातूचे उत्पादन	24	0	0	0	0	0	0	1202
13	28 संविरचित धातूच्या वस्तूचे उत्पादन (यंत्र सामुग्री वगळून)	1	0	0	0	0	0	0	20
14	29 यंत्र व यंत्रसामुग्रीचे उत्पादन	3	0	0	0	0	0	0	469
15	40 विज, गॅस, वाफ आणि गरम पाण्याचा पुरवठा	1	0	0	0	0	0	0	20
16	41 पाणी साठवणुक शुद्धीकरण व वितरण	1	0	0	0	0	0	0	8
17	50 वाहनांची विक्री व दुरुस्ती, देखभाल आणि वाहनांसाठी लागणाऱ्या इंधनाची विक्री	6	0	0	0	0	0	0	348
एकूण		135	1	654	0	0	0	0	7360

टिप :- एन.आय.सी. कोड 1998 प्रमाणे, अ = कारखान्याची संख्या, ब = कामगाराची संख्या

आधार:- औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य सेवा संचालक, ए. म. रा. मुंबई.

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष 2002

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समुह व त्याचे संकेतांक	अनु-लेखित		दिवसांची संख्या															
		60 दिवस त्यापेक्षा कमी		61 ते 120 दिवस		121 ते 180 दिवस		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300 हून जास्त दिवस		एकूण					
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब		
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			
1	01 कृषि व पशुविषयक सेवा	0	0	2	75	1	32	0	0	0	0	0	0	4	412	7	519		
2	15 खाद्यपदार्था पेयाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	1	14	0	0	2	669	3	683		
3	17 कापड उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	305	2	305		
4	20 लाकूड व लाकडी वस्तूचे उत्पादन (फर्निचर वगळून)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	4	11	6	15		
5	21 कागद व कागदापासून वस्तूची निर्माती	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	9	0	0	1	9		
6	22 पुस्तक प्रकाशने, छपाईचे व तत्सम उद्योग	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	24	1	24		
7	24 रसायने व रासायनिक वस्तूचे उत्पादने	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	41	0	0	1	41		
8	27 मूलभूत धातूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	1	42	1	10	0	0	2	52		
9	29 यंत्र व यंत्रांसाठीचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	449	2	451		
10	50 वाहनांची मरिती व दुरुस्ती, देखभाल आणि वाहनांसाठी लागणाऱ्या इंधनाची विक्री	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	27	1	27		
एकूण		0	0	2	75	1	32	0	0	2	56	5	64	16	1897	25	2124		

टिप :- एन.आय.सी. कोड 1998 प्रमाणे, अ= कारखान्याची संख्या, ब = कामगाराची संख्या

आधार:- औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य सेवा संचालनालय, म.रा. मुंबई.

उद्योगांच्या महत्त्वाच्या बाबींचा तपशील (वार्षिक उद्योग पहाण) वर्ष : (1998)

जिल्हा :- जालना

(रुपये हजाराने)

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	स्थिर भांडवल रूपये	बेळते भांडवल रूपये	कामगार संख्या	कामगारी रक्कम	कामगारांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
1	20 व 21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	27399	130714	790	1756	26377
2	22 तंबाखूपदार्थांचे उत्पादन	20537	3419	1254	1392	14076
3	23 सुती कापडाचे उत्पादन	182252	(-)26323	559	667	5470
4	33 मूलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	6328	1770	51	70	1041
5	34 धातूच्या वस्तूच्या सुट्या भागाचे उत्पादन (यंत्र व परिवहन सामुग्री शिवाय)	40551	(-)1116	419	463	18347
6	35 यंत्र व यांत्रिक सामुग्रीचे (वाहतुक मशिनरी बगळून)	251745	209203	416	512	20614
7	39 सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती	4675	5950	76	85	3994
8	41 घरगुती वापरासाठी गॅसची निर्मिती आणि वितरण (पाईपद्वारे)	8684	168	4	5	263
9	इतर	224722	147802	2744	3670	36930
	जिल्हा एकूण	1013490	471585	6313	8620	127113

तपसा क्रमांक:-5.4 पुढे चालू...

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	एकूण मिळकत	एकूण उत्पादन	एकूण निवृष्टी	मुल्य रक्कम
1	2	8	9	10	11
1	20 व 21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	103331	558250	819757	22055
2	22 तंबाखूपदार्थांचे उत्पादन	24422	34187	61911	23885
3	23 सुती कापडाचे उत्पादन	8042	40856	30868	(-)39505
4	33 मूलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	1829	179022	183156	2622
5	34 धातूच्या वस्तूच्या सुट्या भागाचे उत्पादन (यंत्र व परिवहन सामुग्री शिवाय)	26607	28497	71309	38333
6	35 यंत्र व यांत्रिक सामुग्रीचे (वाहतुक मशिनरी बगळून)	40137	227082	488660	234327
7	39 सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती	5548	13804	19611	5548
8	41 घरगुती वापरासाठी गॅसची निर्मिती आणि वितरण (पाईपद्वारे)	319	3179	6675	1329
9	इतर	60016	1256991	1400508	106486
	जिल्हा एकूण	270252	2341858	30822454	593583

टिप:- 1) आकडे हजारात केल्यामुळे जिल्ह्याची एकूण वटा नीत जुळणार नाही.

टिप:- 2) उद्योगनिहाय माहिती मोठ्या कारखान्यांसाठी दिती असून लहान कारखान्यांची (समुदाय) निवडीवर माहिती

" इतर " समोर देण्यात आली आहे.

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक :- 5.5

page-36

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष: 2002-2003

तक्ता क्रमांक :- 5.5 पुढे चालू . .

जिल्हा :- जालना

अ.क्र.	बाब	वर्ष 2002
1	2	3
1	जाहीर केलेल्या शिकार्या जागांची संख्या	397
2	सेवायोजन कार्याच्या उपयोग-करणारे मालक	31
3	नवीन नोंदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या	7989
4	वर्ष अखेरीस पत्त्यावरील उमेदवारांची एकूण संख्या	44389
5	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ. खाजगी क्षेत्र	2
	ब. सार्वजनिक क्षेत्र	71
	क. एकूण	73
6	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ. अनुसूचित जाती/ अनुसूचित जमाती	17
	ब. इतर	56
	क. एकूण	73
7	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
	1. व्यवसायिक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	226
	ब. नोकरी दिलेले	35
	2. प्रशासकीय, शास्त्रीय व व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	.....
	ब. नोकरी दिलेले	.....
	3. लेखनिक व तत्संबंधीचे कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	52
	ब. नोकरी दिलेले	4
	4. विक्री कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	8
	ब. नोकरी दिलेले	.....

अ.क्र.	बाब	वर्ष 2002
1	2	3
5.	शेतकरी, मत्स्यव्यवसाय, शिकारी व संबंधित कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	.....
	ब. नोकरी दिलेले	.....
6)	खाण कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	.....
	ब. नोकरी दिलेले	.....
7)	वाहतूक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	45
	ब. नोकरी दिलेले	.....
8)	क्राफ्टसमन, उत्पादन प्रक्रिया कामगार व इतर	
	अ. नोंदणी केलेले	90
	ब. नोकरी दिलेले	.....
9)	सेवा, खेळ व तत्सम कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	105
	ब. नोकरी दिलेले	37
10)	इतर कोठेही वर्गीकरण न केलेले कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	7464
	ब. नोकरी दिलेले	..
11)	एकूण	
	अ. नोंदणी केलेले	7989
	ब. नोकरी दिलेले	73

टिप :- माहिती दरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- 1. रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 5.6

व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष: 2002-03

जिल्हा :- जालना

क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष 2002-03
1	2	3	4
1	सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र		
	1. वैयक्तिक मार्गदर्शन / व्यक्तीशः अगर गटा- मध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	2400
	2. सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	20
	3. मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/ प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारासाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	349
2	विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन		
	1. वैयक्तिक मार्गदर्शन / व्यक्तीशः अगर गटा- मध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	835
	2. सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	12
	3. मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/ प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारासाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	..

आधार: 1) जिल्हा सेवायोजन कार्यालय, जालना 2) विद्यापिठ सेवायोजन व मार्गदर्शन केंद्र औरंगाबाद.

तक्ता क्रमांक :- 5.7
जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या (कर्मचारी गणना 2002)

जिल्हा :- जालना

अ.क्र.	वर्ग	शासकीय	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
1	2	3	4	5
1	वर्ग-1 (अ)	173	136	
2	वर्ग-2 (ब)	713	1007	11
3	वर्ग-3 (क)	5622	5775	400
4	वर्ग-4 (ड)	1424	933	749
	एकूण वर्ग - 1 ते 4	7932	7851	1164
5	इ (इतर वर्ग)	1083	2379	0
	एकूण - 1 ते 5	9015	10230	1164

टिप :- 1) सदरील माहितीत रिक्त पदाचा समावेश नाही.

2) * इतर नामधेे कार्यकारी आस्थापनेवरील जाकरिगक इतरांकर रोजगार दिले जाणारे रोजंदारीवरील, अधिकारी-न,मानधेेवी आणि वरील वर्गात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश होतो.

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक :- 5.8
निरनिराळया उद्योगातील रोजगार (31 मार्च 2003 ला संपणा-या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	उद्योगाचे नाव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या आस्थापनांची संख्या	कर्मचारी संख्या			
				शासकीय	निम-शासकीय	खाजगी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	0	5	301	-	-	301
2	खाणकाम	1	-	-	-	-	-
3	वस्तू-निर्माण	2 व 3	37	11	16	1422	4449
4	बीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	4	3	-	1265	-	1265
5	बंद्यकाम	5	10	774	498	18	1290
6	भाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	6	26	-	-	290	290
7	परिवहन, गोदामे आणि दळणवळण	7	3	141	1432	-	1573
8	भित पुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विनयक सेवा	8	39	-	502	1015	1517
9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	9	89	4244	7954	1478	13676
10	इतर (दुरुस्ती सेवा)	10	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	-	212	5471	11667	7223	24361

टिप :- वर्ष 2002-03 मध्ये ज्या आस्थापनांकरून माहिती प्राप्त झाली आहे,अशाच आस्थापनांची

माहिती तक्त्यात दिल्यामुळे आस्थापनांच्या व कर्मचा-यांच्या संख्येत फरक दिसून येतो

आधार:-1. रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, जालना.

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या 31 मार्च 2003 अखेर.

जिल्हा :- जालना

लोकसंख्या हजारात

अ. क्र.	यंत्रणा	वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे व शहरे संख्या	
			गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	31.3.2001	971	4	971	1304	4	308	975	1612
		31.3.2002	971	4	971	1304	4	308	975	1612
		31.3.2003	971	4	971	1304	4	308	975	1612
2	खाजगी विद्युत कंपनी	31.3.2001	0	0	0	0	सर्व वर्षासाठी माहिती निरंक आहे. कारण			
		31.3.2002	0	0	0	0	खाजगी कंपनीद्वारे विजेचापुरवठा केला जात			
		31.3.2003	0	0	0	0	नाही.			
जिल्हा एकूण		31.3.2001	971	4	971	1304	4	308	975	1612
		31.3.2002	971	4	971	1304	4	308	975	1612
		31.3.2003	971	4	971	1304	4	308	975	1612

आधार:- 1. अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, जालना.

तक्ता क्रमांक :-5.10

विजेचा वापर 2002 - 03 वर्षाकरिता

जिल्हा :- जालना

(हजार किलोवॅट तासामध्ये)

अ. क्र.	निर्मितीचा प्रकार	विजेच्या प्रकाराचा वापर							कनेक्शन ची संख्या
		घरगुती	व्यापारी कामासाठी लघुशक्ती साठी	औद्योगिक	सार्वजनिक दिवा-बत्ती	कृषि	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	थर्मल	83452	17995	234800	3495	229280	6847	575869	176915
2	हायड्रो								
3	इतर								
एकूणशी टक्केवारी		14.49%	3.12%	40.77%	0.61%	39.81%	1.19%	100%	-

आधार:- 1. अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, जालना.

1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार कृषि व विंगर कृषि उद्योग

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	बाब	कृषि उद्योग			विंगर कृषि उद्योग			कृषि व विंगर कृषि उद्योग		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उद्योगांची संख्या									
	अ. स्वकार्यरत	4217	139	4356	17808	7666	25474	22025	7805	29830
	ब. आस्थापना	858	59	917	6002	3728	9730	6860	3787	10647
	एकूण	5075	198	5273	23810	11394	35204	28885	11592	40477
2	मालकी प्रकारानुसार एकूण उद्योग संख्या									
	अ. सार्वभौमिक	2	0	2	133	74	207	135	74	209
	ब. सार्वजनिक	2	0	2	1936	324	2260	1938	324	2262
	क. खाजगी	5071	198	5269	21741	10996	32737	26812	11194	38006
3	मालकीचा विंगेष सामाजिक गट (एकूण संस्थेची टक्केवारी)									
	अ. अनु. जाती	7.05	2.53	6.88	6.63	2.09	5.16	6.71	2.10	5.39
	ब. अनु. जमाती	2.34	1.01	2.29	2.06	0.82	1.66	2.11	0.82	1.74
4	जागेविरहीत कार्यान्वीत असलेल्या उद्योगांची एकूण संस्थेची टक्केवारी	61.02	34.9	60.04	18.72	25.9	21.04	26.15	26.05	26.12
5	शक्तीवर चालणाऱ्या उद्योगांची एकूण संस्थेची टक्केवारी	8.85	2.02	8.59	17.56	21.61	18.87	16.03	21.27	17.53
6	सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या									
	अ. एकूण कामगार	9867	453	10320	46302	40940	87242	55169	41393	97562
	ब. वेतनावर काम करणारे कामगार	1206	87	1293	14977	24893	39870	16183	24980	41163
	क. वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांची टक्केवारी	12.22	19.20	12.53	32.35	60.80	45.70	28.81	60.35	42.19
	द. कामगारांची प्रती आस्थापना सरासरी संख्या	2	2	2	2	4	2	2	4	2

आधार : आर्थिक गणना 1998

प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना -1998)

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	5075	9867	198	453	5273	10320
2	बनि व उत्पादन व खाणकाम	7	8	5	16	12	25
3	बस्तू निर्माण	3462	7904	1576	9902	5038	17806
4	बीज व गंज पाणी पुरवठा	2	8	2	12	4	20
5	बांधकाम	1641	2794	355	630	1996	3421
6	घाऊक व्यापार	392	661	379	986	771	1647
7	किरकोळ व्यापार	9214	15361	4774	9416	13988	24777
8	उपहारगृहे आणि हॉटेल्स	1344	3257	669	2593	2013	5850
9	वाहतूक	378	675	836	1388	1214	2063
10	वाठवणूक व गोदाम विषयक	14	36	48	182	62	218
11	दळणवळण	25	45	98	201	123	246
12	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	388	913	283	1556	671	2469
13	सामूहिक सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	6943	14640	2368	14036	9311	28696
14	इतर (इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	1	2	1	2
	सर्व प्रमुख उद्योग गट एकूण	28885	56169	11592	41393	40477	97562

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी मंत्रालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व विगर कृषि आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना -1998)

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापनेतील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	02, 03, 04, 06	858	59	917
2	खाणकाम व दगडकाम	15	1	2	3
3	वस्तू निर्माण	20 ते 39	700	572	1272
4	बीज व गॅस पाणी	40 व 42	2	2	4
5	बांधकाम	50 व 51	154	49	203
6	घाऊक व्यापार	60 ते 64	72	139	211
7	किरकोळ व्यापार	65 ते 68	1283	1246	2529
8	निवासगृहे व उपहारगृहे	69	464	422	886
9	वाहतूक	70 ते 73	119	82	201
10	वाठवणूक व वखार	74	13	32	45
11	दळणवळण	75	6	33	39
12	अर्थपुरवठा संस्था विमा मालमत्ता	80 ते 85 व 89	161	127	288
13	सामुहिक सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	90, 92 ते 97, 99	3027	1021	4048
14	इतर		0	1	1
	एकूण कृषि व विगर कृषि		6860	3787	10647

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व विगर कृषि आस्थापनातील कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना -1998)

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापनेतील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	02 व 03	2586	207	2793
2	खाणकाम व दगडकाम	05 व 06	2	13	15
3	वस्तू निर्माण	20 ते 39	2806	8097	10903
4	बीज व गॅस पाणी	40 ते 42	8	12	20
5	बांधकाम	50 ते 51	579	225	804
6	घाऊक व्यापार	60 ते 64	240	656	896
7	किरकोळ व्यापार	65 ते 68	3428	3988	7416
8	निवासगृहे व उपहारगृहे	69	1611	2095	3706
9	वाहतूक	70 व 73	318	469	787
10	वाठवणूक व वखार	74	35	154	189
11	दळणवळण	75	16	104	120
12	अर्थपुरवठा संस्था विमा मालमत्ता	80 ते 85 व 89	565	1346	1911
13	सामुहिक सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	90, 92 ते 97 व 99	9215	12023	21238
14	इतर	100	0	2	2
	एकूण कृषि व विगर कृषि		21409	29391	50800

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

द्विगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकत्र) (आर्थिक गणना -1998)

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	वाव	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5
1	सहकारी आस्थापनांची संख्या	133	71	
2	विजेचा वापर करणा-या सहकारी आस्थापनांची एकूण सहकारी आस्थापनांशी टक्केवारी	2.26	4.0	
3	सहकारी औद्योगिक आस्थापनात सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार			
	अ) एकूण कामगार	1214	744	1958
	ब) प्रति आस्थापना कामगारांची संख्या	9	10	9

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्रमांक :-5.16

उद्योग गटानुसार सहकारी संस्था व रोजगार यांची संख्या (आर्थिक गणना -1998)

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	2	6	0	0	2	6
2	व्यापार व दगडकाम	0	0	0	0	0	0
3	सहकारित्वाचा व दुरुस्ती सेवा	6	790	7	53	13	843
4	वीज व गॅस व पाणी बांधकाम	0	0	0	0	0	0
5	बांधकाम	0	0	0	0	0	0
6	वास्तव्य व्यापार	0	0	0	0	0	0
7	किरकोळ व्यापार	3	15	2	38	5	53
8	विवेकसंगृहे व उपहारगृहे	0	0	0	0	0	0
9	वाहतूक	0	0	1	2	1	2
10	रिहतागृह व वखार	2	3	1	1	3	4
11	व्यवसाय	0	0	0	0	0	0
12	वास्तव्य व संस्था विमा गालमत्ता	38	174	23	447	61	621
13	सांस्कृतिक सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	84	232	40	203	124	435
14	इतर	0	0	0	0	0	0
	सर्व प्रमुख उद्योग गट एकूण	135	1220	74	744	209	1964

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा - जालना

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 ते 2	2324	3333	869	1295	3193	4628
2	3	240	720	69	207	309	927
3	4	81	324	39	156	120	480
4	5	37	185	19	95	56	280
5	6 ते 9	79	526	8	52	87	578
6	10 व अधिक	1	10	0	0	1	10
सर्व आकारमान		2762	5098	1004	1805	3766	6903

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा - जालना

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 ते 2	477	904	135	259	612	1163
2	3	102	306	94	282	196	588
3	4	33	132	65	260	98	392
4	5	20	100	27	135	47	235
5	6 ते 9	52	357	64	438	116	795
6	10 ते 19	9	116	85	1097	94	1213
7	20 ते 49	6	163	77	2245	83	2408
8	50 ते 199	0	0	21	1568	21	1568
9	200 ते 499	0	0	3	1281	3	1281
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	1	728	1	532	2	1260
सर्व आकारमान		700	2806	572	8097	1272	10903

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

घाऊक व किरकोळ व्यापारातील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा - जालना

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 ते 2	8879	12848	3623	4880	12502	17728
2	3	519	1557	271	813	790	2370
3	4					256	1024
4	5	173	692	83	332	50	250
5	6 ते 9	58	190	12	60	65	421
6	10 व अधिक	41	270	24	151	2	20
	सर्व आकारमान	9650	15557	4015	6256	13665	21313

संदर्भ:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

तपता क्रमांक 5.18 (ब)

घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा - जालना

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 ते 2	918	1705	587	1150	1505	2855
2	3	570	1710	524	1572	1094	3282
3	4	168	672	298	1192	466	1864
4	5	77	385	161	805	238	1190
5	6 ते 9	64	433	181	1245	245	1678
6	10 ते 19	14	166	50	596	64	762
7	20 ते 49	8	208	5	124	13	332
8	50 ते 199	0	0	1	55	1	55
9	200 ते 499	0	0	0	0	0	0
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	0	0	0	0	0	0
	सर्व आकारमान	1819	5279	1807	6739		12918

संदर्भ:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा मधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा - जालना

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 ते 2	3738	4777	1234	1628	4972	6405
2	3	117	351	74	222	191	573
3	4	37	148	27	108	64	256
4	5	13	65	6	30	19	95
5	6 ते 9	8	52	5	35	13	87
6	10 व अधिक	3	32	1	10	4	42
सर्व आकारमान		3916	5425	1347	2033	5263	7458

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा मधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा - जालना

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 ते 2	1727	2690	329	593	2056	3283
2	3	528	1584	215	645	743	2229
3	4	285	1140	140	560	425	1700
4	5	212	1060	69	345	281	1405
5	6 ते 9	214	1484	96	684	310	2168
6	10 ते 19	46	566	87	1168	133	1734
7	20 ते 49	12	286	55	1746	67	2032
8	50 ते 199	2	205	25	2090	27	2295
9	200 ते 499	1	200	1	283	2	483
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	0	0	4	3909	4	3909
सर्व आकारमान		3027	9215	1021	12023	4048	21238

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा - जालना

क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 ते 2	20044	27369	7109	9502	27153	36871
2	3	1194	3582	443	1329	1637	4911
3	4	444	1776	167	668	611	2444
4	5	152	760	44	220	196	980
5	6 ते 9	186	1221	39	253	225	1474
6	10 व अधिक	5	52	3	30	8	82
सर्व आकारमान		22025	34760	7805	12002	29830	46762

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

तपस्य क्रमांक 5.20(ब)

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र उद्योग आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा - जालना

क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 ते 2	3783	6582	1203	2294	4986	8876
2	3	1510	4530	891	2673	2401	7203
3	4	610	2440	539	2156	1149	4596
4	5	404	2020	305	1525	709	3545
5	6 ते 9	441	3023	392	2720	833	5743
6	10 ते 19	79	959	248	3209	327	4168
7	20 ते 49	29	722	146	4377	175	5099
8	50 ते 199	2	205	53	4173	55	4378
9	200 ते 499	1	200	5	1823	6	2023
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	1	728	5	4441	6	5169
सर्व आकारमान		6860	21405	3787	29391	10647	50800

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था (31 मार्च, 2002 अखेर)

जिल्हा :- जालना

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	संख्या
1	2	3
1	सहकारी पतसंस्था (एकूण)	572
1.1	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका	1
1.2	प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था	570
1.3	शेतकरी सेवा संस्था	1
1.4	लॅम्पस सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	0
1.5	धान्य बँका	0
1.6	इतर (संस्थेचा प्रकार घ्यावा)	0
2.0	बिगर कृषि संस्था (एकूण)	156
2.1	प्राथमिक सहकारी बँका	0
	अ) नागरी बँका	8
	ब) कर्मचारी पत संस्था	0
2.2	इतर बिगर कृषि पत संस्था	
	अ) कर्मचारी पत संस्था	72
	ब) नागरी पत संस्था आणि इतर (भिशी, ग्रिडपतसंस्था वगैरे)	76
	क) इतर	0
3	पणन संस्था (एकूण)	13
3.1	जिल्हा पणन संस्था	
	अ) सर्वसाधारण उद्देश	0
	ब) विशेष उद्देश	0
3.2	प्राथमिक पणन संस्था	0
	अ.सर्वसामान्य तालूका खरेदी विक्री संघ	8
	ब. विशेष	0
	क.इतर पत सहकारी संस्था	5
3.3	इतर	0
4	उत्पादक संस्था (एकूण) (तपशील 6.13 मध्ये पहावा) - अवलोकनार्थ	721
5	सामाजिक संस्था (तपशील 6.13 मध्ये पहावा) - अवलोकनार्थ	731
	एकूण	2193

टीप:- 1) संस्थांची संख्या देताना त्यांच्या नोंदणी वर्गीकरणाचा प्रकार विचारात घेण्यात आल्यामुळे संस्थांच्या संख्येत माहिती वर्षाच्या तुलनेत फरक दिसून येतो.

2) माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती
(31-3-2002 ला संपणा-या वर्षाकरिता)

जिल्हा:जालना		[रुपये व सभासद संख्या हजारात]
अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	संस्था	2193
2	एकूण सभासद	668
3	भरणा झालेले भागभांडवल	627514
4	वरील तीन पैकी	
	अ) शासकीय भाग भांडवल	241588
	ब) स्वतःचा निधी	385926
5	ठ्वरी	733285
6	बेळी भांडवल	4029712
7	निव्वळ दिलेली कर्ज	1554968
8	खरेदीची किंमत	1238895
9	विक्रीची किंमत	1239114
10	नफा मिळालेल्या :-	
	अ) संस्था	613
	ब) रक्कम	67724
11	तोटागातील :-	
	अ) संस्था	1478
	ब) रक्कम	155348
12	नफा किंवा तोटा नसलेल्या संस्था	102

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

तक्ता क्रमांक :- 6.3

जिल्ह्यातील सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी (31 मार्च, 2002 अखेर)

जिल्हा:जालना

अ. क्र.	तहसील	लेखा परीक्षणानुसार वर्गवारी				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखा परीक्षण न केलेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	भोकरदन	38	56	87	42	18	48	252
2	जाफनावाद	28	32	25	36	6	27	154
3	जालना	142	174	112	108	26	72	634
4	लदनापूर	56	62	16	36	12	53	235
5	अंबड	96	68	69	56	32	48	369
6	घनसांगी	48	38	36	48	14	56	240
7	परतूर	22	26	18	32	26	44	168
8	मंज	16	24	16	18	18	12	104
	जिल्हा एकूण	446	480	379	376	152	360	2193

टिप :- स्तंभ 8 मध्ये लेखा परीक्षणासाठी जमा असलेल्या संस्थांचा सुध्दा समावेश आहे.

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

जिल्हा व राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेची कार्ये 31.3.2003 अखेर

जिल्हा:- जालना.

(रुपये - हजारत)

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	बँक शाखा	सभासद		भाग भांडवल (रुपये)	राखीव व इतर निधी (रुपये)	ठेवी (रुपये)
			संस्था सभासद	वैयक्तिक सभासद			
1	2	3	4	5	6	7	8
1	महाराष्ट्र राज्य सह. बँक, मुंबई.						
2	जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक, लि.	72	1395	0	113913	361629	1043011
3	जिल्हा औद्योगिक सह. बँक.						
4	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा	6	45	39824	25275	10611	4043

तक्ता क्रमांक 6.4 पुढे चालू.

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	खेळते भांडवल (रुपये)	अल्प मुदतीचे कर्ज				मध्यम मुदतीचे कर्ज (रुपये)
			रोख पत (रुपये)	वटवि-तेली (रुपये)	एकूण 10+11 (रुपये)	शेतीच्या कामासाठी (रुपये)	
1	2	9	10	11	12	13	14
1	महाराष्ट्र राज्य सह. बँक, मुंबई.						
2	जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक, लि.	2067842	261013	21238	282256	213767	1781
3	जिल्हा औद्योगिक सह. बँक.						
4	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक 6.4 पुढे चालू.

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	दीर्घ मुदतीची कर्ज रु.	योगे कर्ज			थकलेली कर्ज		
			अल्प मुदतीची रु.	मध्यम मुदतीची रु.	दीर्घ मुदतीची रु.	अल्प मुदतीची रु.	मध्यम मुदतीची रु.	दीर्घ मुदतीची रु.
1	2	15	16	17	18	19	20	21
1	महाराष्ट्र राज्य सह. बँक, मुंबई.							
2	जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक, लि.	6193816	103368	52222	940299	59310	46998	
3	जिल्हा औद्योगिक सह. बँक.							
4	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा	260242	0	0	260942	0	0	101479

टिप:- 1) राज्य भूविकास बँकेच्या जिल्हा शाखेच्या ठेवीमध्ये सभासद अनुदान, प्रतुली अनामत व अनुदान ठेव यांचा समावेश केल्यामुळे

वाक विद्युत येते.

2) शिघर, मुंबईने जिल्हा बँक स्वतंत्र आल्याने राज्य भूविकास बँकेच्या जिल्हा शाखेकडे राखीव व इतर निधी वर्ग केला आहेत.

3) वर्ष 2001-02 मध्ये भोकरदन तालुक्यात पडलेल्या बुघाल्यामुळे अल्प मुदतीच्या कर्जाचे मध्यम मुदतीच्या कर्जात रूपांतरण केल्या-

मुळे जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या मध्यम मुदतीच्या कर्जाच्या आकडेवारीत गेल्यावर्षाच्या तुलनेत फरक दिसून येतो

धावात:- 1) जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक लि., जालना.

2) राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा, जालना.

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांचे कार्य (31 मार्च, 2002)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संस्थांची संख्या	एकूण खाते-दारांची संख्या	सभासद संख्या				भाग भांडवल रु.	संम 9 पैकी शासकीय भाग भांडवल रु.	राखीव आणि इतर निधी	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे रु.
				एकूण	लहान खाते-दार	गोठे खाते-दार	इतर सभासद				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	भोकरदन	109	48652	60378	35979	12673	11726	16721	125	1847	11561
2	जाफ्राबाद	66	23806	25228	11215	12591	1422	8939	0	101	68848
3	जालना	122	61568	72138	26602	35056	10480	14895	105	833	145543
4	बदनापूर										
5	अंबड	158	82271	91406	14774	67497	9135	30376	0	427	266245
6	घनसांवगी										
7	परतूर	116	38013	46013	19813	18200	8000	28588	0	358	215219
8	मंठा										
जिल्हा एकूण		571	254310	295163	108383	146017	40763	99519	230	3566	811573

तक्ता क्रमांक : 6.5 पुढे चालू.....

अ. क्र.	तहसील	खेळते भांडवल	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीचे)		योगे कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीचे)		एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घमुदतीची)		3 वर्षांपेक्षा कमीवर्षे कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
			कर्जदार रु.	कर्जाची रक्कम रु.	खाकी असलेले सभासद	रक्कम रु.	थकबाकीदार	रक्कम रु.	थकबाकीदार	रक्कम रु.	थकबाकीदार	रक्कम रु.
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	भोकरदन	13259	12238	41908	28478	99216	12608	41235	5117	25206	7491	16000
2	जाफ्राबाद	64131	5231	29225	14095	54848	8864	34228	5124	21802	3740	12426
3	जालना	128566	15910	30743	33500	101994	18932	81153	14410	64334	4522	16819
4	बदनापूर											
5	अंबड	279524	43725	103909	75559	260268	25913	139008	17904	95249	8009	43759
6	घनसांवगी											
7	परतूर	195776	11712	32949	25731	132387	18360	107394	14534	88437	3826	18957
8	मंठा											
जिल्हा एकूण		811256	88816	238734	177363	648713	84677	403018	57089	295028	7588	107990

टीप :- 1) जालना-बदनापूर, अंबड-घनसांवगी व परतूर-मंठा या तालुक्यांची माहिती संयुक्त पणे दिलेली आहे.

2) माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य (31 मार्च, 2002 अखेर)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारत)

अ. क्र.	तहसील	संस्थांची संख्या	एकूण सातेवारांची संख्या	सभासद संख्या				भाग-भांडवल (रु.)	संज्ञ 9 पैकी शासकीय भागभांडवल (रु.)	राखीव आणि इतर निधी (रु.)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रु.)
				एकूण	लहान खातेदार	मोठे खातेदार	इतर सभासद				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	भोकरदन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जाफ्राबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जालना	1	5142	7891	2540	2602	2749	5923	121	3565	26509
	बदनापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	अंबड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	घनसावगी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	परतूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	मंठा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा एकूण	1	5142	7891	2540	2602	2749	5923	121	3565	26509

तक्ता क्रमांक : 6.6 पुढे चालू.....

अ. क्र.	तहसील	खेते भांडवल (रु.)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		येणे कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		एकूण कर्जाची थकवाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकवाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकवाकी	
			कर्जदार	कर्जाची रक्कम (रु.)	बाकी असलेले सभासद	रक्कम (रु.)	थकवाकी-वार	रक्कम (रु.)	थकवाकी-वार	रक्कम (रु.)	थकवाकी-वार	रक्कम (रु.)
2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
1	भोकरदन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	जाफ्राबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3	जालना	36950	1158	27077	2633	32304	1933	6963	895	1082	1038	5881
4	बदनापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5	अंबड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
6	घनसावगी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7	परतूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
8	मंठा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	जिल्हा एकूण	36950	1158	27077	2633	32304	1933	6963	895	1082	1038	5881

टीप :- माहिती वरील संस्थेच्या बाबी करण्यात आली आहे.

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, जालना.

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेले पिक कर्जे (31 मार्च, 2002 अखेर)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय-धान्ये	डाळी	इतर	कापूस	गळीता-ची धान्ये	ऊस	ताग व मोस्टा	इतर
			रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	भोकरदन	22989	0	0	41	0	0	14412	4837	3699	0	0
2	जाफ्रावाड	29225	0	0	1154	0	206	23820	0	4045	0	0
3	जालना	30743	0	0	5345	0	0	16405	0	8993	0	0
4	बदनापूर											
5	अंबड	103909	6798	0	3020	3066	4136	40828	599	45462	0	0
6	घनसावणी											
7	परतूर	32949	0	0	1290	0	3030	16308	0	12321	0	0
8	मंठा											
जिल्हा एकूण		219815	6798	0	10850	3066	7372	111773	5436	74520	0	0

टीप :- 1) जालना-बदनापूर,अंबड-घनसावणी व परतूर-मंठा या तालुक्याची माहिती संयुक्त पणे दिलेली

2) माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

तक्ता क्रमांक 6.9

जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे (31 मार्च, 2002 अखेर)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय-धान्ये	डाळी	इतर	कापूस	गळीता-ची धान्ये	ऊस	ताग व मोस्टा	इतर
			रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	भोकरदन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	जाफ्रावाड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	10295	0	0	0	0	0	3229	0	7066	0	0
4	बदनापूर		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अंबड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	घनसावणी		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	परतूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	मंठा		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		10295	0	0	0	0	0	3229	0	7066	0	0

टीप :- 1) माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

जिल्ह्यातील विंगर कृषि सहकारी पतसंस्थांचे कार्य (31 मार्च, 2002 अखेर)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संस्था संख्या	सभा-सद संख्या	भाग भांड-वल	राखीव व इतर	ठेवी	खेळते भांड-वल	कर्जे			
								अग्रिम	वसूल झालेले	बेणे	थकित
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	प्राथमिक सहकारी बँका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	नागरी बँका	8	38184	28529	107695	925318	1115487	201277	119216	700760	25940
3	कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	72	19785	81631	5976	7085	194329	100230	104630	130785	13278
4	इतर विंगर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	नागरी बँका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	कर्मचारी पतपेढी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	इतर (नागरी पतपेढी)	76	20888	6581	786	345869	423541	165450	171558	285930	85779

टिप :- माहिती यरोदर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनियंत्रक, सहकारी संस्था, जालना

जिल्ह्या आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्ये (31 मार्च, 2002 अखेर)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संस्था	सभा-संवा-ची संख्या	खेळते भांडवल रु.	खरेदीची किंमत (रु.)			विक्रीची किंमत (रु.)		
					कृषि उत्पादन रु.	शेतीच्या गरजेच्या वस्तू रु.	उप-भोगाच्या वस्तू रु.	मालक म्हणून रु.	आडत्या म्हणून रु.	एकूण रु.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	भोकरदन	2	3675	2604	0	0	0	267	218	485
2	जाफ्रावाद	1	2498	3065	0	0	0	108	97	205
3	जालना	2	1834	3698	0	0	1207	1721	703	2424
4	बदनापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अंबड	4	6655	4451	508	101	15321	1105	375	1480
6	घनसांवगी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	परतूर	3	2181	6688	0	214	1992	45	413	458
8	मठा	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		12	16843	20506	508	315	18520	3246	1806	5052
जिल्हा पातळी-वरील संस्था		1	0	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक : 6.12 पुढे चालू.....

अ. क्र.	तहसील	कृषि उत्पादनाची विक्री (अडते व मालक म्हणून)												उपभोग्य वस्तूंची एकूण विक्री	
		भात	गहू	इतर अन्नधान्ये	कापूस	गळीता-ची धान्ये	डाळी	इतर	एकूण	खते	वियाणे	कृषि औजारे	इतर		एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	20	21	22	23	24	25
1	भोकरदन	0	103	78	0	0	0	0	181	0	9	0	0	9	0
2	जाफ्रावाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	392	307	407	0	0	0	0	1106	1022	149	0	0	1171	0
4	बदनापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अंबड	0	150	146	0	0	0	0	296	290	17	0	0	307	0
6	घनसांवगी	0	25	29	0	0	0	0	54	0	6	0	0	6	0
7	परतूर	0	30	31	0	0	0	0	61	0	4	0	0	4	0
8	मठा	0	23	21	0	0	0	0	44	0	7	0	0	7	0
जिल्हा एकूण		392	638	712	0	0	0	0	1742	1312	192	0	0	1504	0
जिल्हा पातळी-वरील संस्था		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

टिप :- 1) जिल्हा पातळीवरील संस्था निविडेशन मध्ये असल्याकारणाने सदर संस्थेची माहिती तिरंक आहे.

2) माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

जिल्हातील उदात्त आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य (31 मार्च, 2002 अखेर)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	संभासकांची संख्या	भाग भांडवल रु.	राखीव जागि इतर निधी रु.	खेळते भांडवल रु.
1	2	3	4	5	6	7
1	1.1 साखर कारखाने	5	31874	438398	535808	1797109
	1.2 इतर शोती सेवा संस्था	22	24473	384658	337476	634389
	1.3 विणकर संस्था (हातमाग यंत्रमाग)	0	0	0	0	0
	1.4 कृत् गिरण्या	4	12822	1612	581	4768
	1.5 औद्योगिक वसाहती/ संस्था	1	159	72	6	1213
	1.6 इतर औद्योगिक संस्था	241	1980	1050	22	1120
	1.7 दुग्ध व्यवसाय संस्था	307	18148	519	248	3432
	1.8 दुग्ध व्यवसाय संघटना	1	176	269	2289	7229
	1.9 मत्स्यव्यवसाय संस्था	37	1838	136	4	408
	अ. मत्स्यव्यवसाय संघ	1	34	14	0	7
	1.10 शोती संस्था	0	0	0	0	0
	1.11 उपसा जलसिंचन संस्था	31	11500	635	13	655
	1.12 वन जलसिंचन संस्था	0	0	0	0	0
	1.13 इतर संस्था (पशुधन संस्था)	71	3876	9952	10	45610
	एकूण	721	106380	837315	876457	2495940
2	सामाजिक सेवा संस्था					
	2.1 ग्राहक भांडार	48	11500	5754	295	10119
	2.2 गृह निर्माण संस्था	284	3881	3349	2151	75797
	2.3 कामगार व इतर संस्था	0	0	0	0	0
	2.4 परिवहन संस्था	3	39	9	2	15
	2.5 अ. महिला कार्यकारी संस्था	84	1425	80	2	88
	ब. जिल्हा कार्यकारी मंडळ	1	411	0	0	0
	क. मजूर संस्था व इतर	311	9710	569	88	12549
	एकूण	731	26966	9761	2538	98568

टिप :-1) रेणुका सहकारी साखर कारखाना, कुंभारनिपळनाय ता. वनसावंगी या कारखान्याची मान्यता रद्द केल्यामुळे साखर कारखान्यांची संख्या 5 झाली आहे.

2) संस्थांची संख्या देताना त्यांच्या नोंदणी बर्गद्वारे गावा प्रकार विचारात घेण्यात आल्यामुळे संस्थांच्या संख्येत मागिल वर्षांच्या तुलनेत फरक दिसू शकतो.

3) माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशील (31 मार्च, 2002 अखेर)

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	वर्ग प्रकार	बाब	परिमाण	साध्य
1	2	3	4	5
1	साखर कारखाने	अ. गाळलेल्या ऊसाचे वजन	हजार मे. टन	487.79
		ब. गाळलेल्या ऊसाचे किंमत	लाख रुपये	2914.75
		क. उत्पादीत साखरेचे वजन	हजार मे. टन	56.73
		ड. उत्पादीत साखरेचे किंमत	लाख रुपये	7050.66
2	प्राथमिक विणकर सहकारी संस्था	अ. चालू माग	संख्या	0
		ब. सूत खरेदी	लाख रुपये	0
		क. उत्पादन	लाख रुपये	0
		ड. विक्री	लाख रुपये	0
3	सूत गिरण्या	अ. चात्यांची संख्या	संख्या "00"	354
		ब. उत्पादित सूत	हजार मे. टन	2022
4	इतर औद्योगिक संस्था	अ. कच्चा माल खरेदी	लाख रुपये	3.99
		ब. उत्पादन	लाख रुपये	5.02
		क. विक्री	लाख रुपये	4.22
5	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ. दुग्ध खरेदीची किंमत	लाख रुपये	273
		ब. दुग्ध विक्रीची किंमत	लाख रुपये	290.30
6	दुग्ध व्यवसाय संघटना	अ. खरेदीची किंमत	लाख रुपये	345.71
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	359.18
7	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत	लाख रुपये	60
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	0.59
8	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत	लाख रुपये	0.12
9	केंद्रीय संस्था	अ. विक्रीची किंमत	संख्या "00"	0.12
10	कृषि संस्था	अ. कसलेले क्षेत्र	"00" हेक्टर	0
		ब. उत्पादन	लाख रुपये	0
11	उपसा सिंचन संस्था	भिजलेले क्षेत्र	"00" हेक्टर	235
12	वन कामगार संस्था	अ. दिलेली कुपे	संख्या	0
		ब. वन उत्पादन मुल्य	लाख रुपये	0
13	प्राऊक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत	लाख रुपये	0
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	0
14	प्राथमिक ग्राहक भांडार	अ. खरेदीची किंमत	लाख रुपये	85
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	76
15	कामगार कंत्राटदार संस्था	अ. वर्षात हाती घेतलेली कामे	संख्या	1215
		ब. हाती घेतलेल्या कामांची अदा किंमत	लाख रुपये	687
		क. दिलेली मजुरी	लाख रुपये	692
16	गृह निर्माण संस्था	बांधलेल्या घरांचा/गाळांचा संख्या	संख्या	585

टिप :- माहिती वरीलवर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

जिल्हायातील नियमित बाजारपेठांची जाहती 31.3.2003 अखेर

जिल्हा:-जालना

(परिमाण - टनामध्ये, मूल्य - रुपये हजारात)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक							
					गहू		ज्वारी		बाजरी		मका	
					परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	भोकरदन	भोकरदन	प्राथमिक	7	1386	8335	2390	8858	845	3249	11943	57101
2	जालना	जालना	उच्चतम	5	10512	78549	21819	131261	12381	62224	26448	129653
3	अंबड	अंबड	प्राथमिक	9	1060	7586	1853	9681	1383	6923	34	163
4	परतूर	परतूर	प्राथमिक	2	1849	13013	1498	8782	698	3503	10	47
5	मंठा	मंठा	प्राथमिक	0	380	2610	520	2900	10	40	10	50
एकूण				23	15187	110093	28080	161482	15317	75939	38445	187014

तक्ता क्रमांक :- 6.15 पुढे चालू...

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक							
					हरभरा		तुर		मुग		उडीद	
					परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये
1	2	3	4	5	14	15	16	17	18	19	20	21
1	भोकरदन	भोकरदन	प्राथमिक	7	117	1459	497	6595	1317	11279	303	2404
2	जालना	जालना	प्राथमिक	5	1553	23044	13150	205315	11922	204844	11040	142749
3	अंबड	अंबड	प्राथमिक	9	80	1153	2033	28304	818	13847	159	1907
4	परतूर	परतूर	प्राथमिक	2	53	640	3266	49095	1771	27924	1075	13365
5	मंठा	मंठा	प्राथमिक	0	70	1000	1550	24100	995	16140	2360	26720
एकूण				23	1873	27296	20496	313409	16823	274034	14937	187145

तक्ता क्रमांक :- 6.15 पुढे चालू...

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक							
					कुळयी		मठ		गुळ		कापूस	
					परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये
1	2	3	4	5	22	23	24	25	26	27	28	29
1	भोकरदन	भोकरदन	प्राथमिक	7	0	0	1	15	0	0	600	12000
2	जालना	जालना	प्राथमिक	5	5	38	189	4246	21205	182344	22762	360458
3	अंबड	अंबड	प्राथमिक	9	3	22	96	2324	0	0	4751	87273
4	परतूर	परतूर	प्राथमिक	2	0.5	4	0	0	48	312	5446	97640
5	मंठा	मंठा	प्राथमिक	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण				23	8.5	64	236	6585	21253	182656	33559	557371

तक्ता क्रमांक :- 6.15 पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक :- 6.15 पुढे चालू...

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचे प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक							
					भुईमुग		सुर्यफुल		जवस		एरंडी	
					परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये
1	2	3	4	5	30	31	32	33	34	35	36	37
1	भोकरदन	भोकरदन	प्राथमिक	7	0	0	23	223	0	0	100	1199
2	जालना	जालना	प्राथमिक	5	33	335	1252	11593	5	74	55	630
3	अंबड	अंबड	प्राथमिक	9	1	11	1	23	0.5	6	0	0
4	परतूर	परतूर	प्राथमिक	2	0	0	0	0	0	0	0	0
5	मंठा	मंठा	प्राथमिक	0	0	0	75	1185	2	38	0	0
एकूण				23	34	346	1351	13024	8	118	155	1829

तक्ता क्रमांक :- 6.15 पुढे चालू...

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचे प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक							
					तीळ		करडी		इतर		एकूण	
					परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये
1	2	3	4	5	38	39	40	41	42	43	44	45
1	भोकरदन	भोकरदन	प्राथमिक	7	25	450	4	44	0	0	19551	113211
2	जालना	जालना	प्राथमिक	5	40	846	838	11657	90743	996199	245952	2546059
3	अंबड	अंबड	प्राथमिक	9	0.2	3	13	182	0	0	12286	159408
4	परतूर	परतूर	प्राथमिक	2	0	0	0	0	703	3899	16418	218224
5	मंठा	मंठा	प्राथमिक	0	7	88	45	600	30	115	6054	75586
एकूण				23	72	1387	900	12483	91476	1000213	300260	3112488

टिप :- वर्ष 2001-02 मध्ये उपबाजारपेठांच्या संख्येत मुख्य बाजारपेठांची संख्याही अंतर्भूत करण्यात आली होती. वर्ष 2002-03 मध्ये फक्त उपबाजार पेठांची संख्या दाखविण्यात आल्याने गेल्या वर्षाच्या तुलनेत उपबाजार पेठांच्या संख्येत फरक दिसून येतो.

आधार:- कृषी उत्पन्न बाजार समिती सर्व

तक्ता क्रमांक :- 6.16

जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे (31 मार्च, 2002 अखेर)

अ.क्र.	जिल्हा तहसील	सावकारांची संख्या	व्यापा-यांना दिलेली कर्जे	व्यापा-या व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे	(रुपये हजारत)
					एकूण (4+5)
1	2	3	4	5	6
1	भोकरदन	0	0	0	0
2	जाफना	4	0	20	20
3	जालना	24	0	764	764
4	बदनापूर	1	0	14	14
5	अंबड	0	0	0	0
6	धनसावगी	1	0	35	35
7	परतूर	3	0	110	110
8	मंठा	1	0	30	30
एकूण		34	0	973	973

टिप :- माहिती त्रोबेर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकार क्षेत्रा, जालना

सांख्यिक व अर्थसहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधाची माहिती

वर्ष : 2002-03

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	रुग्णालय	दवाखाने	प्रसूतीगृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्र	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्र	डॉक्टर	परिवारिका
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	भोकरदन	1	2	7	8	27	19	40
2	जाफ्राबाद	2	1	4	4	16	11	27
3	जालना	4	4	5	5	24	40	84
4	बदनापूर	0	1	4	4	18	7	22
5	अंबड	1	0	4	5	27	12	38
6	घनसावंगी	0	2	5	5	21	9	25
7	परतूर	1	0	5	4	18	11	28
8	मंठा	1	2	3	3	20	12	31
जिल्हा एकूण		10	12	37	38	171	121	295

तक्ता क्रमांक :-7.1 पुढे चालू...

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	खाटांची संख्या			उपचार केलेले अंतररुग्ण "00"			उपचार केलेले वाहय रुग्ण "00"		
		एकूण	स्त्रिया-साठी	मुला-साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
1	2	9	10	11	12	13	14	16	17	18
1	भोकरदन	82	41	21	5	6	3	249	381	98
2	जाफ्राबाद	84	42	21	4	12	1	82	128	25
3	जालना	160	80	39	79	67	11	511	731	260
4	बदनापूर	24	12	6	1	2	0	74	106	49
5	अंबड	60	30	15	10	20	8	131	314	188
6	घनसावंगी	30	15	7	2	5	2	118	206	106
7	परतूर	54	27	13	3	6	1	91	146	30
8	मंठा	52	26	12	54	63	8	623	118	23
जिल्हा एकूण		546	273	134	158	181	34	1879	2130	779

टिप:-1) जालनातील भयरोग रुग्णालय मागच्यावर्षी दवाखान्यांमध्ये दर्शविण्यात आले होते ते यावर्षी रुग्णालयांमध्ये दर्शविण्यात आले आहे त्याचप्रमाणे परतूर व मंठा तालुक्यातील दवाखाने यावर्षी बंद झाल्यामुळे दवाखाने व रुग्णालयांच्या संख्येत फरक दिसून येतो.

2) मागिल वर्षी प्रसूतीगृहांची संख्या संबंधित विभागाकडून प्राप्त झाली नव्हती ती यावर्षी प्राप्त झाल्याने प्रसूतीगृहांची संख्या तक्त्यात अंतर्भूत करण्यात आली आहे.

3) ग्रामिण कुटुंब कल्याण केंद्र बंद झाल्याने मागिल वर्षाच्या तुलनेत डॉक्टर व परिवारिकांच्या संख्येत घट दिसून येते.

4) माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:-1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, जालना.

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प.जालना.

3) जिल्हा भयरोग अधिकारी, जालना.

4) मुख्याधिकारी नगरपरिषद,जालना.

तक्ता क्रमांक :-7.2
नॉदणी केल्ल्या जन्म - मृत्यूंची संख्या - 2002

page-59

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	ग्रामीण-नागरी एकूण	नॉदल्ल्या जन्मांची संख्या			नॉदल्ल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	बोकरदन	ग्रामीण	1319	901	2220	491	260	751	10	9	19
		नागरी	223	142	365	58	31	89	0	1	1
		एकूण	1542	1043	2585	549	291	840	10	10	20
2	जाफ्राबाद	ग्रामीण	774	592	1366	189	143	332	4	10	14
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	774	592	1366	189	143	332	4	10	14
3	जालना	ग्रामीण	1144	870	2014	252	172	424	10	11	21
		नागरी	4674	3854	8528	707	341	1048	4	3	7
		एकूण	5818	4724	10542	959	513	1472	14	14	28
4	खवनापूर	ग्रामीण	714	572	1286	208	129	337	6	11	17
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	714	572	1286	208	129	337	6	11	17
5	अंबड	ग्रामीण	1116	834	1950	403	219	622	5	6	11
		नागरी	258	201	459	55	27	82	0	0	0
		एकूण	1374	1035	2409	458	246	704	5	6	11
6	घनसांवणी	ग्रामीण	721	530	1251	201	136	337	3	1	4
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	721	530	1251	201	136	337	3	1	4
7	परतूर	ग्रामीण	326	227	553	108	56	164	1	0	1
		नागरी	379	317	696	116	32	148	0	0	0
		एकूण	705	544	1249	224	88	312	1	0	1
8	मंठा	ग्रामीण	762	560	1322	222	104	326	2	4	6
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	762	560	1322	222	104	326	2	4	6
जिल्हा एकूण	ग्रामीण	6876	5086	11962	2074	1219	3293	41	52	93	
	नागरी	5534	4514	10048	936	431	1367	4	4	8	
	एकूण	12410	9600	22010	3010	1650	4660	45	56	101	

आधार:- आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक :-7.3
विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या वर्ष: 2002

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	मृत्यूंचे कारण	मृत्यूंची संख्या
1	2	3
1	हिवताप	0
2	पटकी	0
3	देवी	0
4	क्षय	52
5	न्युमोनिया	13
6	अमांग, अतिसार, गॅस्ट्रो	6
7	हृदय विकार	212
8	विषमज्वर	2
9	कर्करोग	85
10	असतन क्रियेसंबंधी रोग	102
11	अपघात	
	अ) आत्महत्या	40
	ब) रहदारी वाहनूक	7
	क) इतर अपघात	156
12	इतर कारण	3985
	एकूण मृत्यू	4660

आधार:- आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

माताबाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी सन 2002-2003 या वर्षाकरिता

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	एकूण ग्रामीण नागरी	त्रिगुणी लस ति.डो.	पोलियो	बीसीजी	गोवर	द्विगुणी (डिटी)	धनुषांत लस		
								10 वर्षे	16 वर्षे	गरोदर स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	भोकरदन	एकूण	6386	6386	6023	6217	6750	7329	6352	7117
		ग्रामीण	6008	6008	5988	5887	6388	6893	5887	6715
		नागरी	378	378	35	330	362	436	465	402
2	जाफ्राबाद	एकूण	3350	3350	3295	3210	3488	3330	3337	3613
		ग्रामीण	3350	3350	3295	3210	3488	3330	3337	3613
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	एकूण	10701	10701	13031	9755	9256	9970	8451	12429
		ग्रामीण	4882	4882	4983	4393	4375	4855	4103	4934
		नागरी	5819	5819	8048	5362	4881	5115	4348	7495
4	बदनापूर	एकूण	3340	3340	3208	3151	3362	3434	3349	3571
		ग्रामीण	3340	3340	3208	3151	3362	3434	3349	3571
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अंबड	एकूण	5054	5054	4345	5039	5272	5473	4720	5158
		ग्रामीण	4305	4305	4273	4185	4493	4384	4171	4623
		नागरी	749	749	72	854	779	1089	549	535
6	घनसांवगी	एकूण	4057	4057	4135	4155	4156	4133	3773	4438
		ग्रामीण	4057	4057	4135	4155	4156	4133	3773	4438
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
7	परतूर	एकूण	3512	3512	2998	3238	3216	3596	3334	3515
		ग्रामीण	3010	3010	2916	2806	2906	2818	2635	3190
		नागरी	502	502	82	432	310	778	699	325
8	मंठा	एकूण	3181	3181	3119	2913	3104	2976	2317	3480
		ग्रामीण	3181	3181	3119	2913	3104	2976	2317	3480
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण	एकूण	39581	39581	40154	37678	38604	40241	35633	43321	
	ग्रामीण	32133	32133	31917	30790	32272	32823	29572	34564	
	नागरी	7448	7448	8237	6978	6332	7418	6061	8757	

आधार:- जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प. जालना.

जिल्हयातील कुटुंब नियोजन केंद्राची संख्या 2002-2003

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	एकूण ग्रामीण नागरी	31/3/03 रोजी असलेल्या केंद्राची संख्या	निर्वीजीकरण केलेल्यांची संख्या			लूप पध्दती I.U.C.D संख्या	जननक्षम जोडप्यांची संख्या
				पुरुष नसबंदी	स्त्रियांची नसबंदी	एकूण नसबंदी		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	भोकरदन	एकूण	9	10	1847	1857	1436	44905
		ग्रामीण	8	10	1733	1743	1358	41617
		नागरी	1	0	114	114	78	3288
2	जाफ्राबाद	एकूण	4	35	975	1010	838	23924
		ग्रामीण	4	35	975	1010	838	23924
		नागरी	0	0	0	0	0	0
3	जालना	एकूण	6	35	3020	3055	2240	71012
		ग्रामीण	5	5	1663	1668	957	32521
		नागरी	1	30	1357	1387	1283	38491
4	बदना	एकूण	4	6	1043	1049	812	21889
		ग्रामीण	4	6	1043	1049	812	21889
		नागरी	0	0	0	0	0	0
5	अंबड	एकूण	6	9	1522	1531	828	35359
		ग्रामीण	5	9	1428	1437	792	31004
		नागरी	1	0	94	94	36	4355
6	घनसांवगी	एकूण	5	4	1292	1296	948	31405
		ग्रामीण	5	4	1292	1296	948	31405
		नागरी	0	0	0	0	0	0
7	पस्तूर	एकूण	5	14	1050	1064	752	25966
		ग्रामीण	4	14	929	943	706	20763
		नागरी	1	0	121	121	46	5203
8	मंठा	एकूण	3	3	1007	1010	764	21994
		ग्रामीण	3	3	1007	1010	764	21994
		नागरी	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण	एकूण		42	116	11756	11872	8618	276454
	ग्रामीण		38	86	10070	10156	7175	225117
	नागरी		4	30	1686	1716	1443	51337

तक्ता क्रमांक 8.1

page-62

2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तालुका	साक्षरताची संख्या (हजारात)								
		ग्रामीण			नागरी			एकूण		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	भोकरदन	82	46	128	6	4	11	88	50	138
2	जाफ्राबाद	48	29	77	--	--	--	48	29	77
3	जालना	65	35	100	86	65	151	152	100	252
4	बदनापूर	44	23	67	--	--	--	44	23	67
5	अंबड	60	34	95	10	7	17	70	41	111
6	घनसावगी	56	32	87	--	--	--	56	32	87
7	परतूर	37	21	57	11	8	18	47	28	76
8	मंठा	44	25	69	--	--	--	44	25	69
	एकूण	436	244	681	113	84	197	550	328	878

टिप :- 1) आकडे पूर्णांकात केल्याने बेरजा कदाचित चुळणार नाहीत

आधार :- 2001 ची जनगणना (अस्थायी)

तक्ता क्रमांक 8.2

शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या वर्ष: 2001-02

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थाची संख्या	शिक्षक संख्या				विद्यार्थी संख्या		प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या
			एकूण	रकाना 4 पेकी शिक्षिका	प्रशिक्षित	रकाना 6 पेकी शिक्षिका	एकूण	मुली	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	पूर्व प्राथमिक शाळा	225	259	259	0	0	7766	3822	30
2	प्राथमिक शाळा								
	अ) एक शिक्षक शाळा	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब) बनिष्ट प्राथ.शाळा	575	1565	450	1449	405	63139	29545	40
	क) उच्च प्राथमिक शाळा	724	3631	642	3477	624	185176	89823	51
	ड) एकूण 1+2	1524	5455	1351	4926	1029	256081	123190	47
3	माध्यमिक शाळा	169	1874	274	1837	262	76740	29166	41
4	उच्च माध्यमिक शाळा	43	1142	196	1139	196	54938	20134	48
5	सामान्य शिक्षणची महाविद्यालये (कला,शास्त्र, वाणिज्य) **	13	335	27	335	27	13601	2585	41
	जिल्हा एकूण	1749	8806	1848	8237	1514	401360	175075	46

टिप :- ** संदर्भ वर्षाची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे मागील प्रकाशनातील माहितीच प्रकाशित केली आहे.

आधार:- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि

मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 2001-02

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	सद्यतील विद्यार्थ्यांची संख्या									
		पूर्व प्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक (उच्च माध्यमिकसह)		सा. शिक्षणाची महाविद्यालये		एकूण	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण (3+5+7+9)	मुली (4+6+8+10)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	पूर्व प्राथमिक	7766	3822	0	0	0	0	0	0	7766	3822
2	इयत्ता 1 ते 4	0	0	179055	85810	0	0	0	0	179055	85810
3	इयत्ता 5 ते 7	0	0	124145	56043	0	0	0	0	124145	56043
4	इयत्ता 8 ते 10	0	0	0	0	58868	21686	0	0	58868	21686
5	इयत्ता 11 ते 12	0	0	0	0	17978	5182	0	0	17978	5182
6	उच्च माध्यमिक नंतर	0	0	0	0	0	0	9777	1804	9777	1804
जिल्हा एकूण		7766	3822	303200	141853	76846	26363	9777	1804	397589	174347

तक्ता क्रमांक 8.3 पुढे चालू...

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची संख्या											
		अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		विमुक्त जाती		भटक्या जमाती		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	17	18	19	20
1	पूर्व प्राथमिक	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
2	इयत्ता 1 ते 4	30148	14392	4715	2260	17298	8182	14853	7113	26667	12638	93681	44300
3	इयत्ता 5 ते 7	18668	8378	2740	1254	9569	3772	10963	4728	18041	8375	59981	26356
4	इयत्ता 8 ते 10	8449	2946	1382	506	4082	1137	5009	1716	8855	3571	27777	9877
5	इयत्ता 11 ते 12	1738	500	428	131	840	210	1254	301	2420	774	6680	1916
6	उच्च माध्यमिक नंतर	781	221	84	12	207	13	670	153	825	147	2567	546
जिल्हा एकूण		59784	26437	9349	4163	31996	13314	32749	14011	56808	25505	190686	83430

टिप:- 1) उ.ना. = उपलब्ध नाही

2) अ.क्र.6 ची सदर्थ वर्षाची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे मागील प्रकाशनातील माहितीच प्रकाशित केली आहे.

आधार:- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था वर्ष : 2002-03

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या													
			अनु. जाती		अनु. जमाती		इ.मा.व.		एकूण मागासर्गीय		विगर मागास		एकूण विद्यार्थी		एकूण शिक्षक	
			एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	शिक्षक
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	6	38	9	8	2	150	17	196	28	204	29	400	57	42	8
2	विधी महाविद्यालये	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	आयुर्वेदिक महाविद्यालये	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अभियांत्रिकी ** महाविद्यालये	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	इतर															
	अ) तंत्रनिकेतन **	1	63	1	9		144	4	216	5	245	16	461	21	21	0
	ब) आय.टी.आय	8	113	25	5	0	99	6	217	31	441	100	658	131	64	5
	क) डी.एड.	5	27	13	11	4	78	44	116	61	125	77	241	138	32	2
	ड) जी.सी.डी.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	इ) औषध निर्माण ** पदविका	1	0	0	2	0	7	0	9	0	52	5	61	5	7	0

टीप:- 1) यात वि.एड. आणि वि.पी.एड. महाविद्यालयांचा समावेश आहे.

2) ** संदर्भ वर्षाची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे मागील प्रकाशनातील माहितीच प्रकाशित केली आहे.

आधार:- 1) उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे.

2) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 8.5

आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती वर्ष 2002-03

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	माध्यमिक	कनिष्ठ महाविद्यालये 11 वी, 12 वी	उच्च शिक्षण	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	वैद्यकीय महाविद्यालये	इतर महाविद्यालये	इतर संस्था	एकूण	प्रत्यक्ष खर्च (रुपये हजारत)
									10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	0	1975	8526	0	0	0	550	11051	2550

आधार:- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक :-8.6
प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च वर्ष:2002-03

page-65

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	यंत्रणा	योजनेतर				योजनांतर्गत				एकूण खर्च			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदाना-व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांध-काम	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना-व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांध-काम	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना-व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांध-काम	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	जिल्हा परिषद	615690	0	0	615690	5368	0	0	5368	621058	0	0	621058
2	नगरपरिषद	0	0	0	0	63	0	0	63	63	0	0	63
3	कटक मंडळ				0				0	0	0	0	0
4	महानगरपालिका				0				0	0	0	0	0
5	बांधकाम अनुदाना-व्यतिरिक्त इतर खर्च				0				0	0	0	0	0
	जिल्हा एकूण	615690	0	0	615690	5431	0	0	5431	621121	0	0	621121

आधार:- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक :-8.7

जिल्ह्यातील व्यावसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा (आठवी ते बारावी)

जिल्हा :- जालना.

2002-03

6	बाब	परिमाण	माहिती वर्ष 2002-03
1	2	3	4
1	शाळांची संख्या	संख्या	8
2	पदावरील विद्यार्थ्या	संख्या	1099
	अ. मुले	संख्या	232
	व. मुली	संख्या	1331
	एकूण (अ+ब)	संख्या	6744
	एकूण खर्च	रुपये हजारात	

आधार:- जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक:- 8.8

जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम 2002 - 03

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तहसील	निरंतर शिक्षण केंद्रांची संख्या			पदावरील उमेदवारांची संख्या
		प्रमुख नि. शि.कें.	नि. शि.कें.	एकूण	
1	2	3	4	5	6
1	भोकरदन	8	75	83	-
2	जाफ्राबाद	4	41	45	-
3	जालना	8	71	79	-
4	बदनापूर	4	41	45	-
5	अंबड	6	58	64	-
6	घनसावगी	6	50	56	-
7	परतूर	4	41	45	-
8	मठा	5	43	48	-
	जिल्हा एकूण	45	420	465	-

टिप:-दिनांक 01/03/2002 पासून निरंतर शिक्षण केंद्रे निर्धी अभावी बंद करण्यात आली आहेत.

आधार:- शिक्षण केंद्रांची (निरंतर शिक्षण) जालना.

शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था 2000-2001

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	माहिती
1	2	3	4
1	शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था संख्या		
	अ.पदवीस्तर	संख्या	7
	ब. पदवीपूर्व स्तर	संख्या	8
	क. शाळास्तर	संख्या	0
2	पदावरील संख्या		
	अ.पदवीस्तर	संख्या	667
	ब. पदवीपूर्व स्तर	संख्या	821
	क. शाळास्तर	संख्या	0
3	एकूण खर्च (रुपये)		
	अ.पदवीस्तर	संख्या	उ.ना.
	ब. पदवीपूर्व स्तर	संख्या	उ.ना.
	क. शाळास्तर	संख्या	उ.ना.

टिप:- 1) उ.ना. = उपलब्ध नाही

2) सदरचा तक्ता हा सन 2000-01 च्या माहितीनुसार आहे

आधार:- शिक्षण,संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक 8.10

तालुकावार शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये,क्रीडागणे,क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक इत्यादी माहिती सन 2002-03

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तालुक्याचे नाव	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये (संख्या)	अधिकृत क्रीडागणे व्यायाम शाळा, (संख्या)	खेळाच्या स्टेडियम ची (संख्या)	अधिकृत जलतरण तटाव (संख्या)	वर्षान घेतलेली क्रीडा प्रशिक्षणे, शिबिरे (संख्या)	राज्य पातळीवर निवड झालेल्या खेळाडूंची संख्या			क्रीडा शिष्यवृत्ती धारकांची संख्या		
							मुले	मुली	एकूण	मुले	मुली	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	भोकरदन	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0
2	जाफ्राबाद	0	0	0	0	0	3	0	3	0	0	0
3	जालना	2	3	2	0	3	3	12	15	1	0	1
4	बदनापूर	0	1	0	0	0	2	0	2	0	0	0
5	अंबड	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	घनसावंगी	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
7	परतूर	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	सुलतानपूर	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण	3	8	3	0	4	8	13	21	1	0	1

1) वर्ष 2002-03 मध्ये 5 क्रीडागणांच्या विकासाला अनुदान दिल्यामुळे त्यांची संख्या 8 झाली आहे.

2) माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा क्रीडा अधिकारी जालना.

तक्ता क्रमांक 9.1 (अ)

रेल्वे मार्गाची लांबी (31 मार्च 2003 अखेर)

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	रेल्वे मार्ग	लांबी जि.जे. मीटर मध्ये
1	2	3
1	1] ब्राड गेज [एकेरी]	88
	2] दुहेरी	0
	3] तिहेरी व अधिक	0
2	मिटर गेज	0
3	नॅरो गेज	0
एकूण रेल्वे मार्ग		88

आधार :- स्थानक प्रमुख दक्षिण मध्ये रेल्वे, जालना.

तक्ता क्रमांक 9.1 (ब)

page-67

रेल्वे स्थानकांची तहसिलदार याची (31 मार्च 2003 अखेर)

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तहसिल	रेल्वे स्थानकांचे नाव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वे क्षेत्र विभाग
1	2	3	4	5
1	तदनापूर	तदनापूर	ब्राडगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
2	जालना	जालना	ब्राडगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
		सांगली	ब्राडगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
		खेडी	ब्राडगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
3	धनराजवाडी	राजनी	ब्राडगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
		पारवगाव	ब्राडगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
4	परतूर	परतूर	ब्राडगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
		उरमनपूर	ब्राडगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
		सानांना	ब्राडगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे

आधार :- स्थानक प्रमुख दक्षिण मध्ये रेल्वे, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 9.2

प्रकार व पृष्ठभागानुसार रस्त्याची लांबी 31 मार्च, 2003 अखेर

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	वाद्य	रस्त्याचा प्रकार							
		राष्ट्रीय महामार्ग	प्रमुख राज्यमहा मार्ग	राज्यमहा मार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्ते	इतर जिल्हा रस्ते	खेड्यातील रस्ते	इतर योजने-तर	एकूण रस्त्याची लांबी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	अ. सा.बां. वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब. जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	-
	क. न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	67.76	67.76
2	डांगरी	22.00	43.30	1053.64	127.30	-	-	-	1246.24
	अ. सा.बां. वि.	-	-	-	224.20	215.80	173.76	-	613.76
	ब. जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	-
क. न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	-	167.75	167.75
3	खडीचे	-	-	55.50	11.00	-	-	-	66.50
	अ. सा.बां. वि.	-	-	18.65	411.71	396.90	601.26	-	1428.52
	ब. जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	-
क. न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	104.33	104.33	
4	इतर मात वापरून केलेले	-	-	-	-	-	-	-	-
	अ. सा.बां. वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब. जिल्हा परिषद	-	-	12.10	75.74	113.40	176.45	-	382.69
क. न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	-	-	
5	इतर	-	-	-	-	-	-	-	-
	अ. सा.बां. वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब. जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	-
क. न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	-	14.53	14.53
6	एकूण लांबी	22.00	43.30	1109.14	138.50	-	-	-	1312.74
	अ. सा.बां. वि.	-	-	30.75	711.65	731.10	951.47	-	2424.97
	ब. जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	354.37
क. न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	-	354.37	
जिल्हा एकूण		22.00	43.30	1139.89	849.95	731.10	951.47	354.37	4092.08

टिप :- 1) जिल्हा परिषदेकडे असलेले काही राज्यमार्ग सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे हस्तांतरित करण्यात आल्यामुळे

जिल्हा परिषदेकडील राज्य महामार्गांचा आकडेवारीत यावधी तफावत दिसून येते

2) इतर मात वापरून असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार :- 1) सार्वकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग क्रमांक 1 व क्रमांक 2, जालना.

सार्वकारी अभियंता, (बांधकाम) जिल्हा परिषद, जालना.

वापरात असलेली मोटर वाहनांची संख्या (31 मार्च, 2003 वर्षाअखेर)

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	वाव	संख्या
1	2	3
1	मोटर सायकली, स्कूटर्स/मोपेड इत्यादी	42427
2	मोटारी/जीप/स्टेशन वॅग्स	4303
3	टॅक्सी कॅब	440
4	स्वयंचालित शिक्षा	
	अ. खाजगी	52
	ब. सार्वजनिक (टॅक्सी)	2325
5	स्टेट कॅरजेस	
	1. डिझेलवर चालणा-या	242
	2. पेट्रोलवर चालणा-या	0
	कंत्राटी वाहने	
	1. डिझेलवर चालणा-या	43
	2. पेट्रोलवर चालणा-या कॉन्ट्रॅक्ट कॅरजेस	0
6	मालमोटारी - खाजगी वाहने	
	1. डिझेलवर चालणा-या	107
	2. पेट्रोलवर चालणा-या	0
	मालमोटारी - सार्वजनिक वाहने	
	1. डिझेलवर चालणा-या	2835
	2. पेट्रोलवर चालणा-या	0
7	रुग्णवाहिका	55
8	शाळेच्या बसेस	7
9	खाजगी सेवा देणारी वाहने (अनुयान)	10
10	जोड वाहने	0
11	ट्रॅक्टर्स	3841
12	ट्रेलर	3448
13	इतर	23
	जिल्हा एकूण	60158

आधार:- प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, औरंगाबाद.

तक्ता क्रमांक 9.4

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतूक आकडेवारी (2002-2003 वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	वाव	उपक्रमाचे नांव महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, जालना विभाग, जालना.
1	2	3
1	दर्पाअखेरीस मार्गांची संख्या	270
2	मार्गांची एकूण लांबी (कि.मी.)	19307.4
3	मार्गांची सरासरी लांबी (कि.मी.)	71.49
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	231
5	रस्त्यावर धावणा-या बसगाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	217
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी (लाखात)	0.80
7	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न (रुपये लाखात)	360341
8	दर प्रवाशांमागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न पैशामधे	1230

आधार:- विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, विभाग जालना.

राज्य सरकार, राज्याचे वित्त विभाग, मुंबई
राज्य सरकार, राज्याचे वित्त विभाग, मुंबई

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	सागाचे नाव जयळपाट्या खंड्याचे/ शहराचे नाव	रस्त्याची रकमी (मीटर)	रस्त्याची लांबी (कि.मी.)	पुढ प्रकार	जालवणी वाहने						मजगती वाहने				दर दिवशी तरावणी दाह भार
					होम, जीव्य	घस माड्या	माल गोदार इक्स	गोदार साय- कल रुदर्स	एकूण 6 ते 9	जना- वरां- कडुन ओठ- ली जा- चारी	साय- कल	इतर वाहनं	एकूण 11 ते 13		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	अ. रंगावाढ- पत्तूर-परभणी रस्ता, राज्य मार्ग क्र.6														
	1) काटूर	7.00	110/00	डांबर	375	102	355	330	1162	348	115	286	749	2700	
	2) पत्तूर	7.00	123/00	डांबर	385	102	371	194	1052	338	117	243	698	2700	
	3) सातांना	7.00	140/00	डांबर	369	85	333	275	1062	296	111	230	637	4700	
2	ओरंगावाढ-शहागड-गोदी-घनसावणी-जालना, राज्य मार्ग क्र.30														
	1) शहागड	3.70	0/00	डांबर	691	45	850	253	1839	458	119	385	962	9427	
3	अहमदनगर-तिनगाव-शेवगाव-पैठण-पारभणी-परभणी रस्ता, राज्य महामार्ग क्र.143														
	1) अंबड	5.50	144/00	डांबर	999	75	1241	341	2656	276	173	490	939	13217	
	2) सिवखेड	3.70	179/00	डांबर	390	62	411	262	1125	372	197	201	770	5554	
	3) दु.पिपटगाव	3.70	187/00	डांबर	373	65	416	256	1110	284	211	204	699	5532	
4	ओरंगावाढ-तिसगाव-शेवगाव-पत्तूर-परभणी-वसमत रस्ता, राज्य मार्ग क्र.148														
	1) जाप्ती	3.70	204/00	डांबर	175	65	208	191	639	282	190	196	668	3005	
5	खामगाव-नेहकर-लोणार-तळणी-पारभणी-परभणी रस्ता, राज्य मार्ग क्र.171														
	1) सरहद वडगाव	3.70	107/00	डांबर	278	59	251	103	701	139	140	78	357	3410	
	2) तळणी	3.70	38/00	डांबर	259	57	429	160	1045	187	108	97	392	4806	
6	दुणकी-शेवगाव-खामगाव-नेहकर-पारभणी-परभणी रस्ता, राज्य मार्ग क्र.172														
	1) नेर	3.70	162/00	डांबर	667	22	595	540	1824	566	142	331	1039	7617	
7	दुणकी-शेवगाव-खामगाव-पारभणी-कुंभार-पिपटगाव-राजा टाकळी ते जिल्हा सरहद रस्ता, राज्य मार्ग क्र.173														
	1) पाडळ	3.70	22/00	डांबर	356	11	311	195	873	341	141	151	633	3700	
8	वडीगोद्री-नु.भार-पिपटगाव-जांब-पत्तूर भाग जांब-पत्तूर रस्ता, राज्य मार्ग क्र.174														
	1) पैठणा	3.70	6/00	डांबर	229	87	252	715	1283	402	174	178	754	3450	
	2) जांब	3.70	47/00	डांबर	166	60	170	222	618	332	255	124	711	2742	
	3) तिथपूरी	3.70	27/00	डांबर	310	13	547	105	975	397	186	125	708	5434	
9	पैठणा-लोणी सावणी ते जिल्हा सरहद, राज्य मार्ग क्र.174A														
	1) शे.जी	3.70	15/00	डांबर	173	107	271	713	1264	179	207	85	471	3370	
10	तिनगाव-शेवगाव-दोर राजणी-पारडगाव-पत्तूर रस्ता, राज्य मार्ग क्र.175														
	1) जाप्ती उ.	3.70	44/00	डांबर	425	47	289	185	946	266	117	113	496	3900	
	2) पारनेर	5.50	24/200	डांबर	691	45	772	250	1758	458	143	464	1065	7900	
	अजवापूर बुतडाणा देऊळगावराजा जालना वडीगोद्री रस्ता, राज्य मार्ग क्र.176														
	1) गदगाव	5.50	142/200	डांबर	1253	695	1080	543	3571	69	290	0	359	16946	
	2) कुंभफळ	5.50	159/00	डांबर	1286	400	2007	527	4220	517	176	465	1158	24526	
	3) अंबड	5.50	180/00	डांबर	1440	270	1779	459	3948	451	239	496	1186	21525	
	4) वडीगोद्री	5.50	201/600	डांबर	1008	71	1265	271	2615	425	144	290	860	13670	
12	वडी लासुरा-जिप्री-सुखापूरी-तिथपूरी-गगरूळ रस्ता, राज्य मार्ग क्र.176 A														
	1) जिप्री तांडा	3.70	0/00	डांबर	786	47	807	257	1897	412	112	307	831	9136	
	2) तिथपूरी	3.70	21/00	डांबर	229	22	500	89	840	423	292	276	991	5290	

तक्ता क्रमांक 9.5 पुढे चालू...

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	मार्गाचे नाव जवळपासच्या खेड्याचे शहराचे नाव	रस्त्याची रूची (मीटर)	रस्त्याची लांबी (कि.मी.)	पूछ भागाचा प्रकार	जलदगती वाहने					संदगती वाहने				दर दिवशी सरासरी वाहन आर
					कार, जीस	बस गाड्या	माल वाहने द्रव्य	मोटर साय- कल कुर्त	एकूण 6 ते 9	जना- वरां- कडुन जोड- ली जा- णारी	साय- कल वाहने	इतर वाहने	एकूण 11 ते 13	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
13	जालना सिव्हेड राजा रस्ता एस.आर.पी.एफ. राज्य मार्ग क्र.177													
	1) जालना	5.50	0/200	डांबर	951	158	1033	1387	3529	150	93	86	329	11741
14	भोकरदन हसनाबाद रस्ता राज्य मार्ग क्र.178													
	1) कुभासी	3.70	8/00	डांबर	128	14	200	97	439	158	129	178	465	2407
15	खुलताबाद-राजूर-फुलंबी-राजूर-अकोला रस्ता, राज्य मार्ग क्र.180													
	1) तळेगाव	5.50	21/00	डांबर	309	22	494	323	1148	311	0	450	761	5565
	2) राजूर	3.70	77/00	डांबर	348	22	436	315	1171	324	227	0	551	5897
16	बिखली-केंडारी-बदनापूर-नानेगांव रस्ता, राज्य मार्ग क्र.180/1													
	1) बदनापूर	3.70	22/0	डांबर	307	0	89	187	583	84	197	43	324	1345
	2) रोशनगाव	3.70	30/00	डांबर	702	9	645	420	1776	426	225	202	853	6894
	3) जामखेड	3.30	31/400	डांबर	763	50	685	234	1732	484	111	263	858	7984
	4) कितगाव	3.70	22/00	डांबर	653	41	625	340	1659	409	138	445	992	7080
17	भोकरदन-जालना-परतूर रस्ता, राज्य मार्ग क्र.181													
	1) जालना	5.50	50/600	डांबर	1219	206	1394	1041	3860	392	374	0	766	15940
	2) भोकरदन	5.50	1/200	डांबर	830	152	1574	829	3385	476	575	20	1071	17435
18	रुमड-पिथोर-सिल्लोड-भोकरदन-जाफ्राबाद रस्ता, राज्य मार्ग क्र.183													
	1) भोकरदन	3.70	71/200	डांबर	943	171	853	776	2743	743	401	385	1529	11522
	2) इबाहिमपूर	5.50	55/200	डांबर	1001	151	1279	648	3079	298	78	0	376	16359
	3) मोधनखेडा	5.50	108/00	डांबर	545	143	601	453	1742	355	299	245	899	8164
19	बुलडापा-धाड-माहोरा रस्ता, राज्य मार्ग क्र.193													
	1) माहूर	5.50	42/00	डांबर	2237	132	854	723	3946	511	147	58	716	11078
20	जाफ्राबाद-वरुड-बिखली रस्ता, राज्य मार्ग क्र.205													
	1) देउळगाव उगले	3.70	3/200	डांबर	767	106	350	708	1931	554	361	290	1205	6358
21	सोलापूर-बीड-औरंगाबाद-धुळे रस्ता, राष्ट्रीय महामार्ग क्र.211													
	1) शहागड	7.00	222/00	डांबर	1789	417	2497	1430	6133	775	409	787	1971	32319
	2) सोलगाव	7.00	243/00	डांबर	1886	312	1700	544	4442	525	109	416	1050	21419
	3) पाचोड	7.00	252/00	डांबर	1575	214	2714	1398	5901	171	334	335	840	34989
22	हड्डा-तळणी रस्ता, राज्य मार्ग क्र.218													
	1) तळणी	3.70	48/00	डांबर	158	8	163	107	436	200	69	168	437	1874
23	वाटूर-जयपूर रस्ता, प्रमुख जिल्हा मार्ग क्र.12													
	1) जयपूर	3.70	20/00	डांबर	246	14	214	121	595	300	91	218	609	3460
24	मंठा-नळडोह-उस्वद-देवठाणा रस्ता, प्रमुख जिल्हा मार्ग क्र.13													
	1) नळडोह	3.70	18/200	डांबर	210	15	87	87	399	99	48	84	231	1282
25	गाडेजळगाव-वाकुळणी रस्ता, प्रमुख जिल्हा मार्ग क्र.20													
	1) वाकुळणी	3.70	13/500	डांबर	822	10	613	504	1949	373	194	188	755	6951

आधार:- 1) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग क्रमांक-1, जालना.

2) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग क्रमांक-2, जालना.

पोस्ट, तारघरे व दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शन संच यांची आकडेवारी
(वर्ष 2002-03 अखेर)

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोष्ठांची संख्या	193
2	तारघरांची संख्या	13
3	पत्र पेट्यांची संख्या	930
4	पोष्टमनांची संच संख्या	
	अ. नियमित आस्थापने वरिल	30
	ब. नियमित आस्थापने व्यतिरिक्त	0
5	दुरध्वनी संख्या	37325
6	पोष्ठाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	184
7	पोष्ठाची पत्रवाटपाती सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	971
8	शासनाने वाटप केलेल्या दुरदर्शन संचाची संख्या	-

आधार:-अधिक्षक, तारघर, जालना

तक्ता क्रमांक:- 10.1

व्यवस्थापन खर्चाचे उत्पन्न व खर्च
(वर्ष 2002-03 करिता)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजाराला)

अ.क्र.	बाब	ग्रामपंचायत	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
1	2	3	4	5
	संख्या	785	1	4
अ)	प्राप्ती			
	1. सुरुवातीची शिल्लक	9518	153315	59619
	2. अनुदाने व वर्गणी	22718	1169266	92728
	3. चालू वर्षातील उत्पन्न	69444	1382158	201454
	एकूण प्राप्ती	101680	2704739	353301
ब)	खर्च			
	चालू वर्षातील खर्च	93368	2483413	268504
	अखेरची शिल्लक	8312	221326	85297
	एकूण खर्च	101680	2704739	353801

टिप:-वर्ष 2001-02 च्या सुरुवातीला जिल्हा पोस्टघरा अखेरची शिल्लक चुकीची दिली होती त्यात यावर्षी सुधारित केलेल्या वर्ष 2001-02 च्या अखेरच्या शिल्लकात व 2002-03 च्या सुरुवातीच्या शिल्लकी पडल पाहिल्या गेलेल्याने

अधिक्षक, तारघरे व दुरध्वनी सेवा, जिल्हा परिषद, जालना.

2) ज्येष्ठ मुख्य कार्यकारी अधिकाारी, जिल्हा परिषद, जालना.

3) मुख्य अधिकाारी, तारघरे.

क्रमांक:- 10.2
ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च
(वर्ष 2002-2003 करिता)

page-72

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारत)

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्राम-पंचायतीची संख्या	उत्पन्न									
			संरुवातीची शिल्लक	सहाय्यक अनुदाने		अंशदान	देणगी	कर	शुल्क	इतर	एकूण 5 ते 11	एकूण (4 +12)
				शासकीय	इतर							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	भोकरदन	127	454	315	844	0	10	5901	765	825	8650	9114
2	जाप्रवाड	74	799	1912	77	0	165	6238	1120	414	9926	10725
3	जालना	120	1441	3503	350	0	0	6992	253	802	11900	13341
4	बदनापूर	81	1236	2881	401	0	1	7769	793	738	12583	13819
5	अंबड	111	437	4068	50	0	40	8768	453	1402	14781	15218
6	घनसांवगी	98	1811	1585	1350	0	0	9158	132	361	12586	14397
7	परतूर	81	1456	415	836	188	0	6856	491	170	8956	10112
8	मठा	93	1884	1239	1308	0	680	7639	506	898	12770	14654
जिल्हा एकूण		785	9518	15913	5716	188	896	59321	4513	5610	92162	101680

क्रमांक:- 10.2 पुढे चालू...

अ. क्र.	पंचायत समिती	खर्च										
		आरोग्य सेवा	सार्व-जनिक बांध-काम	सामा-जिक नैतिक वृद्धी	प्रशा-सन	समाज कल्याण	पशु-धनाचे संव-र्धन	जमीन मह-सूल व देख-भाल	इतर	स्तंभ 14 ते 21 ची बेरीज	अखेर ची शिल्लक (रकाना 13-22)	एकूण 22+23
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	भोकरदन	1623	2257	374	2578	754	19	0	780	8385	729	9114
2	जाप्रवाड	4335	2191	326	1902	1097	0	0	10	9861	864	10725
3	जालना	3574	2955	101	4176	196	0	0	0	11002	2339	13341
4	बदनापूर	5193	2064	312	2349	2395	60	0	1	12374	1445	13819
5	अंबड	5400	3529	176	4847	1086	0	0	0	15038	180	15218
6	घनसांवगी	5477	3019	56	5104	548	0	0	0	14204	193	14397
7	परतूर	4461	2228	387	340	946	0	0	361	9723	689	10412
8	मठा	4984	3142	0	2844	1786	25	0	0	12781	1873	14654
जिल्हा एकूण		35047	23525	2232	24640	8808	104	0	1152	93368	8312	101680

आधार:- उपमुख्य कार्याकारी अधिकारी, (पंचायत), जिल्हा कार्यालय, जालना.

जिल्हा परिषदेचे बाबदार उत्पन्न व खर्च (2002-03 या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारत)

अ.क्र.	लेखाशिर्ष	प्रत्यक्ष 2001-02	सुधारित 2002-03	अंदाज 2003-04
1	2	3	4	5
(एक)1	जमा			
	1. स्वनिर्मित उत्पन्न			
	अ. स्थानिक उपकर मुद्रांक शुल्कासह	659	4784	10821
	ब. शिक्षण	270	96	5
	क. कृषि	0	0	0
	ड. इमारत व दळणवळण	230	0	200
	इ. इतर	8110	0	9200
	एकूण (1)	9269	4880	20226
2	शासकीय अनुदाने			
	अ. सहतूक अनुदान	794403	257375	70534
	ब. आस्थापना अनुदान	190309	775603	0
	क. योजनातर्गत योजनेसाठी अनुदान	154971	46312	68495
	ड. इतर	240422	89976	14847
	एकूण (2)	1380105	1169266	153876
3	कर्ज			
	अ. कर्ज व अग्रिम	0	0	200
	ब. ठेवी व अग्रिम	125370	124353	11900
	क. वित्त प्रेषण	1096073	1252925	0
	ड. इतर	0	0	0
	एकूण (3)	1221443	1377278	12100
4	आग्भीची शिल्ल	138489	153315	221326
	एकूण (1+2+3+4)	2749306	2704739	407528
(दोन) 1	खर्च			
	अ. सामान्य प्रशासन	105586	99986	5752
	ब. शिक्षण	628840	526282	9258
	क. वैद्यकीय	85563	120901	187
	ड. पशुसंवर्धन	12512	12915	2849
	इ. इमारती व दळणवण	171463	63750	62888
	फ. समाज कल्याण	24065	17626	25521
	ग. सिंचन	70021	36460	31793
	ह. कृषि	17062	550	28436
	न. इतर	219592	241062	27644
	एकूण (अ ते न)	1334704	1119532	194328
2	कर्ज			
	अ. कर्ज व अग्रिम	350	275	200
	ब. ठेवी व अग्रिम	156790	130125	11900
	क. वित्त प्रेषण	1104147	1233481	0
	ड. इतर	0	0	0
	एकूण (अ ते ड)	1261287	1363881	12100
3	अखेरची शिल्लक	153315	221326	201100
	एकूण खर्च (1+2+3)	2749306	2704739	407528

टिप:- वर्ष 2001-02 मध्ये संबंधितांनी अखेरची शिल्लक चुकीची दिली होती त्यात बाबर्षी दुसऱ्या केल्यामुळे वर्ष 2001-02

च्या अखेरच्या शिल्लकीत व 2002-03 च्या सुरुवातीच्या शिल्लकीत बदल झालेला दिसून येतो.

आधार:- मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

महानगरपालिका, कटक मंडळे द नगर पालिका अंचे उत्पन्न व खर्च
(वर्ष: 2002 - 03 र बांकिरिता)

जिल्हा :- जालना

(रुपये हजारत)

अ. क्र.	महानगर पालिका/ कटक मंडळे/ नगर पालिका	सुरुवातीची शिल्लक	अनुदाने व वर्गणी		नगरपालिकेचे दर व कर				पर पालिकेच्या मालमत्तेपासून मिळालेला एकूण महसूल	इतर	एकूण उत्पन्न (4+5+9+10+11)
			शासकीय	इतर	जकात	वर व जमीन यावरील कर	इतर	एकूण (6+7+8)			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	भोकरदन	2264	5454	4421	0	661	117	778	972	98	11723
2	जालना	48963	137726	0	0	12450	11860	30310	12457	70138	250681
3	अंबड	5512	11875	0	0	771	678	1449	467	403	14194
4	परतूर	3080	9985	3034	0	2519	543	3362	693	510	17584
जिल्हा एकूण		59619	165040	7455	0	22791	13153	35899	14589	71199	294182

तक्ता क्रमांक :- 10.4 पुढे चालू.

अ. क्र.	महानगर पालिका/ कटक मंडळे/ नगर पालिका	सुरुवातीची शिल्लकी सह (3+12)	खर्च								एकूण (14 ते 20)	एकूण उत्पन्न (21+22)
			सामान्य प्रशासन	कर वसुली चा खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक अरोग्य व सोयी	सार्वजनिक बांधकाम	शिक्षण	इतर			
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	भोकरदन	13987	661	626	554	3739	3780	0	677	10057	3930	13987
2	जालना	299644	4329	13840	7797	55763	4272	18173	127271	231465	68179	299644
3	अंबड	19506	952	1370	440	4835	1769	157	2358	11881	7625	19506
4	परतूर	20664	1472	1734	531	4239	4868	105	2152	15101	5563	20664
जिल्हा एकूण		353801	7414	17570	932	63616	14689	18435	132453	268504	85297	353801

आधार:- जिल्ह्यातील सर्व नगरपालिका.

विविध विकास शिर्षाखालील झालेला योजनांतर्गत खर्च 2002-2003

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास व शिर्ष व उपशिर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवरील खर्च							
		जिल्हा वार्षिक योजना				रिजर्व	अनुशेष	एकूण	
		विगर आदिवासी	आदिवासी क्षेत्रा-वाहेरील	विशेष घटक योजना	एकूण				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
एक)	कृषि संलग्न सेवा								
1	पिक संवर्धन	20.69	2.87	121.10	144.66	0	0	144.66	
2	फलोत्पादन	2.50	0.00	0.00	2.50	0	0	2.50	
3	मृद व जल संधारण	5.12	0.00	0.00	5.12	0	0	5.12	
4	पशुसंवर्धन	6.39	0.05	5.16	11.60	0	0	11.60	
5	दुग्ध व्यवसाय विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0	0	0.00	
6	मत्स्य व्यवसाय	0.39	0.00	0.00	0.39	0	0	0.39	
7	घण्टा कोठारे व बखारी	0.00	0.00	0.00	0.00	0	0	0.00	
8	बंने	15.41	0.00	0.00	15.41	0	0	15.41	
9	सहकार	5.08	0.00	3.00	8.08	0	0	8.08	
	एकूण एक	55.58	2.92	129.26	187.76	0.00	0.00	187.76	
दोन)	ग्रामीण विकास								
1	सुवर्ण जयंती ग्रामस्वयंरोजगार विकास कार्यक्रम	49.84	0.10	7.26	57.20	0	0	57.20	
2	अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	6.64	0.00	0.00	6.64	0	0	6.64	
3	जवाहर रोजगार योजना	199.75	0.00	132.75	332.50	0	0	332.50	
4	रोजगार हमी योजना	100.00	0.00	0.00	100.00	0	0	100.00	
5	जमीन सुधारणा	0.00	0.00	0.00	0.00	0	0	0.00	
6	सामुहिक विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0	0	0.00	
7	ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0	0	0.00	
	एकूण दोन	356.23	0.10	140.01	496.34	0.00	0.00	496.34	
तीन)	पाटबंधारे व पुर नियंत्रण								
1	लघू पाटबंधारे, स्था.क्षेत्र	89.59	0.00	0.00	89.59	0	0.00	89.59	
2	वृक्ष क्षेत्र विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	
3	आयुक्त विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	
4	पुर नियंत्रण कामे	0.00	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	
	एकूण तीन	89.59	0.00	0.00	89.59	0.00	0.00	39.59	

अ. क्र.	विकास व शिर्ष व उपशिर्ष	जिल्हा पातळीवरील मासिक व वार्षिक खर्च							
		जिल्हा वार्षिक योजना				स्टेट पूल	अनुशेष	एकूण	
		बिगर आदिवा-सी	आदिवासी क्षेत्रा-बाहेरील	विशेष पटक योजना	एकूण				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
चार)	विद्युत विकास	40.19	5.05	48.21	93.45	0.00	0.00	93.45	
पाच)	उद्योग व खाणकाम								
1	मोठे व मध्यम उद्योग	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
2	ग्रामीण व लघु उद्योग	11.11	0.00	5.57	11.68	0.00	0.00	11.68	
	एकूण पाच	11.11	0.00	5.57	11.68	0.00	0.00	11.68	
सहा)	वहातूक व दळणवळण								
1	मोठी व लहान वदरे	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
2	अंतर्देशिय जल वाहतूक	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
3	रस्ते विकास	70.88	0.00	0.00	70.88	0.00	0.00	70.88	
	एकूण सहा	70.88	0.00	0.00	70.88	0.00	0.00	70.88	
सात)	सामान्य आर्थिक सेवा								
1	पर्यटन	3.19	0.00	0.00	3.19	0.00	0.00	3.19	
2	स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
	एकूण सात	3.19	0.00	0.00	3.19	0.00	0.00	3.19	
आठ)	सामाजिक आणि सामुहिक सेवा								
1	सामान्य शिक्षण	152.51	2.67	60.18	215.36	0.00	0.00	215.36	
2	ब्रिडा व युवक कल्याण	12.36	0.00	5.00	17.36	0.00	0.00	17.36	
3	कला व संस्कृती	2.48	0.00	0.00	2.48	0.00	0.00	2.48	
4	तांत्रिक शिक्षण	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5	वैद्यकीय शिक्षण व औपधी द्रव्य	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
6	आरोग्य सेवा	24.18	0.00	0.00	24.18	0.00	5.90	30.08	
7	ग्रामीण पाणि पुरवठा व स्वच्छता	223.55	0.00	10.75	234.30	0.00	0.00	234.30	
8	गृहनिर्माण	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
9	नगरविकास	17.23	0.00	79.80	97.03	0.00	0.00	97.03	
10	साहित्यी व प्रसिध्दी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
11	मागासवर्गियांचे कल्याण	30.51	12.55	86.29	129.35	0.00	0.00	129.35	
12	कामगार व कामगार कल्याण	6.68	0.22	1.31	8.21	0.00	26.08	34.29	
13	समाज कल्याण	3.03	0.30	1.45	4.76	0.00	0.00	4.75	
14	पोषण	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
	एकूण आठ	472.53	15.74	244.75	733.03	0.00	31.98	765.01	
	एकूण एक ते आठ	1099.30	23.81	562.81	1685.92	0.00	31.98	1717.90	
9	स्थाडा योजनेखालील तरतुद	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
10	न्युक्तीयस बजेट	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

न धार:- जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालगा.

योजनेखालील गहत्याची शैतिक साधे 2002-03 या वर्षाकरिता

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष/ उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साधे		
				बिगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
एक	कृषि व सलग्न सेवा	1] पीक संवर्धन				
		1. एकात्मिक तृणधान्य विकास कार्यक्रम :-				
		अ) पिक प्रात्यक्षिक	संख्या	118	0	0
		ब) शेतकरी प्रशिक्षण	संख्या	29	0	0
		क) सुधारीत कृषी औजारे	संख्या	165	0	0
		2. सघन कापूस विकास कार्यक्रम :-				
		अ) एकात्मिक व्यवस्थापन	संख्या	3	0	0
		ब) जैवीक औषधी	संख्या	350	0	0
		क) ठिबक सिंचन	संख्या	8	0	0
		3. कडधान्ये उत्पादन कार्यक्रम				
		अ) गट प्रात्यक्षिक	संख्या	97	0	0
		ब) आय.पी.एम	संख्या	86	0	0
		क) सुधारीत कृषी औजारे	संख्या	0	1	0
		ड) शेतकरी प्रशिक्षण	संख्या	12	0	0
		4. तेलवियण उत्पादन कार्यक्रम :-				
		अ) जिवाणुसंवर्धन	संख्या	13122	0	0
		ब) शेतकरी प्रशिक्षण	संख्या	12	0	0
		क) आय.पी.एम	संख्या	53	0	0
		ड) गट प्रात्यक्षिक	संख्या	86	0	0
		इ) सुधारीत कृषी औजारे	संख्या	276	0	0
		फ) पिक औजारे	संख्या	88	4	0
		ह) जैवीक खते	संख्या	0	0	0
		5. फलोत्पादन इतर पिकांसाठी तुफार व ठिबक सिंचन :-				
अ) ठिबक संच	संख्या	28	0	0		
6. विशेष अन्नधान्य उत्पादन कार्यक्रम (भात)						
अ) प्रमाणीत बियाणे वाटप	क्विटल	0	0	0		
7. केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक मका विकास कार्यक्रम						
अ) पिक प्रात्यक्षिक	संख्या	203	0	0		
ब) सुधारीत कृषी औजारे	संख्या	30	0	0		
क) आय.पी.एम	संख्या	6	0	0		
ड) शेतकरी प्रशिक्षण	संख्या	13	0	0		
8. मागासवर्गीय आणि नववयोध्यांना दारिद्र्य रेषेवर आणण्यासाठी अर्थसहाय्य						
अ) नविन दिहिर	संख्या	0	32	0		
ब) लाभार्थी	संख्या	0	0	293		

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू..

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साध्य		
				बिगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
एक पुढे चालू	कृषि व संलग्न सेवा पुढे चालू	2] फलोत्पादन				
		1. बागायती रोप मळ्याचे बळकटीकरण :-				
		अ) कलमे / रोपे	संख्या लाखात	1.10	0	0
		2. फलोत्पादन रोपसंरक्षण :-				
		अ) फवारणी	हेक्टर	0	0	0
		3] मृदासंधारण				
		1. एकात्मिक पाणलोट क्षेत्र विकास कार्यक्रम :-				
		अ) जलसंघारणची कामे	संख्या	0	0	0
		4] पशुसंवर्धन				
		1. तोंडाचे व पायाचे रोगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी अर्थसहाय्य :-				
		अ) लसमात्रा	संख्या	7500	725	0
		2. पशुवैद्यकीय दवाखाना/ पशु प्रथमोपचार केंद्रांसाठी इमारती बांधणे				
		अ) केंद्र बांधकाम	संख्या	0	0	0
		3. पशुस्वास्थ्य मोहिमा, वासरांचे मेळावे आणि सामुहिक प्रशिक्षण आयोजित करणे				
अ) मेळावे	संख्या	0	0	0		
ब) शिबिरे	संख्या	0	0	0		
4. संकरीत कालवडी आणि सुधारित म्हशींच्या पारड्याची जोपासणा करण्यासाठी विशेष पशुधन विकास कार्यक्रम						
अ) पशुखाद्य	संख्या	94	0	0		
5. पशुवैद्यकीय संस्थांना औषध पुरवठा करणे तसेच शेळ्या/मेंढ्यांना जंतूनाशके पुरवणे						
अ) शेळ्या व मेंढ्या	संख्या	20000	0	0		
6. पशु प्रथमोपचार केंद्रे/ आधारभूत ग्राम केंद्रे / कृत्रिम रेतन उपकेंद्राची दर्जा वाढविणे						
अ) केंद्र दर्जावाढ	संख्या	0	0	0		
7. दुभत्या जनावरांचा गटाचा पुरवठा						
अ) संकरीत गाई	संख्या	0	0	50		
8. तलंगाचे गट वाटप						
अ) कालवडी	संख्या	0	0	15		
9. कृत्रिम रेतन सुविधांचे बळकटीकरण						
अ) द्रावणपात्रे	संख्या	0	0	0		

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू..

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साध्ने			
				बिगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना	
1	2	3	4	5	6	7	
एक पुढे चालू	कृषि व संलग्न सेवा पुढे चालू	5] दुग्ध व्यवसाय विकास					
		1. शासकीय दुग्ध योजना	यंत्र संख्या	0	0	0	
		2. निविष्टा कार्यक्रम आदिवासी अनु.जाती,जमाती तसेच दुर्बल घटकातील कुटुंबांना प्रशिक्षण	संख्या	0	0	0	
			3. मुंबईच्या तबेल्यातील 1 वर्ष वयाच्या उच्च पैदास क्षमतेच्या पारड्याचा पूरवठा	संख्या	0	0	0
			6] मत्स्यव्यवसाय				
			1. मत्स्य बीज उत्पादन क्षेत्राची स्थापना:-				
			अ. मत्स्यबीज	संख्या लाखात	29.34	0	0
			2. भवरुध्र पाण्यातील मत्स्यसंवर्धन :-				
			अ. मत्स्यबीज संचयन	संख्या लाखात	0	0	0
			ब. मत्स्योत्पादन	मे.टन	65	0	0
			3. मत्स्यव्यवसायरोपयोगी आतंशक सामुग्रीच्या खरेदीसाठी सहाय्य				
			अ. नायलॉन सूत/जाळी	किलो	0	0	0
			4. विकास यंत्रणा/मत्स्यसंवर्धक विकास यंत्रणा स्थापन करणे :-				
			अ) तळी बांधकाम	हेक्टर	0	0	0
			ब) निविष्टा	हेक्टर	0	0	0
		क) प्रशिक्षण	लाभार्थी	0	0	0	
		5. मच्छिमार सहकारी संस्थांचा विकास :-					
		अ) संस्था	संख्या	1	0	0	
		7] वने					
		1. निकृष्ट वनाचे पुर्नवनीकरण					
		अ) पाचवे वर्ष कामे	हेक्टर	92	0	0	
		8] सहकार					
		1. प्राथमिक सहकारी ग्राहक भांडारांना भाग भांडवल/अनुदान					
		अ) संलग्न	संख्या	2	0	0	
		2. डॉ.पंजावराव देशमुख पीक उत्पादन प्रोत्साहन योजना					
		अ) सभासद	संख्या	0	0	0	

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साध्ये		
				बिगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
एक पुढे चालू	कृषि व संलग्न सेवा पुढे चालू	सहकार पुढे चालू....				
		3. मागासवर्गायांकरिता सहकार प्रशिक्षण कार्यक्रम	लाभार्थी संख्या	0	0	0
		4. मागासवर्गायांसाठी पत योजना कार्यक्रम	लाभार्थी संख्या	0	0	0
		5. अनुसुचित जाती व नवबौध्द यांना सहकारी साखर कारखान्याचे भाग खरंदीसाठी अर्थ सहाय्य	सभासद संख्या	0	0	100
		6. हरिजन वस्तीमध्ये प्राथमिक मध्यवर्ती ग्राहक भांडारांच्या शाखा उघडण्यासाठी व्यवस्थापकीय अनुदान	सभासद संख्या	0	0	0
दोन	ग्रामीण विकासा करीता विशेष कार्यक्रम	1. एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम :-				
		अ) स्वर्णजयंती ग्राम स्वयंरोजगार योजना	लाभार्थी संख्या	568	1	231
		2. अवर्षणप्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	पाणलोट संख्या	0	0	0
		3. जवाहर रोजगार योजना :-				
		अ) इंदिरा आवास योजना	घरकुले संख्या	551	0	691
		ब) जवाहर ग्रामसामृद्धी योजना	लाख मनुष्यदिन	9.18	0	481
		क) आस्वाशीत रोजगार योजना	लाख मनुष्यदिन	8.13	0	0.02
		4. रोजगार हमी योजना	लाख मनुष्यदिन	0	0	0
		5. जमीन सुधारणा :-				
		अ) अतिरिक्त जमीन दिलेल्या अभि-हस्तांकितांना अर्थसहाय्य देणे	लाभार्थी संख्या	0	0	0
6. सामुहिक विकास :-						
अ) महिला व बाल कल्याण समिती	लाभार्थी संख्या	0	0	0		
ब) ग्रामीण सफाई कार्यक्रम	शौचालय संख्या	0	0	0		
क) दहन व दफन भुगीसाठी भुसंपादन	गावे संख्या	0	0	0		

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साधे		
				दिवर आदिवासी योजना	स्वाती योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
तीन	पाटबंधारे व पुनर्वसन	1. लघु पाटबंधारे				
		अ. लघु पाटबंधारे (स्था.क्षेत्र)	सिंचन क्षमता हेक्टर	0	0	0
		ब. अयशस्वी विहीर/ना अनुदान	विहिरी संख्या	0	0	0
		2. कोल्हापूर पध्दतीचे बंधारे (स्था.निक क्षेत्र)	सिंचन क्षमता हेक्टर	0	0	0
		3. लघु पाटबंधारे (राज्य क्षेत्र)	को.प.बंधारे संख्या	0	0	0
	4. आयुक्त विकास	हेक्टर	0	0	0	
चार	विद्युत विकास	1] सामान्य विकास				
		अ) घरगुती दिवे	संख्या	1048	119	472
		ब) औद्योगिक	संख्या	62	0	0
		क) पथदिवे	संख्या	4	9	0
		ड) कृषोपंप	संख्या	10	9	69
		2] पध्दती सुधारणा				
		अ) उज्वदाव वाहिनी	कि.मी.	2.35	0	0
		ब) लघुदाव वाहिनी	कि.मी.	1.8	0	0
क) रोहित्र उभारणी	संख्या	7	0	0		
पाच	उद्योग व खाणकाम	ग्रामीण व लघु उद्योग				
		1. उद्योजकता प्रशिक्षण कार्यक्रम	प्रशिक्षणार्थी संख्या	100	0	76
		2. जिल्हापातळीवरील लघुउद्योजकांना पुरस्कार	लाभार्थी संख्या	2	0	0
		3. सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी वीज भांडवल अर्थसहाय्य	लाभार्थी संख्या	35	0	2
		4. औद्योगिक सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य भागभांडवल	संस्था संख्या	0	0	0
		5. जिल्हा उद्योग केंद्र- छोट्या उद्योग धारकां- करिता कर्ज योजना	लाभार्थी संख्या	3	0	0
		6. गट पातळीवरील ग्रामीण कारागीरांच्या बहुउद्देशीय सहकारी संस्थांना अर्थ सहाय्य (वलुतेदार) सहकार विभाग	संस्था संख्या	0	0	0
7. रेगिड उद्योग						
अ) उद्योग क्षेत्र	हेक्टर	137	0	0		

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	परिमाण	भौतिक साध्ये				
			विगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना		
1	2	3	4	5	6	7	
सहा	वाहतुक व दळणवळण	1.जिल्हा रस्ते (किमान गरजा कार्यक्रम सॉडूत)					
		अ) मजबुतीकरण	कि.मी.	0.50	0	0	
		ब) डांबरीकरण	कि.मी.	15.05	0	0	
		क) खडीकरण	कि.मी.	10.66	0	0	
		ड) मो-या/पुल	संख्या	15	0	0	
		2. किमान गरजा कार्यक्रमाची जिल्हा रस्ते					
		अ) मजबुतीकरण	कि.मी.	0	0	0	
		ब) डांबरीकरण	कि.मी.	0	0	0	
		क) खडीकरण	कि.मी.	0	0	0	
		ड) मो-या/पुल	संख्या	16	0	0	
		3.हरिजन वस्त्यांना जोडणारे जोडरस्ते (वि.घ. यो.)					
		अ) रस्ते	संख्या	0	0	0	
ब) पुल	संख्या	0	0	0			
सात	सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	पर्यटन 1. पर्यटन स्थळांचा विकास	कामे संख्या	3	0	0	
आठ	सामाजिक व सामुहिक सेवा	1] सामान्य शिक्षण					
		1.प्राथमिक शाळेत बालवाड्या सुरु करणे					
		अ) बालवाड्या	संख्या	0	0	0	
		2.प्राथमिक शाळेत पुस्तक पेढ्या सुरु करणे					
		अ) विद्यार्थी	संख्या	1192	810	3015	
		3. मुलींची पटसंख्या वाढविण्यासाठी प्राथमिक शिक्षकांना उत्तेजनार्थ पारितोषिके					
		अ) प्राथमिक शिक्षक	संख्या	48	0	0	
		4. शैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेल्या भागामधील प्राथमिक शाळेतील अनुसुचित जाती / जमातीच्या विद्यार्थ्यांना विशेष सवलती					
		अ) विद्यार्थी	संख्या	1600	867	13563	
		5. खाजगी प्राथमिक शाळांना अनुदान					
		अ) शाळा	संख्या	3	0	0	
		6. प्राथमिक शाळांच्या इमारतीच्या बांधकामासाठी जिल्हा ग्रामीण विकास प्राधिकरणांना अनुदान					
अ) शाळा	संख्या	0	0	0			
ब) इमारती	संख्या	0	0	0			
7. दुर्बल घटकातील व आदिवासी मुलींना शाळेत नियमित येण्यासाठी उपस्थिती भत्ता							
अ) मुली	संख्या	1667	667	7749			
8. प्राथमिक शिक्षणाच्या स्वाभाविक विस्तारामुळे शिक्षकांच्या नियुक्ती करिता जिल्हापरिषदांना अनुदान							
अ) शिक्षक	संख्या	0	0	0			

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	वाव	परिमाण	भौतिक साध्दे		
				बिगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
आठ पुढे चालू	सामाजिक व सामुहिक सेवा पुढे चालू	सामान्य शिक्षण पुढे चालू....				
		9. 103 विकास गटातील 1 ली ते 4 थी च्या विद्यार्थ्यांना मोफत पाठ्यपुस्तके अ) विद्यार्थी	संख्या	21479	0	28041
		10. 103 विकास गटातील 1 ली च्या विद्यार्थ्यांना मोफत गणवेश व लेखन साहित्य पुरविणे अ) विद्यार्थी	संख्या	8000	0	29750
		11. अशासकीय नवीन माध्यमिक शाळांचा विकास व विस्तार - जादा तुकड्या उघडणे अ) तुकड्या	संख्या	0	0	0
		12. अशासकीय नवीन माध्यमिक शाळा उघडणे व विना-अनुदानित माध्यमिक शाळा अनुदान तत्वावर आणणे अ) शाळा	संख्या	13	0	0
		13. पूर्वीच्या शासकीय माध्यमिक शाळेच्या इमारती बांधण्यासाठी जिल्हा परिषदांना अनुदान अ) इमारती	संख्या	0	0	0
		14. माध्यमिक शाळेतून पुस्तक पंढ्या उघडणे अ. विद्यार्थी	संख्या	1196	299	1546
		15. उच्चतर माध्यमिक शिक्षण(कनिष्ठ महाविद्यालय) अतिरिक्त वर्ग अ) तुकड्या	संख्या	6	0	0
		ब) कर्मचारी	संख्या	22	0	0
		16. सामाजिक सुरक्षा कवच अ) शाळा	संख्या	0	0	0
		ब) स्वच्छता गृहे	संख्या	0	0	0
		17. माध्यमिक शाळेतील शिक्षक व अजकेतर कर्म-चा-यांच्या मुलांसाठी मोफत शिक्षण अ) लाभार्थी	संख्या	2868	0	0
		18. इयत्ता बहाली पर्यंत मुलांना मोफत शिक्षण अ) लाभार्थी	संख्या	51689	0	0
19. वाराही पर्यंतच्या मुलांना मोफत शिक्षण अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	0		

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साध्ने		
				बिगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1'	2	3	4	5	6	7
आठ पुढे चालू	सामाजिक व सामुहिक सेवा पुढे चालू	2] क्रिडा व युवक कल्याण				
		1. तालुका क्रिडा कार्यालयाची स्थापना				
		अ) कर्मचारी	संख्या	1	0	0
		2. गाव तेथे मैदान व व्यायामशाळा				
		अ) संस्था	संख्या	2	0	0
		3. जिल्हा क्रिडा प्रशिक्षण कार्यक्रम व क्रिडा प्रशिक्षण केंद्राची स्थापना				
		अ) प्रशिक्षण केंद्र	संख्या	1	0	0
		4. क्रिडांगणांचा विकास/ प्रेक्षागार बांधणी				
		अ) क्रिडांगण	संख्या	4	0	0
		5. व्यायाम शाळांचा विकास				
		अ) व्यायाम शाळा	संख्या	6	0	5
		6. सामाजिक सेवा शिबीरे भरविणे				
		अ) शिबीरे	संख्या	12	0	0
		7. ग्रामीण / नागरी भागातील स्वयंसेवी युवक मंडळाना आर्थिक सहाय्य				
अ) मंडळे	संख्या	15	0	0		
		3] कला व संस्कृती				
		1. सार्वजनिक / ग्रामपंचायत ग्रंथालयांना सहाय्यक अनुदान देणे				
		अ) ग्रंथालय	संख्या	14	0	0
		2. जिल्हा ग्रंथालय स्थापन करणे				
		अ) ग्रंथालय	संख्या	0	0	0
		4] तांत्रिक शिक्षण				
		1. +2 स्तरांवरील व्यवसाय शिक्षण व राष्ट्रीय शैक्षणिक घेरणांतर्गत किमान कौशल्यावर आधारित कार्यक्रम				
		अ. संस्था	संख्या	0	0	0
		2. माध्यमिक शालांत परिक्षा पूर्व तांत्रिक / व्यवसायिक शिक्षणांच्या सुविधात वाढ करणे				
		अ) कार्यशाळा	संख्या	0	0	0

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साध्दे			
				विगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना	
1	2	3	4	5	6	7	
आठ पुढे चालू	सामाजिक व सामुहिक सेवा पुढे चालू	5] आरोग्य सेवा					
		1. रुग्णालये व दवाखाने यातील सुविधातील वाढ (शिक्षणेत्र) व जिल्हा रुग्णालयात गुप्त रोग चिकित्सा केंद्रे स्थापना करणे अ) केंद्रे	संख्या	0	0	0	
		2. राष्ट्रीय हिवतःप निर्मूलन कार्यक्रम अ) क्लोरीन गोळ्या	संख्या	0	0	0	
		3. प्राथमिक आरोग्य केंद्रे / उपकेंद्रे / ग्रामीण रुग्णालये / शवविच्छेदन केंद्रे बांधणे अ) केंद्रे	संख्या	0	0	0	
		4. आश्रम शाळेंतील विद्यार्थ्यांची वैद्यकीय तपासणी अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	0	
		5. प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रांच्या औषध अनुदानात वाढ अ) प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे	संख्या	0	0	0	
		6. आयु-दिक/युतनी दवाखान्याचे बांधकाम अ) केंद्रे	संख्या	0	0	0	
		7. प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे बळकटीकरण अ) साहित्य हरेदी	संख्या	0	0	0	
		8. पल्स पालीतंत्रो लसीकरण कार्यक्रम अ) लसीकरण	संख्या	0	0	0	
		9. शाळेंतील मुलांची वैद्यकीय/आरोग्य तपासणी अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	0	
		6] ग्रामीण पाणीपुरवठा व स्वच्छता					
		1. नळाने पाणी पुरवठा (खास उपाय) - जिल्हा परिषद अ) नळयोजना	संख्या	0	0	0	
		2. नळाने पाणी पुरवठा (खास उपाय) -महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण अ) नळयोजना	संख्या	0	0	0	
		3. जी.एस.टी.ए.चा नवीन विहिरी खणण्याचा कार्यक्रम अ) विंधन निहेरी	संख्या	0	0	24	
		4. ग्रामीण पाणीपुरवठा रस्त्याकरील गटारे अ) गटारे बांधकाम	मिटर	1500	0	200	
5. विंधन निहेरीची बांधकामे अ) विंधन निहेरी	संख्या	28	0	0			

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू..

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साधे		
				बिगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
आठ पुढे चालू	सामाजिक व सामुहिक सेवा पुढे चालू	7] गृह निर्माण				
		1. भू-संपादन व भू-विकास				
		अ) भू-संपादन क्षेत्र	हेक्टर	0	0	0
		2. खेड्यातील गावठाणांचा विस्तार व घरे बांधण्या साठी जागांची तरतूद				
		अ) गावे	संख्या	0	0	0
		8] नगर विकास				
		1. नगर परिषदांना आर्थिक सहाय्य				
		अ) नगर परिषद	संख्या	3	0	4
		2. यात्रा स्थळांचा विकास				
		अ) तिर्यक्षेत्र	संख्या	0	0	0
		3. गलिच्छ वस्ती सुधार कार्यक्रम				
		अ) लोकसंख्या	संख्या	0	0	0
		9] मागासवर्गीयांचे कल्याण				
		1. मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे				
अ) विद्यार्थी	संख्या	0	396	665		
2. मुला-मुलींसाठी शासकीय वसतीगृहे सुरू करणे व देखभाल करणे						
अ) कर्मचारी	संख्या	0	0	0		
3. वि.मा.प्रवर्ग / विमुक्त व भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिष्यवृत्ती						
अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	0		
4. इयत्ता: 5 वी व 7 वी इयत्तेत शिकणा-या मागासवर्गीय मुलींना शिष्यवृत्ती देणे						
अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	0		
5. मागासवर्गीय सहकारी गृहनिर्माण मंडळास वित्तीय सहाय्य देणे						
अ) संस्था	संख्या	0	0	0		

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू..

तपसा क्रमांक 11.2 पुढे चालू ..

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	वाच	परिमाण	भौतिक साधे		
				बिगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
आठ पुढे चालू	सामाजिक व सामुहिक सेवा पुढे चालू	मागासवर्गीयांचे कल्याण पुढे चालू. . . .				
		6. वि.जा.भ.ज./वि.मा.प्र./इ.मा.वर्गीयांसाठी आश्रम शाळा व पोस्टवेदिक आश्रमशाळा उघडणे व त्याचे परिचय करणे				
		अ) संस्था	संख्या	0	0	0
		7. माध्यमिक शाळेत शिकणा-या इयत्ता 5 वी ते 7 वी च्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देणे				
		अ) विद्यार्थी		0	0	0
		8. मागासवर्गीयांसाठी संगलीरी कॉले, जी. आर. र्ण टरा व रवती छापरे बसलण्यासाठी आर्थिक सहाय्य देणे				
		अ) लाभार्थी	संख्या	0	40	0
		9. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेतील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्त्या देणे				
		अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	0
		10. माध्यमिक शाळांमध्ये शिकणा-या मागासवर्गीय /विशेष मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्त्या देणे				
अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	300		
11. व्यावसायिक शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यां- साठी असलेल्या वस्तीगृहातील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता देणे						
अ) वस्तीगृह	संख्या	0	0	0		
12. अनुसुचित जमातीकरिता स्वेच्छा संस्थांकडून चालवित्याजाणा-या गुलशूत आश्रमशाळे- करिता सहायक अनुदान देणे						
अ) आश्रमशाळा	संख्या	0	2	0		
13. मागासवर्गीयांच्या वस्तीगृहांना सहायक अनुदान देणे						
अ) वस्ती गृह	संख्या	0	0	0		

तपसा क्रमांक 11.2 पुढे चालू ..

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू ..

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साधे		
				विगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष वटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
आठ पुढे चालू	सामाजिक व सामुहिक सेवा पुढे चालू	मागासवर्गीयांचे कल्याण पुढे चालू. . . .				
		14. मॅट्रीकनंतरच्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे	संख्या	0	0	15
		अ) विद्यार्थी				
		15. दलित वस्ती सुधार योजना	संख्या	0	0	109
		अ) दलित वस्ती				
		16. आंतरजातीय विवाहास प्रोत्साहन	संख्या	0	0	5
		अ) जोडपे				
		17. गलिच्छवस्ती व्यवसायात असलेल्या मुलांना शालांत पूर्व परिशेसाठी शिष्यवृत्ती	संख्या	0	0	1400
		अ) विद्यार्थी				
		18. अनु. जमातीकरिता विद्युत पंप संच बसविणे	संख्या	0	28	0
		अ) विद्युत पंप				
		19. आश्रमशाळा समुह	संख्या	0	0	0
		अ) आश्रमशाळा				
20. अनु. जाती, अनु. जमातीतील वैद्यकीय व अभियांत्रिकी विद्यार्थ्यांकरिता पुस्तक पेट्या	संख्या	0		2		
अ) पेट्या						
21. इयत्ता 5 वी ते 10 वी मधील आदिवासी विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्त्या देणे	संख्या	0	0	1450		
अ) विद्यार्थी						
10] समाज कल्याण						
1. इयत्ता 1 ली ते 8 वी पर्यंतच्या शारिरीकदृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना राज्य शिष्यवृत्त्या	संख्या	0	0	238		
अ) विद्यार्थी						
2. शारिरीकदृष्ट्या अपंगांसाठी स्वयंसेवी संस्थांना सहाय्यक अनुदान देण्यासाठी मान्यता देणे	संख्या	0	0	0		
अ) संस्था						
3. महिला व बालकल्याण समिती	संख्या	3	4	0		
अ) लाभार्थी						

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू ..

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साधे		
				विगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
आठ पुढे चालू	सामाजिक व सांस्कृतिक सेवा पुढे चालू	समाज कल्याण पुढे चालू...				
		4. स्त्रियांसाठी पुरस्कृत योजना आणि निराश्रित स्त्रियांसाठी विविध व्यावसायातील व्यावसायिक प्रशिक्षण अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	0
		5. हुंडा पध्दत नष्ट करण्यासाठी योजना अ) संस्था	संख्या	0	0	1
		6. नवीन संमत संस्थांना मान्यता आणि सहाय्यक अनुदान देणे अ) संस्था	संख्या	0	0	0
		7. रंगगाना लघु उद्योग सुरु करण्यासाठी / दुराव रक्कम योजना/अर्थ सहाय्य अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	0
		8. स्वयंरोजगार योजनेखाली व्यक्तीगत अनुदान अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	84
		9. निराश्रित मुलांसाठी संस्थावाहय सेवा बाल-सदनाला सहाय्यक अनुदान अ) संस्था	संख्या	0	0	0
		111 कामगार व फागगार कल्याण 1. चालू औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था मध्ये जादा जागा सुरु करणे अ) नवीन व्यवसाय	संख्या	0	0	0
		2. चालू औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामधील उपकरणांची त्रुटी मरुण काढणे अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	150
		3. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था मध्ये पुस्तक पेढया रचवणे अ) पु तके	संख्या	0	0	150
4. संजय गांधी स्वावलंबन योजना अ) लाभार्थी	संख्या	132	23	97		

आधार:- जिल्हा नियोजन अक्षि मारी, जालना.

तक्ता क्रमांक :-11.3

रोजगार हमी योजना (वर्ष 2002-03) या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	बाब	जिल्हा कामांचा प्रकार					
		सिंचन	सार्वजनिक कामे (रस्ते)	कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नियोजित कामाची संख्या	209	548	1025	191	-	1973.00
2	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	152	281	1789	64	-	2286.00
3	सुरु केलेल्या कामाची संख्या	81	180	1789	64	-	2114.00
4	पूर्ण केलेल्या कामाची संख्या	-	-	1576	-	-	1576.00
5	मध्येच बंद केलेल्या कामाची संख्या	-	-	-	-	-	-
6	कामासाठी केलेली तरतूद (रु.लाखात)	2930.31	4005.29	2680.11	212.63	-	9828.34
7	कामावर झालेला एकूण खर्च (रु.लाखात)	2099.00	1797.61	2067.00	125.00	-	6088.61
8	रोजगार निर्मिती (मनुष्य दिवस लाखात)	15.70	14.98	16.29	1.68	-	48.65

आधार :- उपजिल्हाधिकारी, रोजगार हमी योजना, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक 11.4

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च
(वर्ष 2002 - 03 या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	महिना	खर्च (रुपये - लाखात)		मनुष्य दिवस लाखात	रोजगार हमी योजनेखालील कामांची संख्या
		प्रत्यक्ष	संग्रहित		
1	2	3	4	5	6
1	एप्रिल-2002	680.00	680.00	5.24	250.00
2	मे-2002	880.00	1560.00	7.29	260.00
3	जून-2002	777.09	2337.09	5.86	260.00
4	जुलै-2002	450.36	2787.45	3.73	170.00
5	ऑगस्ट-2002	450.36	3237.82	3.79	170.00
6	सप्टेंबर-2002	450.36	3688.18	3.86	170.00
7	ऑक्टोबर-2002	286.39	3974.57	2.16	235.00
8	नोव्हेंबर-2002	286.39	4260.96	2.39	235.00
9	डिसेंबर-2002	286.39	4547.35	2.42	235.00
10	जानेवारी-2003	513.75	5061.10	3.88	267.00
11	फेब्रुवारी-2003	513.75	5574.85	3.99	237.00
12	मार्च-2003	513.75	6088.61	4.04	267.00
	एकूण	6088.61	-	48.65	2756.00

आधार :- उपजिल्हाधिकारी, रोजगार हमी योजना, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना
(2002-03 वा वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	वर्ष	तहसील									
		भोकरदन	जाफ्रावाड	जालना	बदनापूर	अंबड	घनसावणी	परतूर	मठा	सुर्व	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	वर्तमान एकूण गावांची संख्या (1991 जनगणनेनुसार)	153	101	145	93	136	117	94	114	953	
2	गावातील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	33	19	36	37	34	31	13	33	236	
3	वारा गडिने पुरवे पाणी उपलब्ध असलेल्या										
	अ. गावांची संख्या	52	60	111	47	110	91	86	86	643	
	ब. त्याखालील वाड्या वस्त्यांची संख्या	16	15	13	17	34	21	13	33	162	
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना										
	अ. टंचाईने पुरवठा होणा-या										
	1. गावांची संख्या	44	14	7	29	10	14	2	5	125	
	ब. त्याखालील वाड्या वस्त्यांची संख्या	5	2	2	11	3	1	0	1	25	
	3. टंचाईची संख्या	43	14	6	31	9	13	2	4	122	
	ब. टंचाईने गाडीने पुरवठा होणा-या										
	गावांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	त्यातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	तैःगाडींची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	क. इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या										
	1. गावांची संख्या	101	41	34	46	26	26	8	28	310	
2. गावातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	17	4	23	20	0	10	0	0	74		
3. साधन (पिधन विहिरी अतिगृहित करून)	127	56	57	54	26	42	8	41	411		

आधार :- कार्यकारी अभियंता ग्रामीण पाणीपुरवठा विभाग जि.प. जालना

संकरित व अधिक उत्पाद देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र
(2002-03 या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना.

(क्षेत्र :- 00 हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	वाव	तहसील									जिल्हा एकूण
		भोकरदन	जाफ्राबाद	जालना	बदनापूर	अंबड	घनसांवगी	परतूर	मंठा		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	संकरित पिके	भात	1	0	0	0	1	0	0	4	6
		ख.ज्वारी	45	13	15	0	1	3	24	50	151
		बाजरी	160	91	100	180	15	123	44	40	753
		मका	277	214	18	18	10	25	15	20	597
		कापूस	145	97	132	100	137	168	184	177	1140
		सुर्यफुल	13	3	6	6	13	5	5	5	56
2	अधिक उत्पादन देणारी पिके	कापूस	54	39	19	37	43	47	24	21	284
		सुर्यफुल	4	3	2	2	3	0	0	0	14
		तुर	37	42	59	58	90	82	62	70	500
		मुग	46	51	129	46	61	71	62	65	531
		उडीद	23	40	30	6	10	5	15	65	194
		र.ज्वारी	28	39	175	162	443	316	270	115	1548
		गहू	38	35	65	21	33	31	29	23	275
		भुईमुग	3	1	0	1	0	1	2	0	8
		हरबरा	19	11	15	6	46	41	9	10	157
		करडई	10	13	21	0	34	44	80	32	234
		जवस	0	0	7	5	5	2	2	1	22
		सोयाबीन	15	23	3	3	5	5	5	12	71
		तीळ	13	7	2	3	3	4	6	5	43
ऊस	21	10	159	4	37	21	15	7	274		
एकूण बेरीज		952	732	957	658	990	994	853	722	6858	

आधार:- कृषि विकास अधिकारी, जि.प. जालना.

तक्ता क्रमांक :- 11.7

जिल्ह्यातील रासायनिक खतांचे वाटप (वर्ष 2002-2003 या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तहसील	रासायनिक खतांचे वाटप (मेटनात)			शेरा
		नियंत्रित संस्थाकडून	स्वाजगत संस्थाकडून	एकूण	
1	2	3	4	5	6
1	भोकरदन	5530	14204	19734	-
2	जाफ्राबाद	4516	11724	16240	-
3	जालना	6910	22206	29116	-
4	बदनापूर	3964	9991	13955	-
5	अंबड	4480	12257	16737	-
6	घनसांवगी	2910	7517	10427	-
7	परतूर	4156	10990	15146	-
8	मंठा	3239	8065	11304	-
एकूण जिल्हा		35705	96954	132659	-

आधार:- कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

जिल्ह्यातील साखर कारखाने 2002-03

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तहसील	साखर कारखान्याचे नाव	सहकारी/ खाजगी	गळीत क्षमता मे.टन	प्रत्यक्ष गाळप मे.टन	साखरेचे उत्पादन मे.टन
1	भोकरदन	रामेश्वर सहकारी साखर कारखाना सिपोरा .म.भोकरदन.	सहकारी	2500	185224	20050
2	जालना	जालना सहकारी साखर कारखाना म. रामनगर ता.जालना.	सहकारी	-	-	-
3	अंबड	समर्थ सहकारी साखर कारखाना मर्यादित अंकुशनगर.ता. अंबड.	सहकारी	2500	484868	55906
4	परतूर	वागेश्वरी सहकारी साखर कारखाना मर्या. परतूर.	सहकारी	-	-	-
जिल्हा एकूण				5000	670092	75956

टीप- जालना व परतूर येथील कारखाने बंद आहेत.

- आधार:- 1)कार्यकारी संचालक, रामेश्वर सहकारी साखर कारखाना म.भोकरदन.
2)कार्यकारी संचालक, जालना सहकारी साखर कारखाना म.रामनगर,जालना.
3)कार्यकारी संचालक, समर्थ सहकारी साखर कारखाना म.अंकुशनगर,ता.अंबड.
4)कार्यकारी संचालक, वागेश्वरी सहकारी साखर कारखाना म.परतूर.

तक्ता क्रमांक :- 11.9

दुग्ध संस्थांची संख्या (वर्ष 2002 - 03)

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तहसील	दुग्ध सहकारी संस्थांची संख्या	एकूण सभासदांची संख्या	गोळा केलेले दुग्ध		शीत गृहांची संख्या	शीत गृहांची क्षमता ("000" लिटर)
				एकूण दुग्ध ("000" लिटर)	प्रतिदिन सरासरी ("000" लिटर)		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 भोकरदन	77	3080	1168	3.20	0	0.00
	2 जाफ्राबाद	33	1320	219	0.60	1	2.00
	3 जालना	45	1800	438	1.20	1	10.00
	4 नदनापूर	62	2480	657	1.80	0	0.00
	5 अंबड	73	2920	730	2.00	0	0.00
	6 घनसावर्गी	34	1350	182	0.50	0	0.00
	7 परतूर	4	160	36	0.10	0	0.00
	8 मंठा	2	80	11	0.03	0	0.00
एकूण जिल्हा		330	13200	3441	9.43	2	12.00
2	दुग्ध संघ						
	जालना जिल्हा दुग्ध उत्पादक संघ	1	176	3441	9.43	-	-
एकूण जिल्हा		1	176	3441	9.43	-	-

टीप :- वर्ष 2002-03 या वर्षात नवीन संस्था स्थापन झाल्याने संस्था व सभासदांच्या संख्येत वाढ झालेली आहे.

आधार:- जिल्हा दुग्धव्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता (वर्ष 2002-03)

जिल्हा :- जालना.

जिल्ह्यातील या कार्यक्रमांतर्गत
निवडलेल्या तातुल्यांची संख्या = 3

1)केंद्रीय पुरस्कृत - 3
2)राज्य पुरस्कृत -
3)एकूण - 3

अ. क्र.	विकास शिर्ष	उपलब्ध असलेली आर्थिक तरतूद रूपये लाखात	शालेला खर्च रूपये लाखात	खर्चाची टक्केवारी	भौतिकसाध्याचा तपशील				
					नाम	परिमाण	लक्ष्य	साध्य	साध्याची टक्केवारी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	स्वर्ण जयंती ग्राम स्वयं-रोजगार योजना	0	0	0	-	-	0	0	0
2	जवाहर रोजगार योजना	0	0	0	-	-	0	0	0
3	इंदिरा आवास योजना	0	0	0	-	-	0	0	0
4	आश्वसित रोजगार योजना	0	0	0	-	-	0	0	0
	1) सर्वसाधारण								
	2)50% आ.रो.यो.	116.36	116.34	99.98	पाणलोट	संख्या	29	-	
5	अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम								
	1)शुना कार्यक्रम								
	2)नवीन कार्यक्रम	109.86	6.64	6.04	पाणलोट	संख्या	28	22	78.57
	जिल्हा एकूण	226	123	54.36	-	-	57	22	38.60

टिप :- अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम(नविन) अंतर्गत शालेला खर्च प्रत्यक्ष कामावर शालेला नसून तो प्रशासनावर शालेला झाल्यामुळे साध्य निरंक आहे.

आधार:- जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, जालना

तक्ता क्रमांक 11.11

जिल्ह्यातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती त्यावरील तरतूद व खर्च (2002-2003)

जिल्हा :- जालना.

कार्यक्रमाच्या खाली असणा-या:-

1. तातुल्यांची संख्या = 3. 1991 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या =1364 (हजारात)
2. गावाची संख्या = 4. 1991 जनगणनेप्रमाणे अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या = 28 (हजारात)

अ. क्र.	विकास शिर्ष/ उपशिर्ष	2002-03 साठी तरतूद		2002-03 मध्ये शालेला खर्च		टक्केवारी	
		आदिवासी क्षेत्र	ओ.टी.एस.पी क्षेत्र	आदिवासी क्षेत्र	ओ.टी.एस.पी क्षेत्र	आदिवासी क्षेत्र	ओ.टी.एस.पी क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषी व संलग्न सेवा	-	3.37	-	2.92	-	86.65
2	ग्रामीण विकास	-	0.61	-	0.10	-	16.39
3	पाटबंधारे व पुरनियंत्रण	-	0	-	0	-	0.00
4	विद्युत विकास	-	5.93	-	5.05	-	85.16
5	उद्योग व खाणकाम	-	0	-	0	-	0.00
6	वाहतूक व दळणवळण	-	0	-	0	-	0.00
7	सामान्य आर्थिक सेवा	-	0	-	0	-	0.00
8	सामाजिक व सामुहिक सेवा	-	22.80	-	15.74	-	69.04
	एकूण 1 ते 8	-	32.71	-	23.81	-	72.79
9	म्हाडा योजनेखालील तरतूद	-	-	-	-	-	-
10	न्युक्लीअस बजेट	-	-	-	-	-	-

आधार:- जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

वीस कलमी कार्यक्रमची प्रगती (2002-03 वर्षाकरिता)

जिल्हा-जालना

अ. क्र.	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य		
1	3	4	5	6		
1	अ. स्वर्णजयंती ग्रामस्वरोजगार योजना	लाभधारकांची संख्या	568	569		
	ब. जवाहर रोजगार योजना	लाभ मनुष्य दिवस	9.18	9.18		
	क. आश्वत्थी रोजगार योजना	लाभ मनुष्य दिवस	8.13	8.13		
	क. लघु उद्योग स्थापना करणे	संख्या	350	356		
2	जमिन सुधारणा (अतिरिक्त जमिनीचे वाटप)	हेक्टर	0	0		
3	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी (खेड्यांना पिण्याचे पाणी पुरविणे)	1) नळ योजना(राज्य स्तरीय)	खेडी संख्या	28	5	
		2) नळ योजना(स्थानिकस्तर)	खेडी संख्या	20	18	
		3) विंघन विहिरी ,	खेडी संख्या	0	0	
		4) ग्रामिण शाळा	शाळा संख्या	100	2	
4	सर्वासाठी आरोग्य	अ. सामुहिक आरोग्य केंद्राची स्थापना	संख्या	0	0	
		ब. प्राथमिक आरोग्य केंद्राची स्थापना	संख्या	0	0	
		क. उपकेंद्राची स्थापना	संख्या	0	0	
		ड. मुलांना रोग प्रतिबंधक लसी टोचणे	1) डी.पी.टी. 2) पोलीओ 3) वी.सी.जी. 4) गांवर	मुले संख्या मुले संख्या मुले संख्या मुले संख्या	37214 37214 37214 37214	38586 38586 29961 36537
		अ) कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया	संख्या	13500	11872	
5	दोन मुले हे परिमाण	ब) समतुल्य शस्त्रक्रिया	1) आय.यु.डी. 2) सी.सी.वापरणारे 3) ओ.पी.वापरणारे	संख्या संख्या संख्या	15000 9340 11030	13983 8618 9416
		क. एकात्मिक बालविकास सेवागट स्थापना	संख्या	0	0	
		ड. अंगणवाडी	संख्या	0	0	
		6	अनुसूचित जाती/जमातींना सहाय्य	अ) अनुसूचित जातीच्या कुटुंबांना सहाय्य	संख्या	3382
ब) अनुसूचित जमातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य	संख्या			560	227	
7	सर्व सामान्यासाठी गृहनिर्माण	अ) घरासाठी जागा देणे	संख्या	0	0	
		ब) घरबांधणीसाठी अर्थसहाय्य	संख्या	0	0	
		क) इंदिरा आवास योजना (नवीन घरे)	संख्या	721	551	
		ड) आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटक(घरबांधणी)	संख्या	100	0	
		इ) कमी उत्पन्न घटकासाठी वर बांधणी	संख्या	0	0	
		फ) इंदिरा आवास योजना(घराची श्रेणी वाढ)	संख्या	378	143	
8	गलिच्छ वस्ती सुधारणा	लोकसंख्या	0	0		
9	बनी करणासाठी नवीन धोरण	अ) झाडे लावणे	रोप संख्या लाखात	20.63	12.45	
		ब) रोपे लागवडी खालील क्षेत्र	हेक्टर	261	261	
10	रास्त भावाची दुकाने उघडणे	संख्या	0	0		
11	ग्रामीण विज पुरवठा	अ) खेड्याचे विद्युतीकरण	संख्या	971	971	
		ब) पंप संचाचे विद्युतीकरण	संख्या	1810	1006	
		क) सुधारीत चुली	संख्या	2080	0	
		ड) बायोगॅस सच बमविणे	संख्या	200	200	

आधार:- जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

विशेष घटक योजना (2002 - 03 या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना.

क्र.	मुख्य विकास शिर्ष	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद (रुपये लाखात)	झालेला खर्च (रुपये लाखात)	खर्चाची टक्केवारी
1	2	3	4	5
1	कृषि व सलग्न सेवा	138.05	129.26	93.63
2	ग्रामीण विकास	86.71	140.01	161.47
3	पाटबंधारे व पुरनियंत्रण	0.13	0	-
4	विद्युत विकास	55.10	48.21	87.50
5	उद्योग व खाणकाम	1.25	0.57	45.60
6	वाहतूक व दळणवळण	0	0	-
7	सामाजिक व सामुहिक सेवा	162.22	144.98	89.37
8	आरोग्य	0	0	-
9	ग्रामीण पाणीपुरवठा, गृहनिर्माण व नगरविकास	20	10.75	53.75
10	सांगतवर्गीयांचे कल्याण, समाजकल्याण व महिला व बालकल्याण	110.93	87.72	79.08
11	कामगार व कामगार कल्याण	1.69	1.31	77.51
12	आसवारांचा स्थानिक विकास कार्यक्रम	0	0	-
एकूण (1 ते 12)		576.08	562.81	97.70
13	विशेष केंद्रीय सहाय	0	0	-
एकूण		576.08	562.81	97.70

आधार:- विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 11.14 (अ)

जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (2002 - 2003)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	लोकसभा मतदार संघाचे नाव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	जालना	46700	-	98	98	46588	18995
एकूण		46700	-	98	98	46588	18995

टिप :- वर्ष 2001-02 ची तरतूद 2002-03 मध्ये प्राप्त झाल्याने वर्ष 2001-02 ची तरतूद

वर्ष 2002-03 च्या मंजूर तरतूदीत समाविष्ट करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा नियोजन समिती, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 11.14 (ब)

जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (वर्ष: 2002 - 03)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	विधानसभा मतदार संघाचे नाव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	भोकरदन	8000	16	15	31	7938	7881
2	जालना	8000	12	39	51	8995	7315
3	बदनापूर	8000	12	28	40	9305	7582
4	अंबड	8000	14	26	40	9123	5359
5	परतूर	8000	19	25	44	7894	7688
एकूण		40000	73	133	206	43255	35825

आधार:- जिल्हा नियोजन समिती, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 11.14 (क)

जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (वर्ष: 2002 - 03)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	विधान परिषद सदस्यांचे नाव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	7	8	9
1	विधान परिषद सदस्य						
	अ) पदवीधर	150	0	3	3	136	90
	ब) स्थानिक स्वराज्य संस्था	1500	0	2	2	1498	1498
	क) स्वीकृत सदस्य	8500	0	34	34	11587	8421
	ड) पी.जी. शिक्षक सदस्य	-	-	-	-	-	-
एकूण		10150	0	39	39	13221	10009

आधार :- जिल्हा नियोजन समिती, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 11.14 (ड)

जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (वर्ष: 2002 - 03)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	राज्यसभा सदस्यांचे नाव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	7	8	9
			.....निरंक.....				
एकूण							

आधार :- जिल्हा नियोजन समिती, जालना.

जिल्हयातील निवडक शेतोगलाच्या सरासरी घाऊक किंमती
एप्रिल - 2002 ते मार्च 2003

जिल्हा :- जालना.

(प्रति क्विंटल मुल्य रुपयात)

अ. क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचे प्रकार	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	तांदूळ	स्थानिक	-	-	700	-	-	650	-
2	गहू	सुधारित	668	736	686	687	698	711	718
3	ज्वारी	पांढरी	564	555	557	570	553	568	550
4	ज्वारी	हायब्रीड	317	325	363	397	431	408	376
5	बाजरी	सुधारित	403	438	455	430	474	455	461
6	मका	लात	433	444	507	558	560	442	348
7	तूर	पांढरी	1417	1515	1525	1498	1539	1567	1513
8	हरभरा	गावदान	1405	1434	1431	1394	1493	1456	1536
9	उडीद	काळा	1516	1551	1376	1392	1400	1247	1183
10	सुग	हिरवा	1950	1850	1840	1606	1581	1527	1691
11	मठ	स्थानिक	1553	1511	1559	1548	2000	1952	2100
12	करडई	लात	1191	1288	1423	1260	1374	1330	1336
13	गूळ	स्थानिक	1005	985	1198	1040	1075	1060	1045
14	जवस	स्थानिक	1530	1475	1625	1630	-	1400	-
15	तीळ	पांढरा	2125	2160	1776	1930	2400	1900	1877
16	धुईमूग	हाबळा	-	975	1143	825	851	995	851
17	सुईफूल	संकरित	1218	1252	1191	1303	1517	1225	1235

एकता क्रमांक 12.1 पुढे जाऊ.....

अ. क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचे प्रकार	नोव्हेंबर	डिसेंबर	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	वर्षाची सरासरी	एप्रिल 2002
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	तांदूळ	स्थानिक	713	725	-	-	-	697	-
2	गहू	सुधारित	724	723	775	688	699	710	676
3	ज्वारी	पांढरी	585	629	598	545	528	567	510
4	ज्वारी	हायब्रीड	381	395	393	419	408	384	197
5	बाजरी	सुधारित	513	493	495	500	499	470	361
6	मका	लात	477	498	479	535	546	491	416
7	तूर	पांढरी	1486	1403	1426	1392	1483	1593	1251
8	हरभरा	गावदान	1510	1185	1332	1372	1457	1401	1553
9	उडीद	काळा	1088	980	1071	1130	1011	1246	1423
10	सुग	हिरवा	1743	1355	1270	1467	1401	1591	1497
11	मठ	स्थानिक	2250	2250	2285	2477	2500	1998	1593
12	करडई	लात	1388	1475	1600	1604	1709	1407	1016
13	गूळ	स्थानिक	914	823	833	811	825	968	0
14	जवस	स्थानिक	1496	-	-	1683	1775	1576	1273
15	तीळ	पांढरा	2141	2337	2367	3015	3200	2264	1512
16	धुईमूग	हाबळा	1025	1450	1500	-	-	1068	801
17	सुईफूल	संकरित	1437	1418	1371	1413	1378	1330	1825

आधार:- जालना जिल्हयातील सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समित्या.

तस्ता क्र.नांक 12.2

जिल्ह्यातील मुद्यालयांच्या विकासासाठी वस्तुव्यापार भासिके सरासरी किंमती
 वर्ष : 2002 (किंमत "0.00")

जिल्हा :- जालना.

(प्रति चिंचल मुख्य रूपायात)

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
धान्ये:-										
1	तांदुळ	उत्तम	किलो	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00
2	तांदुळ	मध्यम	किलो	14.00	13.75	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00
3	तांदुळ	हलका	किलो	13.00	12.75	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
4	गहू	उत्तम	किलो	12.00	11.50	10.40	9.25	10.00	10.00	10.00
5	गहू	मध्यम	किलो	11.00	10.50	9.40	8.25	9.00	9.00	9.00
6	ज्वारी	पांढरी	किलो	8.00	8.00	7.50	6.50	7.00	7.00	7.00
7	ज्वारी	संकरित	किलो	4.50	4.50	4.40	4.00	4.00	4.00	4.00
8	बाजरी	मध्यम	किलो	6.13	6.50	6.70	6.00	6.00	6.00	6.00
डाळी:-										
9	तूर डाळ	मध्यम	किलो	27.00	26.25	24.60	25.00	27.00	30.00	30.00
10	चना डाळ	मध्यम	किलो	28.00	27.50	24.40	23.50	24.00	24.00	24.00
11	मुग डाळ	मध्यम	किलो	32.00	32.00	32.00	32.00	34.00	34.50	32.00
12	उडीव डाळ	मध्यम	किलो	32.00	31.50	30.00	30.00	32.00	31.50	30.50
13	मसूर डाळ	मध्यम	किलो	24.00	24.00	25.60	26.00	26.00	26.00	26.00
साखर व गुळ:-										
14	साखर	खु.बा.	किलो	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00
15	साखर	स्व.धा.दु.	किलो	13.00	13.00	13.00	13.00	13.20	13.50	13.50
16	गूळ	म./पि.	किलो	15.00	14.75	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00

तस्ता क्र.नांक 12.2 पुढे चालू...

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	12	13	14	15	16	17	18
धान्ये:-										
1	तांदुळ	उत्तम	किलो	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00
2	तांदुळ	मध्यम	किलो	14.20	15.00	15.00	14.60	14.00	13.80	13.17
3	तांदुळ	हलका	किलो	12.00	12.00	12.00	11.60	10.00	11.95	12.25
4	गहू	उत्तम	किलो	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.26	9.75
5	गहू	मध्यम	किलो	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.26	8.75
6	ज्वारी	पांढरी	किलो	7.80	7.25	7.00	7.00	7.75	7.32	6.75
7	ज्वारी	संकरित	किलो	4.40	5.00	5.00	5.00	5.00	4.48	4.38
8	बाजरी	मध्यम	किलो	6.40	5.88	5.25	5.40	7.00	6.10	6.33
डाळी:-										
9	तूर डाळ	मध्यम	किलो	29.60	30.00	29.50	28.80	28.00	27.58	27.58
10	चना डाळ	मध्यम	किलो	23.60	24.00	24.25	23.80	24.75	24.25	27.42
11	मुग डाळ	मध्यम	किलो	32.40	32.00	28.50	30.80	30.00	31.50	32.00
12	उडीव डाळ	मध्यम	किलो	32.00	32.00	29.50	27.60	28.00	30.50	35.42
13	मसूर डाळ	मध्यम	किलो	26.00	26.00	25.50	26.00	26.00	25.50	25.83
साखर व गुळ:-										
14	साखर	खु.बा.	किलो	14.30	14.50	14.13	13.60	13.00	13.75	15.00
15	साखर	स्व.धा.दु.	किलो	13.50	13.50	13.25	13.25	-	13.25	13.00
16	गूळ	म./पि.	किलो	14.00	14.00	15.00	14.40	13.75	14.25	13.33

तस्ता क्र.नांक 12.2 पुढे चालू...

क्र.	नाव	प्रत/जात	4	5	6	7	8	9	10	11
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
तेल:-										
17	गोडतेल	भुरगुंग	किलो	48.00	48.00	46.80	46.00	46.40	48.00	48.50
18	पामतेल	स्व.धा.दु.	किलो	32.00	-	-	36.00	-	-	-
19	वन तूप	डालडा	किलो	37.00	36.50	36.00	36.00	40.80	43.50	42.00
दुध व दुग्धजन्य पदार्थ:-										
20	सुटे दुध	म्हणीचे	लिटर	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	12.00
21	शुध्द तूप	म्हणीचे	किलो	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00
मांस व भात:-										
22	मांस	(बोकडाचे)	किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
23	ताजे मासे	स्था.म.	किलो	50.00	50.00	50.00	50.00	58.00	60.00	60.00
24	अंडी -	कोबडीचे	डझन	21.00	20.00	20.00	18.00	18.00	18.00	17.50
पत्ताल्याचे पदार्थ :-										
25	शेगदाणे	मध्यम	किलो	25.00	25.00	25.00	25.00	28.00	31.00	28.00
26	खोबरे	सु.वाटी	किलो	50.00	47.50	40.00	40.00	40.00	47.00	48.00
27	मिरची	सु.संके.	किलो	40.00	40.00	39.20	40.00	40.00	40.00	40.00
फळे व भाजीपाला :-										
28	केळी	जळगाव	डझन	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	11.00	12.50
29	कांदे	मध्यम	किलो	4.75	3.00	3.00	3.50	4.00	4.25	5.00
30	बटाटे	मध्यम	किलो	9.50	7.50	8.00	8.00	8.00	8.00	8.75
पेये:-										
31	चहा	Ctc पत्ती	किलो	136.00	136.00	136.00	136.00	136.00	136.00	136.00
32	काफी	पावडर	100 gm	38.00	38.00	38.00	38.00	38.00	38.00	38.00

तक्ता क्रमांक 12.2 पुढे चालू...

अ. क्र.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	12	13	14	15	16	17	18
तेल:-										
17	गोडतेल	भुरगुंग	किलो	54.40	57.00	58.00	56.40	56.00	51.13	45.17
18	पामतेल	स्व.धा.दु.	किलो	-	-	-	-	-	34.00	27.00
19	वन तूप	डालडा	किलो	42.40	43.00	44.00	44.00	44.00	40.77	30.83
दुध व दुग्धजन्य पदार्थ:-										
20	सुटे दुध	म्हणीचे	लिटर	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	12.92	13.00
21	शुध्द तूप	म्हणीचे	किलो	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00
मांस व भात:-										
22	मांस	(बोकडाचे)	किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	107.50	100.63	100.00
23	ताजे मासे	स्था.म.	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	56.50	45.83
24	अंडी -	कोबडीचे	डझन	16.00	17.50	18.00	18.00	19.50	18.46	18.75
पत्ताल्याचे पदार्थ :-										
25	शेगदाणे	मध्यम	किलो	31.80	32.25	31.50	30.00	32.00	28.71	26.42
26	खोबरे	सु.वाटी	किलो	46.00	47.50	57.00	58.40	56.50	48.16	35.67
27	मिरची	सु.संके.	किलो	40.00	40.00	48.00	48.00	44.00	41.60	42.67
फळे व भाजीपाला :-										
28	केळी	जळगाव	डझन	10.80	9.00	9.50	10.00	10.50	10.28	9.17
29	कांदे	मध्यम	किलो	5.80	6.50	7.50	7.20	4.75	4.94	6.08
30	बटाटे	मध्यम	किलो	8.00	9.50	10.00	10.80	9.00	8.75	8.58
पेये:-										
31	चहा	Ctc पत्ती	किलो	136.00	136.00	136.00	136.00	136.00	136.00	136.00
32	काफी	पावडर	100 gm	38.00	38.00	38.00	38.00	38.00	38.00	15.00

तक्ता पुढे चालू...

तस्ता कर्मच 12.2 पुढे चालू...

अ. क्र.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
जळण व निवाचरी :-										
33	शॅकेल	.....	लिटर	11.00	11.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
34	लाकूट	लाकूट	40 kg	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
35	कोळसा	लाकूट	40 kg	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00
रुपडे :-										
36	साडी	4.5 मी.	1 नम	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00
37	शर्टींग	एप्रिल	लिटर	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00
38	पोलाक कापड	सुती	लिटर	35.00	35.00	35.00	45.00	45.00	45.00	45.00
भांडी :-										
39	पातेरी	भित्त	किती	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
40	पातेरी	भित्त	किती	160.00	160.00	160.00	160.00	164.00	170.00	180.00
वापरातील रिकामी वस्तू :-										
41	हमण	वापरात	1 नम	11.00	11.00	11.30	11.50	11.50	11.50	11.50
42	घुष्याला	50 लिटर	2 नम	17.50	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00
43	दुधापेट	वापरात	100 gm	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00
44	केपानेल	वापरात	100 gm	13.75	14.38	13.75	13.75	13.75	13.75	13.75
45	सुपारी(भांडा)	सध्या	किती	100.00	100.00	116.00	105.00	100.00	100.00	97.50
46	विडी	सध्या	25 नम	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50
47	सिंगर	सध्या	10 नम	13.00	13.00	13.00	13.00	14.20	18.00	18.00

तस्ता कर्मच 12.2 पुढे चालू...

अ. क्र.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी		
1	2	3	4	12	13	14	15	16	17	18
जळण व निवाचरी :-										
33	शॅकेल	.....	लिटर	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	11.83	11.00
34	लाकूट	लाकूट	40 kg	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
35	कोळसा	लाकूट	40 kg	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	220.00
रुपडे :-										
36	साडी	4.5 मी.	1 नम	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	202.00
37	शर्टींग	एप्रिल	लिटर	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00
38	पोलाक कापड	सुती	लिटर	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00	42.50	35.00
भांडी :-										
39	पातेरी	भित्त	किती	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
40	पातेरी	भित्त	किती	180.00	180.00	180.00	188.00	200.00	173.50	160.00
वापरातील रिकामी वस्तू :-										
41	हमण	वापरात	1 नम	11.80	12.00	12.00	12.00	12.00	11.59	11.00
42	घुष्याला	50 लिटर	2 नम	17.60	18.00	18.00	18.00	18.00	17.38	17.00
43	दुधापेट	वापरात	100 gm	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	29.00
44	केपानेल	वापरात	100 gm	14.21	14.50	14.50	14.60	15.00	14.14	14.00
45	सुपारी	सध्या	किती	98.00	100.00	100.00	100.00	100.00	101.38	113.00
46	विडी	सध्या	25 नम	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.00
47	सिंगर	सध्या	10 नम	17.40	17.00	17.00	17.00	17.00	15.63	16.90

आधार :- जिल्हा स्टाॅक वेअर ऑफिस, पातलगा.

कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निवेष्टांक सन 2002 - 03

(पायाभूत वर्ष :- 1982 = 100)

जिल्हा :- जालना.

केंद्र :- औरंगाबाद

अ. क्र.	महिना	वर्ष	अन्न गट	पान,सुपारी तंबाखू व भायक पदार्थ	इंधन व दिवावत्ती	घर भाडे	कापड विछाना व पादत्राणे	संकिर्ण	सर्वसाधारण निवेष्टांक
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	एप्रिल	2002	503	666	482	366	560	639	518
2	मे	2002	508	665	485	366	560	639	521
3	जून	2002	508	666	485	366	560	641	521
4	जुलै	2002	513	663	485	382	560	643	526
5	ऑगस्ट	2002	497	663	487	382	560	646	518
6	सप्टेंबर	2002	502	663	490	382	560	646	521
7	ऑक्टोबर	2002	508	663	490	382	560	646	524
8	नोव्हेंबर	2002	507	663	490	382	560	646	524
9	डिसेंबर	2002	509	663	495	382	560	649	525
10	जानेवारी	2003	509	665	495	383	560	649	526
11	फेब्रुवारी	2003	507	674	495	383	560	650	525
12	मार्च	2003	507	675	495	383	560	650	525
वार्षिक सरासरी			507	666	490	378	560	645	523

आधार:- कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक :-13.1

जिल्ह्यातील पोलिस अधिकारी / कर्मचा-यांची एकूण संख्या

(वर्ष : 2002 - 03)

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोलिस अधिकारी / कर्मचा-यांची संख्या:-	.....
	क. पोलिस उप महानिरीक्षक. (वर्ग -1)	.....
	ख. पोलिस आयुक्त	.....
	ग. अप्पर पोलिस आयुक्त	.....
	घ. पोलिस उप आयुक्त	.....
	च. पोलिस अधिक्षक	2
	छ. पोलिस उप अधिक्षक	5
	ज. पोलिस निरीक्षक	16
	झ. पोलिस उप निरीक्षक	52
	ट. पोलिस जमादार	117
	ठ. पोलिस हवालदार	254
	ड. पोलिस शिपाई	796
	ढ. इतर	74
	एकूण पोलिस अधिकारी / कर्मचार-यांची संख्या	1316
2	पोलिस ठाणे	16
3	अर्जुट पोस्ट	8
4	सब पोस्ट	10
5	लाकअप्ट	15
6	पोलिस ठाणे, अर्जुट पोस्ट, व सब पोस्ट आर्विची सोय असलेली गावे व गाहरे.	34
7	पोलिस दलांचा एकूण खर्च (रुपये लाखात)	1206

आधार:- जिल्हा पोलिस अधिक्षक, जालना.

तक्ता क्रमांक 13.2

जिल्ह्यातील गुन्ध्यातंबंधीची आकडेवारी, सन 2002-2003

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	गुन्ध्यांचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात लयात चौकशीसाठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली शिक्षा दिलेली जामीन दिल्यासह जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	तोषी झालेली प्रकरणे	वर्षाच्या शेवटी न्यायालयातील प्रलंबित प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	दखलपात्र गुन्ध्यात मदत करणे	-	-	-	-	-	-	-	-
2	दखलपात्र गुन्ध्याबाबत कट करणे	-	-	-	-	-	-	-	-
3	सार्वजनिक शांतता सुरक्षितता व न्यायापावतचे गुन्हे	128	20	822	124	33	20	0	913
4	व्यक्तिविषयक गंभीर गुन्हे	842	74	4598	856	499	317	19	4955
5	व्यक्ति व मालमत्ताविषयक किंवा फक्त मालमत्ताविषयक गंभीर गुन्हे	320	46	1028	156	50	45	1	1134
6	व्यक्तिविषयक किरकोळ गुन्हे	603	89	834	575	101	93	8	1308
7	मालमत्ता विषयक किरकोळ गुन्हे	272	43	1288	93	22	18	4	1359
8	वर न नांदावलेले इंडियन पिनलकोड खालील इतर गुन्हे	121	31	2434	40	20	20	0	2454
एकूण (1 ते 8)		2286	303	11004	1844	725	513	32	12123
9	वर नमूद न केलेले इतर गुन्हे								
	क.) विशेष किंवा स्थानिक कायद्या-खालील दखलपात्र ठरलेले गुन्हे	2132	530	9535	2015	652	441	32	10898
	ख) वी. एच. ओ. आर, 1917 या कायद्याखालील गुन्हे	-	-	-	-	-	-	-	-
एकूण (9(क+ख))		2132	530	9535	2015	652	441	32	10898
एकूण 1 ते 8 व (9 (क+ख))		4418	833	20539	3859	1377	954	64	23021

आधार:- 1. जिल्हा पोलीस अधिक्षक, जालना

तक्ता क्रमांक 13.3

तुरुंगात बाखल केलेले गुन्हेगार, सन 2002-03

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5
1	रेल्वे अधिनियम	-	-	-
2	मुंबई पोलीस अधिनियम	15	-	15
3	मुंबई वारुबंदी अधिनियम	28	5	33
4	क्रिमीनल प्रोसीजर कोड अधिनियम	45	10	55
5	घरफोडी आणि चोरो	157	-	157
6	खोटे दस्तऐवज आणि फसवणूक	32	-	32
7	खून	55	-	60
8	डाकें आणि बलाड	25	-	25
9	हक्का व दुरवापत करणे	450	35	485
10	फुस लावून पळवणे व बलात्कार	22	-	22
11	लष्करी गुन्हे	-	-	-
12	इतर	125	20	145
एकूण		954	75	1029

आधार:- जिल्हा पोलीस अधिक्षक, जालना.

तक्ता क्रमांक 13.4

तुरुंगात वाचल केलेल्या गुन्हेगारांचे वयागटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण
सन 2002-2003

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	वय	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5
1	18 वर्षाखालील			
	1.1) अशिक्षित	5	0	5
	1.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	10	0	10
	1.3) वाचता व लिहिता येणो	18	0	18
2	18 ते 21 वर्ष			
	2.1) अशिक्षित	102	3	105
	2.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	98	5	103
	2.3) वाचता व लिहिता येणो	49	12	61
3	22 ते 30 वर्ष			
	3.1) अशिक्षित	205	10	215
	3.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	210	8	218
	3.3) वाचता व लिहिता येणो	86	7	93
4	31 ते 40 वर्ष			
	4.1) अशिक्षित	50	5	55
	4.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	35	7	42
	4.3) वाचता व लिहिता येणो	65	8	73
5	41 ते 60 वर्ष			
	5.1) अशिक्षित	2	4	6
	5.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	4	3	7
	5.3) वाचता व लिहिता येणो	15	3	18
6	61 वर्षावरील			
	6.1) अशिक्षित	0	0	0
	6.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे,	0	0	0
	6.3) वाचता व लिहिता येणो	0	0	0
	एकूण	954	75	1029
7	7.1) अशिक्षित	264	22	335
	7.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	357	23	380
	7.3) वाचता व लिहिता येणो	233	30	263

आधार:-जिल्हा पोलीस अधिक्षक, जालना.

तक्ता क्रमांक 13.5

दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे / प्रकरणे
सन : 2002-2003

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	दिवाणी				फौजदारी			
	मूळ		अपील		मूळ		अपील	
	नियमित	संकिर्ण	नियमित	संकिर्ण	नियमित	संकिर्ण	नियमित	संकिर्ण
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1419	1247	252	118	11085	1888	67	252

टिप :-कार्यकारी दंडाधिकरी.यांनी ज्या प्रकरणावर निर्णय दिला आहे, अशा प्रकरणांचा समावेश आहे.

आधार :-जिल्हा व सत्र न्यायाधिश, जालना.

जिल्ह्यातील बँक कार्यालये, बर्गीकरण वँकांची संख्या, ठेवी व कर्ज
सं. 31/3/2003 अखेर

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तहसील	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	बँकेतील कामकाजाच्या संख्या	बर्गीकृत वँका	बर्गीकृत वँकांची शाखा, कार्यालये	बर्गीकृत वँकांच्या ठेवी रु. (रु.लाखात)	बर्गीकृत वँकांच्या अगाऊ रक्कमा (रु.लाखात)	सहकारी वँका व त्यांच्या शाखा
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	शंकरदन	10	69	3	12	उ.ना.	उ.ना.	2/15
2	जाफावाड	6	43	3	6	उ.ना.	उ.ना.	2/8
3	जातना	10	352	14	24	उ.ना.	उ.ना.	2/13
4	बदनापूर	3	25	3	5	उ.ना.	उ.ना.	1/6
5	अवड	8	81	5	10	उ.ना.	उ.ना.	2/15
6	पगसायणी	7	40	4	7	उ.ना.	उ.ना.	1/8
7	परतूर	4	21	2	7	उ.ना.	उ.ना.	2/9
8	मंठा	4	20	2	3	उ.ना.	उ.ना.	1/4
जिल्हा बेरीज		52	687	14	76	41443	28977	2/78

टिप: 1) वँकांच्या ठेवी व आगाऊ रक्कमा, तहसीलवार उपलब्ध नसल्यामुळे एकूण जिल्ह्याची आकडेवारी

2) बर्गीकृत वँका यापुढे राष्ट्रीयकृत वँकांच्या संमावेश आहे.

3) जंम कामांक 5 एडिज जिल्हा बेरीज म्हणजे तहसील मधील वँकांच्या संख्येची बेरीज नवून जिल्ह्यातील संख्या आहे.

4) सहकारी वँकांच्या ठेवी व अग्रिम यामध्ये अंतर्भूत नाही.

5) मलिके के.पी.ने संकृत मयदिनेका नवी रु. व वैतल्यामुळे अगाऊ रक्कम कमी झालेली आहे.

आधार: - जिल्हा अराणी बँक, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 14.2

जिल्ह्यातील 31 मार्च, 2003 रोजी लागू असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	प्रयोजित भागभांडवल असलेल्या संस्था		हमीदारे मर्यादित असलेल्या जमीन न्यासाठी काम न करणाऱ्या संस्था		एकूण	
	सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी
1	2	3	4	5	6	7
1	9	172	0	1	9	173

आधार: - जमीन व्यवहार खात, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

तक्ता क्रमांक :- 14.3

उत्तरपिजेच्या विभागांची संख्या व किमतीची रक्कम, सन 2002 - 2003

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ.क्र.	बाब	परिमाण	तपशील 2002-2003
1	2	3	4
1	शाखा	संख्या	1
2	उत्पिजेची विभागाचे	संख्या	24369
3	व्यागत विभागाचे	संख्या	6311
4	विभागाची रक्कम	रुपये हजारात	1467701
5	व्यागत विभागाची रक्कम	रुपये हजारात	334882

आधार: - भारतीय विनाय विभाग शाखा, जालना.

जिल्ह्यातील चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी, सन : 2002 -03

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तहसील	कायम स्वरुपाची चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपट गृहे		व्हिडीओ केंद्र		वसूल केलेला करमणूक कर (रुपये हजारत)
		संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	भोकरदन	0	0	8	1200	10	300	490
2	जाफ्राबाद	0	0	2	300	2	60	184
3	जालना	7	4515	0	0	8	240	5247
4	बदनापूर	0	0	1	150	5	150	74
5	अंबड	1	371	0	0	8	240	345
6	घनसावणी	0	0	0	0	1	30	129
7	परतूर	1	402	2	300	12	360	350
8	मंठा	0	0	2	300	2	60	176
जिल्हा बेरीज		9	5288	15	2250	48	1440	6995

स्तंभ क्रमांक 9 मध्ये केवळ / डिशआयोजकासह वसूली केलेल्याचा समावेश आहे.

सं.:- जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 15.2

खेळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या

सन 2001-02 व 2002-03

जिल्हा :- जालना.

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	योजनेचे नाव	सन 2002-03 अखेर खातेदारांची संख्या	सन 2001-02 मधील गुंतवणूक		सन 2002-03 मधील गुंतवणूक	
			ढोबळ	नक्त	ढोबळ	नक्त
1	2	3	4	5	6	7
1	टपाल बचत खाते	741	322.21	53.96	423.11	61.12
2	संचित मुदत ठेव	-	-	-	-	-
3	पुनरावर्ती ठेव	41772	1380.79	603.17	1338.59	68.89
4	समयबद्ध ठेव (1,2,3,5 वर्ष)	81	14.40	5.21	46.73	32.89
5	सार्वजनिक भ.नि.निधी - स्टेट बँक	136	1032.77	867.45	1454.39	1337.78
6	सार्वजनिक भ.नि.निधी - टपाल खाते	128	38.20	36.26	58.20	57.90
7	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे 3 वी मालिका (2 ते 7)	-	-	-1.29	-	-1.01
8	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे 8 वी मालिका	-	187.18	93.33	214.84	68.53
9	इंदिरा विकास पत्रे	-	-	-88.16	-	-184.56
10	किमान विकास पत्रे	-	206.49	7.90	216.49	-4.00
11	मासिक प्राप्ती योजना	254	183.18	156.44	320.21	214.71
12	राष्ट्रीय बचत योजना -87	-	-	-17.46	-	-8.69
13	सामाजिक सुरक्षा पत्रे	-	-	-	-	-
14	अंतर सर्व योजना	-	-	-	-	-
15	राष्ट्रीय बचत योजना - 1992	-	0.87	0.05	-	-0.09
एकूण		43113	3366.09	1716.86	4071.86	1643.47

सहाय्यक संचालक, अल्पबचत, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना

तक्ता क्रमांक :- 15.3

तहसीलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल, सन 2002 - 03

:- जालना.

(रुपये हज)

अ. क्र.	तहसील	शालू वर्षाची जमीन महसूलीची एकत्रित मागणी (पूर्वीची जमा रक्कम सोडून)	एकत्रित जमीन महसूलाची थकबाकी (अधिकृत व अनाधिकृत)	एकत्रित जमीन महसूलाची एकूण मागणी	सूट	निलंबित वसूली	वसूली पात्र	प्रत्यक्ष वसूली	जमीन महसूल ना-या खातेदारांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	भोकरदन	2132	0	2132	0	0	2132	2132	उ.ना.
2	जाफ्राबाद	998	0	998	0	0	998	998	उ.ना.
3	जालना	8525	0	8525	0	0	8525	8525	उ.ना.
4	बदनापूर	967	0	967	0	0	967	967	उ.ना.
5	अंबड	2710	0	2710	0	0	2710	2710	उ.ना.
6	घनसावगी	1379	0	1379	0	0	1379	1379	उ.ना.
7	परतूर	2139	0	2139	0	0	2139	2139	उ.ना.
8	मंठा	611	0	611	0	0	611	611	उ.ना.
	जिल्हा एकूण	19461	0	19461	0	0	19461	19461	उ.ना.

टिप :- उ.ना. = उपलब्ध नाही.

आधार:- जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 15.4

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके, 31.3.2003 या दिवशी

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तहसील	मुद्रणालयांची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके																			
			दैनिक					साप्ताहिक					पाक्षिक					मासिक				
			म	हि	इ	इ	ए	म	हि	इ	इ	ए	म	हि	इ	इ	ए	म	हि	इ	इ	ए
रा	दी	ग्र	त	कू	रा	दी	ग्र	त	कू	रा	दी	ग्र	त	कू	रा	दी	ग्र	त	कू			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	भोकरदन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	जाफ्राबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	12	12	0	0	0	12	4	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	बदनापूर	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अंबड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	घनसावगी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	परतूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	मंठा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा एकूण	12	12	0	0	0	12	5	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

टिप :- 1) ज्या मुद्रणालयांमध्ये दैनिके, साप्ताहिके, पाक्षिके तसेच मासिके छापली जातात अशाच मुद्रणालयांची संख्या रकाना क.3 मध्ये देण्यात आली आहे.

2) जी दैनिके व साप्ताहिके नियमित प्रकाशित होत नाहीत तसेच शासकिय जाहिराती नियमित छापत नाहीत अशा दैनिके व साप्ताहिकांची मर्यादा शासनाने रद्द केल्यामुळे त्यांची संख्या कमी झाली आहे.

आधार:- जिल्हा माहिती अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 15.5
स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखर
सन: 2002 - 03

जिल्हा :- जालना:

(आकडे '00' टनामध्ये)

अ. क्र.	तांदूळ			गहू			साखर			नियमित स्वस्त धान्य वाटप दुकाने संख्या
	जिल्हा मुख्यालय	जिल्हा-तील इतर ठिकाणी	एकूण (2+3)	जिल्हा मुख्यालय	जिल्हा-तील इतर ठिकाणी	एकूण (5+6)	जिल्हा मुख्यालय	जिल्हा-तील इतर ठिकाणी	एकूण (8+9)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	1079	2023	3102	4780	19513	24293	0	0	0	1277

टिप :- वर्ष 2002-03 गध्ये लोकसंख्येच्या वाढीनुसार 10 स्वस्त दुकानांची वाढ करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 15.6

जिल्ह्यातील 1999 मधील लोकसभा व 1999 मधील विधानसभा निवडणूक संबंधी आकडेवारी

जिल्हा :- जालना.

(आकडे हजारात)

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदानाची टक्केवारी	पक्षनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या				
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस आय	राष्ट्र-वादी काँग्रेस	शिव-सेना	जनता पार्टी	भारतीय जनता पार्टी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
लोकसभा निवडणूक :- 1999											
1	जालना	1106	424	377	801	72.42	208	173	0	0	332
लोकसभा एकूण		1106	424	377	801	72.42	208	173	0	0	332
विधानसभा निवडणूक:- 1999											
1	भोकरदन	194	75	66	141	72.68	16	27	0	0	52
जालना		210	75	68	143	66.51	65	6	61	0	0
बदनापूर		177	68	60	128	72.32	0	11	40	0	0
अंबड		180	69	61	130	72.22	25	52	41	0	0
परतूर		170	62	56	118	69.41	32	25	0	0	48
विधानसभा एकूण		936	349	311	660	70.51	138	121	142	0	100

तक्ता क्रमांक :- 15.6 पुढे चालू.

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	पक्षनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या										
		अखिल भारतीय संघ	शेत-करी काम-गार पक्ष	भा. रि. पा.	रामा-जवादी	कम्युनिस्ट पार्टी ऑफ इंडिया	बहु-जन समाज अे बी एच एस	जनता दल युनायटेड	भारतीय माय-नारी-टीज	भा. रि. प. बहुजन महासंघ	हिंदू महा सभा	अपक्ष
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
लोकसभा निवडणूक :- 1999												
1	जालना	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
लोकसभा एकूण		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
विधानसभा निवडणूक:- 1999												
1	भोकरदन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30
जालना		0	0	0	0	0	2	1	1	0	0	3
बदनापूर		3	0	0	0	0	0	0	0	22	0	36
अंबड		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
परतूर		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
विधानसभा एकूण		3	0	0	0	0	2	1	1	0	22	81

टिप:- आकडे हजारात केल्यामुळे बेरजा जूळणार नाहीत.

आधार:- जिल्हा निर्वाचन अधिकारी जालना.

तक्ता क्रमांक :- 15.7

जिल्हयातील 31.3.2003 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या

विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	तहसील	विश्रामगृहाचे नाव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4
1	भोकरदन	1 विश्रामगृह सार्वजनिक बांधकाम विभाग भोकरदन	2
		2 जि.प. विश्रामगृह राजूर	2
		3 *तपासणी बंगला, जुही प्रकल्प दानापूर	1
		4 *तपासणी बंगला, धामणा मध्यम प्रकल्प तेलुद	1
2	जाफ्राबाद	1 विश्रामगृह सां.बां. विभाग, जाफ्राबाद	2
		2 *विश्रामगृह सां.बां. विभाग, टेंभूर्णी	2
		3 डाक बंगला जि.प. जाफ्राबाद	2
		4 *तपासणी बंगला, जीवरेखा मध्यम प्रकल्प अकोला	1
3	जालना	1 विश्रामगृह सा. वा. विभाग, शिवाजी पुतळ्याजवळ जालना	6
		2 विश्रामगृह सां.बां. विभाग, अंबड रोड, जालना	6
		3 सिंचन विश्रामगृह मोतीबाग, जालना	2
		4 विश्रामगृह न.प. जालना	8
4	वदनापूर	1 विश्रामगृह सार्वजनिक बांधकाम विभाग, वदनापूर	2
		2 *विश्रामगृह अप्परदुधना प्रकल्प, सोमठाणा	1
5	अंबड	1 विश्रामगृह सां.बां. विभाग, अंबड	2
		2 प्रवासी तपासणी बंगला, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, वडीगोद्री	4
6	घनसांवणी	1 विश्रामगृह सार्वजनिक बांधकाम उपविभाग, घनसांवणी	2
		2 प्रवासी तपासणी बंगला, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, तीर्थपुरी	2
		3 प्रवासी तपासणी बंगला, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, कुंभार पिंपळगांव	2
7	परतूर	1 विश्रामगृह सां.बां. विभाग, परतूर	2
		2 प्रवासी तपासणी बंगला, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, आष्टी	2
8	मंठा	1 विश्रामगृह सां.बां. विभाग, मंठा	2

टीप :- '*' ही विश्रामगृहे योग्य स्थितीत नसल्यामुळे राहण्यास उपलब्ध नाही.

- आधार :- 1) कार्यकारी अभियंता सां.बा.विभाग, क्रमांक 1 व क्रमांक 2
 2) कार्यकारी अभियंता वा.विभाग, जि.प.जालना.
 3) कार्यकारी अभियंता लघुपाटबंधारे विभाग, जालना.
 4) अधीक्षक अभियंता, व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, औरंगाबाद.
 5) मुख्याधिकारी, न.प.जालना.

तक्ता क्रमांक 15.8

गिणडक निर्वेशाकाचे कल वर्ष: 2002 - 03

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष							
			1960- 1961	1970- 1971	1980 - 1981	1990- 1991	2000- 2001	2001- 2002	2002- 2003	
1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	
1	क्षेत्रफळ व लोकसंख्या :- (1961,1971,19981,1991 व 2001)									
	1) क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी	7303	7303	7718	7718	7718	7718	7718	
	2) एकूण लोकसंख्या	संख्या"000"	728	897	1038	1364	1612	1612	1612	
	3) लोकसंख्येची घनता (दर चौ.कि.मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या)		100	123	135	179	209	209	209	
	4) शेतकरी व एकूण शेतमजुरांची एकूण काम करणा-यांशी टक्केवारी	टक्केवारी	83	83	76	82	82	82	82	
2	कृषी व सिंचन							97-98	98-99	98-99
	1) जंगलाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	60	60	50	60	65	--	65	
	2) लागवडीलायक क्षेत्र	हेक्टर"00"	7140	7000	6990	7070	7401	--	6757	
	3) प्रत्येक कृषि काम करणा-या मारे (शेतमजूर व शेतकरी) लागवडी योग्य क्षेत्र		2.19	2.41	3.81	1.43	1.5	--	1.37	
	4) एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	6280	7090	7110	7590	7196	--	7300	
	क. अन्नधान्याखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	3980	4490	4820	5000	4630	--	4750	
	ख. उसाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	20	20	40	160	114	--	87	
	ग. धान्याखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	330	100	100	120	42	--	37	
	घ. कापसाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	1250	1580	1290	1280	1548	--	1620	
	5) निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	6060	6570	6350	6490	5685	--	5965	
	6) प्रत्येक कृषि काम करणा-या मारे (शेतकरी व शेतमजूर) पेरलेले निव्वळ क्षेत्र	हेक्टर"00"	1.86	2.24	0	1.31	1.15	--	1.21	
	7) एकापेक्षा अधिकवेळा पेरलेल्या क्षेत्राची निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	3.7	7.91	12.08	16.94	26.58	--	22.38	
	8) सिंचनाखालील एकूण क्षेत्र	हेक्टर"00"	210	410	550	945	1067	--	1026	
	9) एकूण सिंचनाखालील क्षेत्राची एकूण पिकाखालील क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	3.41	5.78	10.19	12.45	14.83	--	14.06	
	10) निव्वळ सिंचन क्षेत्र	हेक्टर"00"	160	370	530	687	727	--	686	
	11) कालव्याहारे सिंचित क्षेत्र	हेक्टर"00"	0	50	110	93	132	--	88	
	12) विहिरीद्वारे सिंचित क्षेत्र	हेक्टर"00"	160	310	430	593	595	--	598	
	13) इतर साधनाने सिंचित क्षेत्र	हेक्टर"00"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	

तक्ता क्रमांक 15.8 पुढे चालू . . . .

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	वाव	परिमाणू	संदर्भ वर्ष						
			1960-1961	1970-1971	1980-1981	1990-1991	2000-2001	2001-2002	2002-2003
			4	5	6	7	9	10	11
1	2	3	4	5	6	7	9	10	11
2	14) सिंचनाबाबतीक क्षेत्र		97-98 98-99 99-00						
पुढे चालू	क. अग्रधान्ये	हेक्टर"00"	160	290	580	517	472	--	489
	ख. ऊस	हेक्टर"00"	20	20	40	164	114	--	87
	ग. धुस्रमुंग	हेक्टर"00"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	13	--	17
	घ. काजूस	हेक्टर"00"	उ.ना	3	5	158	319	--	316
	ड. फळे व भाजीपाला	हेक्टर"00"	उ.ना	उ.ना	20	36	92	--	65
3	कृषि सुधारणाधी फाळे :-								
	क. बांधवधित्त क्षेत्री निर्मल	हेक्टर"000"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना
	ख. माधुगिक जलील क्षेत्र	हेक्टर"000"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना
	ग. पूरु पाट केलेले क्षेत्र	हेक्टर"000"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना
4	कृषि औजार		1961	1972	1982	1987	1997		
	1) नागर								
	क. लाकडी नागर	संख्या"000"	3277	3759	5557	11536	--	--	8467
	ख. लोखंडी नागर	संख्या	18229	20778	22257	27800	--	--	10405
	2) सिंचनाकरिता तिलापर चालणारे पंप	संख्या	1115	3396	3657	2116	--	--	1726
	3) सिंचनाकरिता विद्युत पंप	संख्या	24	2229	7577	21430	--	--	34836
	4) उसाचे चरक								
	क. शक्तीपर चालणारे	संख्या	298	252	425	373	-	--	111
	ख. वेलाच्या मजतीने चालणारे	संख्या	457	149	29	55	--	--	--
5	प्रसंग :-		1961	1972	1982	1987	1997		
	1) एकूण पशुधन	संख्या"000"	656	575	712	822	--	--	935
	2) प्राथमिक बैलजोडीभागे लागवड केलेले तिलाट क्षेत्र	हेक्टर	5.10	6.17	5.90	6.24	--	--	6.74
	3) दुधात्मक नारी	संख्या"000"	उ.ना.	* 59	58	57	--	--	63
	4) फारस मजती	संख्या"000"	उ.ना.	* 19	12	17	--	--	26
	5) पेटव / मंड्या	संख्या"000"	उ.ना.	* 419	251	300	--	--	337
	6) लोखंडी व तालुका पट्टी	संख्या"000"	उ.ना.	* 139	111	198	--	--	--
6	उपचलनयः-								
	1) उद्युक्ततील नास उपाय "2001-02"	वे.टन "000"	-	-	-	-	-	-	-
	2) मोड्या पाण्यातील मत्त उपाय	वे.टन	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	1752-1933
	3) मत्त उपायानाच्या शहरकारी मंत्रा	वे.टन	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	38-38
7	सौंदर्यीकरण व रडवणे धरणीबाबती :-		1970	1990	1991	1997	2000	2002	
	1) व. पू. कारबाणे	संख्या	114	139	159	185	193	--	135
	2) वायव्यबाबती वे.स. उपाययती	संख्या	114	139	159	7305	10208	--	7360
	3) व. व. व. लोकप्रशिक्षण व नोंदी	संख्या	5482	5469	6708	535	613	--	457
	केंद्राच्या कामगारांची संख्या								

तक्ता क्रमांक 15.8 पुढे चालू...

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-1961	1970-1971	1980-1981	1990-1991	2000-2001	2001-2002	2002-2003
1.	2	3	4	5	6	7	9	10	11
8 विद्युत :-									
1)	विद्युत निर्माती	द.ल.कि.वॅ/तास	0	0	0	0	0	0	0
2)	वापरलेली वीज	द.ल.कि.वॅ/तास	उ.ना.	उ.ना.	117	71	360	583	576
3)	विद्युतीकरण झालेली गाहरे	संख्या	4	4	4	4	4	4	4
4)	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	123	770	967	967	967	971	971
9 सहकार :-			30/6/71	30/6/81	30/6/91	30/6/97	30/6/00	30/6/01	30/6/02
1) संस्था:									
क.	शेती पतसंस्था	संख्या	582	676	574	575	571	572	572
ख.	विगर शेती पतसंस्था	संख्या	उ.ना.	323	219	398	133	155	156
	विगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था	संख्या	उ.ना.	566	560	776	1190	1466	1465
क.	उत्पादक संस्था	संख्या						529	721
ख.	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या						923	731
ग.	पणन संस्था	संख्या						14	13
2) सभासद:-									
क.	शेती पतसंस्था	संख्या	60130	323773	222992	305051	272185	265962	303054
ख.	विगर शेती पतसंस्था	संख्या	उ.ना.	79467	66097	54237	62958	71802	78857
	विगर शेती पतसंस्था (इतरसंस्था)	संख्या	उ.ना.	85753	38911	307712	295200	165343	150689
क.	उत्पादक संस्था	संख्या						115617	106880
ख.	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या						32997	26966
ग.	पणन संस्था	संख्या						16729	16843
3) खेळते भांडवल:-			31/6/71	31/6/81	31/6/91	31/6/97	31/6/98	30/6/01	30/6/02
क.	शेती पतसंस्था	रु.लाखात	409	6521	11852	29419	22990	27156	8482
ग.	विगर शेती पतसंस्था	रु.लाखात	0	2105	1440	6358	790	9214	17334
	विगर शेती पतसंस्था (इतरसंस्था)	रु.लाखात	0	1756	17736	6830	7155	26013	26150
क.	उत्पादक संस्था	संख्या						24955	24959
ख.	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या						930	986
ग.	पणन संस्था	संख्या						128	205
4) विलेलेली कर्जे:-									
क.	शेती पतसंस्था	रु.लाखात	225	2184	19310	3843	3221	2761	2658
ख.	विगर शेती पतसंस्था	रु.लाखात	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	2628	4623	5419	4670
ग.	विगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था	रु.लाखात	उ.ना.	8.4	उ.ना.	8057	6167	4540	उ.ना.
10 शिक्षण :-									
1) प्राथमिक.									
क.	संस्था	संख्या	उ.ना.	1106	1119	1211	1286	1300	1524

तक्ता क्रमांक 15.8 पुढे चालू....

तक्ता क्रमांक 15.8 पुढे चालू...

जिल्हा :- जालना.

क्र. क्र.	नाव	परिमाण	संदर्भ वर्ष							
			1960-1961	1970-1971	1980-1981	1990-1991	2000-2001	2001-2002	2002-2003	
1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	
10	ख. विद्यार्थी	संख्या*000*	उ.ना.	172	179	237	274	265	258	
पुढे	ग. शिक्षक	संख्या*000*	उ.ना.	3	4	4	5	5	5	
चालू	घ. प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना.	50	48	54	51	49	47	
2) माध्यमिक व उच्च माध्यमिक:-										
	क. संस्था	संख्या	उ.ना.	116	129	180	188	193	212	
	ख. विद्यार्थी	संख्या*000*	उ.ना.	55	60	90	108	115	132	
	ग. शिक्षक	संख्या*000*	उ.ना.	2	2	2	3	3	3	
	घ. प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना.	33	34	38	39	42	44	
3) महाविद्यालयीन:-										
	क. संस्था	संख्या	उ.ना.	5	5	13	13	13	13	
	ख. विद्यार्थी	संख्या*000*	उ.ना.	6	6	9	14	14	14	
	ग. शिक्षक	संख्या*000*	उ.ना.	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	
	घ. प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना.	30	31	30	41	41	41	
4) साक्षरतेची टक्केवारी :- 2001										
	क. पुरुष	टक्केवारी	26.86	37.98	45.54	64.1	82.03	82.03	79.17	
	ख. स्त्रिया	टक्केवारी	5.3	11.7	14.98	27.31	57.55	57.55	49.25	
	एकूण	टक्केवारी	15.74	23.11	30.49	46.8	70.24	70.24	64.52	
11	पैद्यकिय व अरोग्य सेवा :-		1961	1971	1981	1990	2000	2001-02	2002-03	
	1) दवाखाने	संख्या	6	13	22	16	15	15	12	
	2) रुग्णालये	संख्या	1	1	1	7	10	11	10	
	3) प्रा. आ. केंद्र	संख्या	4	8	13	13	32	39	38	
	4) खाटा	संख्या	72	102	133	500	538	568	546	
	5) दर लाख लोकसंख्येमागे खाटा	संख्या	10	11	13	48	33	35	34	
	6) उपचार केलेले रुग्ण									
	क. बाह्य रुग्ण	संख्या	134000	251000	451000	826000	519100	537900	478800	
	घ. अंतर रुग्ण	संख्या	1000	4000	3000	61000	60300	74000	37300	
	7) जन्माचा दर	दर हजार	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
	8) मृत्यू दर	दर हजार	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	

तक्ता क्रमांक 15.8 पुढे चालू...

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष							
			1960-1961	1970-1971	1980-1981	1990-1991	2000-2001	2001-2002	2002-2003	
1	2	3	4	5	6	7	9	0	11	
12	वाहतूक व वळणवळण:-									
	1) रस्ते लांबी (न.पा.वगळून)	कि.मी.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	3196	3870	3911	3738	
	2) दर 100 चौ. कि.मी. क्षेत्रामागे रस्त्याची लांबी (न.पा.रस्ते वगळून)	कि.मी.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	42	51	51	48	
	3) रस्त्याची लांबी (दर लाखलोकसंख्येमागे)	कि.मी.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	259	262	254	
	4) एकूण रेल्वे मार्गाची लांबी	कि.मी.	88	88	88	88	88	88	88	
	5) डाक कार्यालये	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	230	186	232	232	193	
	6) तार कार्यालये	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	15	10	13	13	13	
13	स्थानिक स्वराज्य संस्था:-							2000	2001	*2002
	1) पंचायत समिती	संख्या	0	5	5	5	8	8	8	
	2) ग्रामपंचायत	संख्या	0	0	555	669	784	785	785	
	3) नगरपालिका	संख्या	4	4	4	4	4	4	4	
	4) कटक मंडळे	संख्या	0	0	0	0	0	0	0	
	5) महानगरपालिका	संख्या	0	0	0	0	0	0	0	
14	संकिर्ण		1970	1979	1990	1993	2000	2001	2002	
	बँक शाखा (सर्व बँका)	संख्या	13	32	154	160	158	157	154	

टिप :- 1) लोकसंख्येची निगडीत असलेल्या निर्देशांकासाठी 2001 ची लोकसंख्या विचारात घेतलेली आहे.

2) * = जालना जिल्ह्याकरिता स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याची माहिती देण्यात आली आहे.

3) उ. ना. = उपलब्ध नाही

आधार :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, जालना.

समाप्त ##